

Ju O.S "Travnik"

(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

**KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA**

PREDMET: Prijedlog za napredovanje

U skladu s člankom 25. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog suradnika u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 7/21), Ministarstvu obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa Kantona Središnja Bosna dostavlja se

PRJEDLOG ZA NAPREDOVANJE

u zvanje VIŠI SAVJETNIK
u statusu TEKTOZA

Zelina Samira Selimović, JMB: [redacted],
(Ime, ime oca, i prezime zaposlenika)

rođen/-a [redacted] godine u Koševo (mjesto rođenja, kanton) BiH (država rođenja),
završio/-la je školovanje u Z.H (država) 2003. 2011 (godina završetka školovanja),
na UNT - EFT (naziv visokoškolske ustanove) u Travnik i Tuzla (mjesto),
i stekao/-la stručno zvanje Bachelor pedagoške vještine u nastavnik vanredno nastave
Zaposlen/-a je od 3. 12. 2011 godine u Ju O.S. "Travnik" (naziv ustanove)
u Travnik.

Zaposlenik ima ukupno 24 godina radnoga iskustva nakon diplomiranja za potrebnu stručnu spremu i stručno zvanje, na poslovima (zaokružiti):

- a) nastavnika u osnovnoj školi;
- b) nastavnika u srednjoj školi;
- c) stručnog suradnika u osnovnoj školi;
- d) stručnog suradnika u srednjoj školi.

Do sada je radio/-la:
1. Ju O.S "Sarajevo", Sarajevo (mjesto) od 1. 9. 2003 do 5. 9. 2011 godine,
(ustanova – organizacija) vještinski pedagoške vještine,
na poslovima [redacted]

2. Ju o.š. Mehanizacija "Travnik" Travnik od 5. 9. 2014. do 5. 12. 2014. godine,
(ustanova – organizacija) (mjesto)
na poslovima na stavnih razredne nastave

3. _____ od _____ do _____ godine,
(ustanova – organizacija) (mjesto)
na poslovima _____

4. itd.

Sada radi u Ju O.Š. "Travnik" Travnik
(ustanova – organizacija) (mjesto)
od 5. 12. 2014. do _____ godine, na poslovima na stavnih razredne nastave

Uz prijedlog za napredovanje / stjecanje statusa u skladu s člancima 24. i 25. navedenoga Pravilnika dostavlja se:

1. Biografija
2. Obrazac 04
3. Obrazac 02
4. Obrazac 03
5. Obrazac 01

Broj: 211-3 / 2013
Travnik, 30. 05. 2013. godine
(mjesto)

Podnositelj/-ica prijedloga
Ravnatelj/-ica

Imenovani/-a je upoznat/-a s prijedlogom za napredovanje 30. 6. 2013. godine u 10 sati.

Zeljina Štimonec
[Ime i prezime (potpis)]

29. jula 2021. godine

SLUŽBENE NOVINE
SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

[broj] 7 — APRIL 2025

JU Osnovna škola "Travnik 11"

Travnik 72270

Školska b1b

(Naziv škole, adresa i telefonski broj)

Obrnuto 1 - NP

SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA

PREDMET: Podaci o uspjehnosti nastavnika u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima

PODACI O USPJEŠNOSTI NASTAVNIKA
U NEPOSREDNOM ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU S UČENICIMA

U skladu s članovima 10. i 11. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika i profesora te stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama u Srednjobosanskom kantonu („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 7/21), vrednuje se uspjehnost nastavnika u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima:

Fehrina (Smajo) Selimović

(Ime, ime oca, i prezime)

JMBG:

BACHELOR PREDNE NASTAVE

(Atribucija priprema nastavnika)

Matematika, posebnki jezik i književnost
koje su ključne, likovne i muzičke kulture

i telesne i
sadržajne
kulture

1. Kvalitativna nastavna plani i programa

1. Nastavnik programске sadržaje planira u skladu s nastavnim planom i programom te ih realizuje u potpunosti i na vrijeme.	1	2	3	4	5
2. Nastavnik u roku razrađuje godišnji i mjesečni plan rada te posjeduje odgovarajuću nastavnu pripremu za izvođenje nastavnoga časa.	1	2	3	4	5
3. Nastavnik pokazuje metodičku kreativnost primjenjivanjem savremenih oblika i metoda rada u poučavanju.	1	2	3	4	5
4. Prilikom realizovanja nastavnih sadržaja nastavnik postavlja odgojne, obrazovne i funkcionalne ciljeve koji su u skladu sa sposobnostima, interesima i potrebama učenika.	1	2	3	4	5

Zbir bodova (od tačke 1. do tačke 4.) = $\frac{20}{5} : 4 = 5$
[Npr., 5 + 4 + 3 + 2 = 14 : 4 = 3,5 – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 4)]

Bodovi:

0 1 2 3 4

5

(zaokružiti)

Obrazloženje:

1. Programске sadržaje planira u skladu sa NPIP i realizuje ih na vrijeme što se može provjeriti kod menadžmenta škole i endmoci koji vode u korekt.
2. U roku razrađuje godišnji i mjesečni plan i posjeduje odgovarajuće pripreme što se može provjeriti u skladu u degnje nastavni.
3. Teknuje metodičku kreativnost kroz različite stvarljje tablice i metode u poučavanju što se može provjeriti u plani i undovi u pripreme za čas, te evidencijsnu listu o pripremi IT tehnologije u nastavi.
4. U pripremanu vodi računa o pravilnom postavljanju odgojnih, obrazovnih i funkcionalnih zadatka koje su skladu sa sposobnostima, interesima i potrebama učenika što se može provjeriti u pripremanu nastavnika.

II. Postignuti rezultati u odgojno-obrazovnom radu s učenicima

1. Nastavnik pruža podršku učenicima u pogledu njihova napredovanja u učenju.	1	2	3	4	5
2. Nastavnik se koristi različitim metodama vrednovanja i ocjenjivanje je redovno u skladu s Pravilnikom.	1	2	3	4	5
3. Nastavnik svojim izražavanjem i ponašanjem postiže komunikaciju i aktivnost učenika.	1	2	3	4	5
4. Nastavnik osposobljava učenike za samostalno učenje i trajno obrazovanje.	1	2	3	4	5
5. Pedagoški stav nastavnika je autoritativan, odmjeren, dovoljno fleksibilan i demokratski.	1	2	3	4	5
6. Nastavnikova uputa i prezentacija sadržaja su razumljivi i precizni, potiču stvaralačku aktivnost i razvijaju interes za nastavne sadržaje.	1	2	3	4	5

Zbir bodova (od tačke 1. do tačke 6.) = $\frac{30}{20} : 6 = 5$

[Npr. $5 + 5 + 5 + 5 + 4 = 24 : 5 = 4,8$ – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 5)]

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

- Nastavnik svakodnevno kroz razgovor, oblike, metode, tehniciu pruža podršku učenicima u napredovanju i što bolju učenju i to nastalo na čemu čovjek može koristiti rezultate učenja i doživjeti to u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima.
- Nastavnik koristi različite metode učenja i aktivnosti učenika. Nastavnik svojim izražavanjem i ponašanjem postiže komunikaciju i aktivnost učenika.
- Nastavnik osposobljava učenike za samostalno učenje i trajno obrazovanje.
- Nastavnikova uputa i prezentacija sadržaja su razumljivi i precizni, potiču stvaralačku aktivnost i razvijaju interes za nastavne sadržaje.

1. Nastavnikov odnos i ponašanje prema učenicima u skladu je s međunarodnom Konvencijom o pravima djece.	1	2	3	4	5
2. Nastavnik s učenicima radi na promicanju ljudskih prava.	1	2	3	4	5
3. Nastavnik svojim primjerom i kroz neposredni rad s učenicima radi na promicanju brige za zdrav okoliš.	1	2	3	4	5

Zbir bodova (od tačke 1. do tačke 3.) = $\frac{15}{12} : 3 = 5$

[Npr. $5 + 4 + 3 = 12 : 3 = 4$ – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 4)]

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

Nastavnik poštuje prava djece i njegov odnos se u skladu sa međunarodnom Konvencijom o pravima djece i pravice djece kroz oblikovanje sednice specijalnih prava djece. Nastavnik pruža podršku učenicima u promicanju ljudskih prava i prava na slobodu, mir i pravdu. Nastavnik kroz razgovor i prezentacije razgovara sa učenicima o pravima djece i pravima djece. Nastavnik pruža podršku učenicima u promicanju ljudskih prava i prava na slobodu, mir i pravdu. Nastavnik pruža podršku učenicima u promicanju ljudskih prava i prava na slobodu, mir i pravdu.

VI. Izvještaj savjetnika za stručno-pedagoški nadzor

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

Napomena: Zapisnik o stručno-pedagoškom nadzoru obavezno priložiti uz Obrazac I N/P.

Zbir bodova (od tačke I. do tačke VI.) = 30
Konačna ocjena (označiti sa x):

- izvrstan / naročito se ističe (ako ima 26 do 30 bodova)
- vrlo uspješan / ističe se (ako ima 21 bod do 25 bodova)
- uspješan / dobar (ako ima 16 do 20 bodova)
- zadovoljava (ako ima 12 do 15 bodova)
- ne zadovoljava (ako ima 0 do 11 bodova)

TRAVNIK, 3. 6. 2022. godine
(mjesto)

Imenom Savjetnika Komisija
[Ime i prezime (potpis)]

Imenom [Ime i prezime (potpis)]

Imenom [Ime i prezime (potpis)]

Imenom [Ime i prezime (potpis)]

Imenom [Ime i prezime (potpis)]

Imenom [Ime i prezime (potpis)]

Imenom Direktor/ica
[Ime i prezime (potpis)]

Imenovan/-i/-gaje upoznat/-a s ocjenom dana 9. 6. 2022 godine u 13 sati.
Imenom
[Ime i prezime (potpis)]

UPOS "PRAVNIK" PRAVNIK
 72270 SKOLSKA

(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

KANTON SREDIŠNJA BOSNA
 MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

PREDMET: Podaci o izvannastavnom stručnom radu

PODATCI O IZVANNASTAVNOM STRUČNOM RADU

U skladu s člancima 17. i 18. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog suradnika u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 7/21), vrednuje se uspješnost izvannastavnog stručnog rada učitelja, nastavnika, profesora i stručnih suradnika u osnovnim i srednjim školama, za zaposlenika

Fehrina (Smailo) Selimović JMB: [redacted]

(Ime, ime oca, i prezime)

VSS - Bechtelar naruđene nastave bosanski jezik i književnost, muzička kultura
 (stručna sprema zaposlenika) (predmet koji predaje)

Navedi urađene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 - O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 1 bodom:

- 41 1.) Odrisan odjedni sat (ovaj)
 - 42 2) Predavanje za nastavnicima vjeće
 - 43 3) Predavanje na PV - teore i praktična škola u saradnji
 - 44 4) pripremanje tematske izložbe u saradnji
 - 45 5) pripremanje kulturne i javne u saradnji
 - 46 6) vodjenje stručnog althra
 - 47 7) vodjenje slobodne aktivnosti
 - 48 8) pripremanje prezentacija za IV - Učesce u komisiji na nivou škole
 - 49 9) sudjelovanje u timu Simulacionog programa
 - 50 10) pripremanje natjecanja na školskom nivou
- UKUPNI BROJ BODOVA: 10

Navedi urađene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 - O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 2 bodu:

- 51 2. 8) predavanje na stručnom skupu
- 52 9) mentorstvo pripravniku
- 53 10) objavljivanje stručnog rada
- 54 8) mentorstvo studentu
- 55 10) sudjelovanje u radu pozreništva

UKUPNI BROJ BODOVA: 10

Navedi urađene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 - O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 3 bodu:

- 3. 02) sudjelovanje u radu publikacije sa odgoj i stručnjacima
- 03) organizacija i priprema prijava - članka u časopisu za nastavne pravne

29. jula 2021. godine

SLUŽBENE NOVINE
SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Broj 7 — stranica 2095

Obrazac 3 — O3

JUOŠ "TRAVNIK" TRAVNIK
IZIŠTO ŠKOLSKA BB

(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA

PREDMET: Podaci o stručnom osposobljavanju i usavršavanju učitelja, nastavnika, profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama

**PODACI O STRUČNOM OSPOSOBLJAVANJU I USAVRŠAVANJU
UČITELJA, NASTAVNIKA, PROFESORA I STRUČNIH SARADNIKA
U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA**

U skladu sa članovima 19., 20. i 21. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika i profesora te stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama u Srednjobosanskom kantonu („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 7/21), vrednuje se stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika:

Zehrina (Smejo) Selimović

(Ime, ime oca, i prezime)

JMBG: [REDAKOVANO]

BECHELDE PAREKDE NASTAVE

(stručna sprema zaposlenika)

Matematike, bosanski jezik i književnost, mađarski i engleski jezik, likovna i muzička kultura

(predmet koji predaje)

1. Učešće u stručnom osposobljavanju i usavršavanju koje organizuje kantonalno Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta ili odgojno-obrazovna ustanova

REDAKOVANO

(redovno, povremeno, izostaje)

Navesti u kojim je oblicima stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenik učestvovao, mjesto i vrijeme njihova održavanja te broj i naziv dokumenta / potvrde koji to dokazuje (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 3 — O3):

- 1) stručno usavršavanje u školi — osposobljavanje za predaju.
- 2) Ljoteri ONLINE nastave u školi od škole u martu 2020. god.
- 3) MTC — 8 sati učenja
- 4) POTRA SAVE THE CHILDREN
- 5) POTRA O budućnosti sigurnost djete
- 6) CERPIKAT TPO
- 7) BVC — CERPIKAT

2. Učešće u stručnom osposobljavanju i usavršavanju koje provode stručne ustanove, kantonalni stručni aktivni i drugi

REDAKOVANO
(redovno, povremeno, izostaje)

Navesti u kojim je oblicima stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenik učestvovao, mjesto i vrijeme njihova održavanja te broj i naziv dokumenta / potvrde koji to dokazuje (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 3):

- b)
- 1) Certifikat Hiden online nastave – pripreme NOKRS SBI u organizaciji Fondacije budućnosti u BiH 14.8. 2020. god.
 - 2) MKC Srpski jezika 2019/ 2020. godinu 20.9.16 i 20.6. 2019. NOKRS-SBIka
 - 3) Obuka za GOOGLE učionice pripreme NOKRS SBI – SRBIJA METODOLOGIJA PROGRAM – priprema za školu od 1.06.2017. 14.12.2019.
 - 4) CERTIFIKAT – Sigurnost djece u digitalnom okruženju – 2019. 26.3. 2019. OS "Pravnik"
 - 5) Certifikat BIC "The art & science of Teaching IV" 22.5.21.
 - 6) Sociološki rad: "noho završno nastaje" novembar 2018. OS "Pravnik"

3. Iskaz zaposlenika:

Ja, Zehrina selimović bečhelor revidne nastave sa usavršenim brijem 12097818921 zaposlena u OS "Pravnik" od oce smjele pod punom savjesnom, kritičnom i uakteničnom odgovornosti potpuno samostalno, navedeno koje se potvrdilo potpisanim fotoaparatima, certifikatima, pre-ov, vršila aktivna, dopunska to časovne radnice, i drugo što se može primjeniti, i na vjerovatnim link adresama, kao i u OS "Pravnik".

4. Vrednovanje sveukupnoga stručnoga osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika

REDOVNO
(redovno, povremeno, izostaje)

Pravnik _____ 9.6.2022 godine
(mjesto)

Učesnik redovnog brijem
[Ime i prezime (popis)]
brnecy bečhelor Z. bečhelor
[Ime i prezime (popis)]
brnecy bečhelor Z. bečhelor
[Ime i prezime (popis)]
brnecy bečhelor Z. bečhelor
[Ime i prezime (popis)]
brnecy bečhelor Z. bečhelor
[Ime i prezime (popis)]

brnecy bečhelor Z. bečhelor
[Ime i prezime (popis)]
brnecy bečhelor Z. bečhelor
[Ime i prezime (popis)]

Imenovan/-i/-a je upoznat/-a s ocjenom dana 9.6.2022 godine u 1st sati.
Zehrina
[Ime i prezime (popis)]

Osnovni biografski podaci

Zehrina Selimović, je rođena [REDACTED] godine u Kraljevićima, u opštini Sapna, gdje je završila osnovnu školu.

Srednju školu pohađala u Tuzli od 1994. do 1998. godine.

Zvanje nastavnika razredne nastave stekla na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli,

Zvanje Bechelor razredne nastave na Edukacijskom fakultetu Univerziteta u Travniku.

Profesionalnu karijeru počinje graditi 2000. godine u Osnovnoj školi „ Sapna“, potom u OŠ „Travnik“ gdje i sada radi.

2011. godine dobija zvanje mentora, a 2018. godine dobija zvanje savjetnika i učestvuje u ocjenjivanju nastavnika u sklopu stručno-pedagoškog nadzora.

Organizovala niz priredbi, više puta bila predsjednik stručnog aktiva, bila saradnik za školske novine, redovno učestvuje na konkursima i komisijama za literarne radove i drugim aktivnostima za dobrobit škole i lokalne zajednice.

Redovno se usavršava kako na školskom i lokalnom tako i na državnom, regionalnom i međunarodnom nivou obrazovanja.

Mentor je studentima na metodičkoj praksi u školi, kao i uspješan mentor magistrantima i diplomantima.

Odbranila je 2013. godine magistrarski rad na temu „Atribucija učenika i nastavnika o školskom ocjenjivanju“ i stekla zvanje magistar pedagogije i psihologije.

2019. godine, završava doktorski studij uspješnom odbranom doktorske disertacije na temu „Povezanost pedagoške klime sa razvijenosti socijalnih kompetencija učenika osnovnoškolske dobi“ i stiče naučni stepen doktora nauka u oblasti pedagogije.

Spoljni je saradnik na Edukacijskom fakultetu u Travniku u zvanju docenta.

Koautor je univerzitetskog udžbenika „Opća pedagogija“.

Objavila je više radova u domaćim i međunarodnim časopisima, te učestvovala na više Međunarodnih i domaćih konferencija i simpozija.

Održala je Webinar na temu „Budućnost nastave kao izazov učiteljskog poziva“, zatim učestvovala na panel diskusijama o obrazovanju.

Učesnik je Erasmus projekta Teacher za predškolski odgoj i obrazovanje.

Redovno se usvršava što pokazuje ušešće na seminarima među kojima su: NTC sistemi učenje, Inkluzija u nastavi, četverodnevna obuka iz „Metodologija programa-priprema za školu“ Save the Children, itd.

Učestvovala na Balkanskom samitu Balkans Youth Council konferenciju i obuku za prosvjetne radnike na području Balkana "The Art & Science Of Teaching IV",

Uspješno ovladala digitalnim alatima u nastavi kroz pohđanje kursa Digitalni alati u nastvi Genially.

Punopravni je član ANEX YU. Učestvovala je na Međunarodnoj konfernciji u Sarajevu ANEX YU i dobila pohvalnicu i certifikat za učešće.

Udata je i majka je dvoje djece.

Detaljnije informacije o radu i djelu doc. dr. Zehrine Selimović možete dobiti na web stranicama:

<https://www.researchgate.net/profile/Zehrina-Selimovic>

<https://www.linkedin.com/in/zehrina-selimovi%C4%87-098bb5196/>

<tps://www.facebook.com/zehrina.tabakovicselimovic>

<https://www.instagram.com/zehrinaselimovic/>

BOSNA I HERCEGOVINA

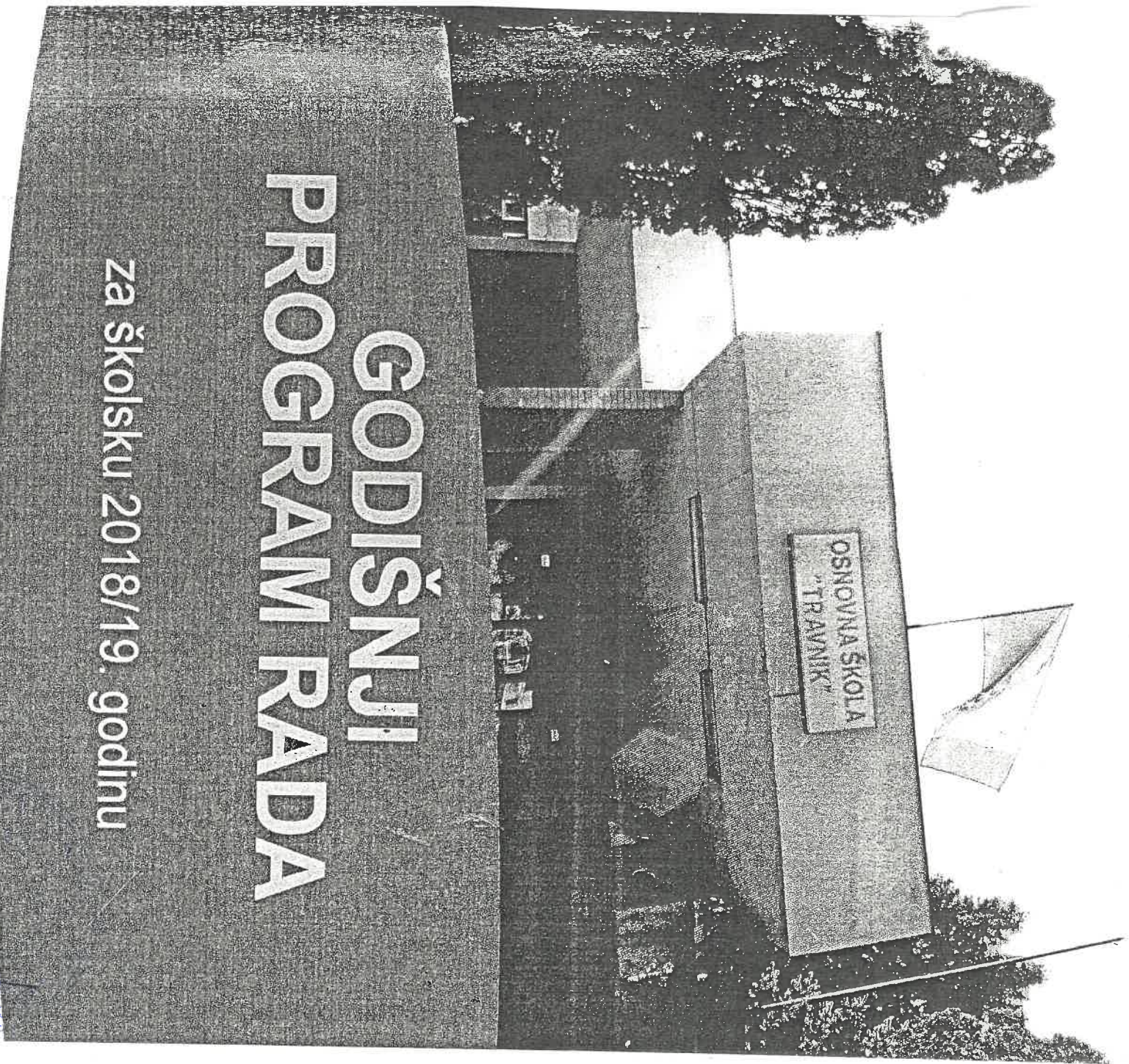
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SREDNJOBOSANSKI KANTON

OPĆINA TRAVNIK

JU OŠ "TRAVNIK"

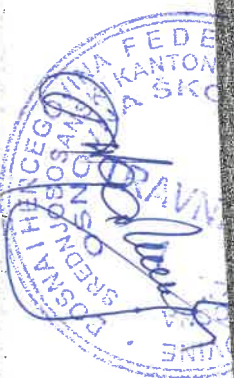
41

GODIŠNJI PROGRAM RADA

za školsku 2018/19. godinu

Travnik, oktobar 2018. godine

21

Ogledni časovi u 2018 / 2019. godini

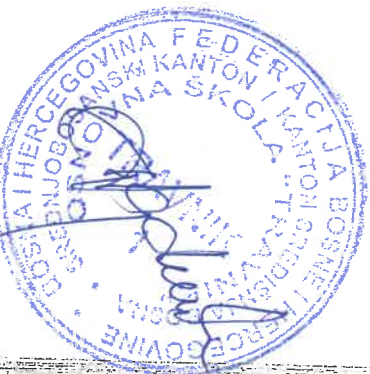
1. lista
odgovarajućih
oglednih sati

Tabela 32.

Red Broj	Ime i prezime nastavnika	Termini za ogledni čas					Predmet
		X	XI	XII	III	IV	
1.	Hodžić Bejnamina	X					Njemački j.
2.	Bektaš Eldina	X					Geografija
3.	Lolić Melisa		X				Geografija
4.	Genjga Sabahudin		X				Informatika
5.	Glavaš Mirsada			X			Likovna k.
6.	Peco Meliha			X			Bosanski j.
7.	Zvrko Selma				X		Moja okolina
8.	Rubanović Mirela				X		Moja okolina
9.	Arnautović Lejla				X		Moja okolina
10.	Selimović Zehrina				X		Bosanski j.
11.	Rustempašić Selma		X				Historija
13.	Smajlović Alma					X	Engleski j.
14.	Begović Senad					X	Fizika
15.	Beganović Safet					X	Muzička k.
16.	Tokić Fatima					X	Tehnička k.
17.	Hodžić Selver					X	Tjelesna k.
18.	Košmić Faruk					X	Demokratija
19.	Zahirović Adnela	X					Vjeronauka

Nastavnici-realizatori oglednih časova, obavezni su na oglasnoj tabli objaviti tačno vrijeme realizacije oglednog sata, prije na sedam dana.

Obavezno prisustvo svih članova aktiva

A1

A1

OS "TRAVNIK"

IZUČAVANJE STUČNI RAD

2

- 1) održavanje oglednog sata za
stučni aktiv na
školskoj razini

PRILOGI

- 1) plan oglednih časova u 2018/19.
nastavnoj godini
- 2) nastava primjena za ogledni sat
iz B.T.k "Zastidiv se muke" L.Čankar

Čečrina

OGLEDNI SAT PREMA GPR-u OŠ „Travnik“ 2018/2019.

Osnovna škola „Travnik“

Razred: IV4

Datum: 12.3.2019.god.

Zehrina Selimović

PRIPREMA ZA ČAS BOSANSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

Predmet: Bosanski jezik i književnost

Nastavna jedinica: IKT Zastidio se majke, I. Cankar

Tip nastavnog časa: obrada

Zadaci časa:

- a) *odgojni – formiranje osobina pozitivnog karaktera kao što su iskrenost, poštenje, povjerenje, pokajanje i razvijanje pozitivnog odnosa i ljubavi prema majci;*
- b) *obrazovni – rad na doživljavanju i razumijevanju teksta, uočavanje likova, uočavanje mjesta i vremena radnje, određivanje teme i ideje za tekst, određivanje osobina likova i karakterizacija glavnog lika kroz grupni rad,*
- c) *funkcionalni – bogaćenje učeničkog rječnika, osposobljavanje učenika za zapažanje i razmišljanje unaprijed o svojim postupcima, vrednovanje estetskih vrijednosti književnog teksta; razvijanje mašte, razvijanje sposobnosti mišljenja i logičkog zaključivanja,*

Nastavne metode: razgovor, metoda usmenog izlaganja, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda demonstracije, metoda pismenih radova

Oblici rada: frontalni, individualni i grupni rad

Nastavna sredstva i pomagala: tabla, kreda, udžbenik, hamer papir, nastavni listovi za grupe, flomasteri, selotejp,

STRUKTURA ČASA

Uvodni dio časa:

Kako bih učenike motivisali u uvodnom dijelu će dva učenika igrati igrokaz sa ulogama dva druga. Jedan drug je napravio grešku prema mami, a drugi ga savjetuje kako da riješi problem.

Igrokaz

Greška

Faris je tužan i sjedi u klupi. Dolazi Ajman veseo i srećan, te govori.

Ajman: Hej Farise, pogledaj kakvu sam dobio sličicu! Hej, šta je bilo? Sto si tužan?

Faris: Ma ne znam, osjećam se potišteno?

Ajman: Zašto? Je!l imaš neki problem?

Faris: Pa zapravo imam.

Ajman: Pa pričaj, možda ti mogu pomoći.

Faris: Ne može mi niko pomoći.

Ajman: Pa reci je l' učenje, ocjene, škola?

Faris: Ne? Osjećam potištenost zbog mame.

Ajman: Zašto?

Faris: Pa znaš kada krenem iz škole ona me uvijek čeka. Svi moji drugovi idu kući sami, a ja vazda sa mamom. Svi me zezaju. Juče kad sam završio 4. čas ja izađem pred školu i vidim čeka me. Ne znam šta mi je bilo, ali sam se sakrio da me ne vidi i zaoblaznim putem sam otišao kući sa Bakinom. Kada sam došao

ići vidio sam da je bila zabrinuta. Pitala me gdje sam do sada i da me čekala ispred škole. A ja sam joj rekao da je uopšte nisam vidio. Osjećam da sam strašno pogriješio prema njoj. I šta sad da radim.

Aiman: Možda bi bilo dobro da joj napišeš jedno pismo izvinjenja.

Faris: Pa to je odlična ideja. Hoćeš mi ti pomoći u tome?

Aiman: Naravno, pa zato služe drugari.

Poslije igrokaza razgovor sa učenicima:

1. Ko je od vas imao problem sličan Farisovom problemu?
2. Kako ste taj problem riješili?

Najava nastavne jedinice: Danas ćemo analizirati jedan tekst koji govori o sličnom problemu a to je tekst "Zastidio se majke" Ivan Cankar - zapisujem naslov na tabli.

Glavni dio časa

Interpretativno čitanje teksta – nastavnik.

Psihološko– emocionalna pauza.

Postavljam pitanje učenicima –

1. Koja osjećanja su vam se pojavila prilikom čitanja teksta?
2. Ko je napisao ovaj tekst?

- Analiza nepoznatih riječi
varoš-mali gradić
dosezati-dostizati
poštropljen-poprskan
svežanj-zavežljaj
mnoštvo-mnogo ljudi, gomila
pregača-zastiha odjeca za kuharice

- Globalna analiza s ciljem utvrđivanja stepena razumijevanja teksta
 1. O kome se govori u ovom tekstu? Zapisujem likove na tabli.
 2. Gdje je majka dočekala Jožu?
 3. Gdje je Jože otišao da bi izbjegao susret s majkom pred školom?
 4. Zašto je Jože rekao drugu da to nije njegova majka?
 5. Zašto je majka požurila u Jožin stan?
 6. Gdje je Jože čekao majku?
 7. Šta joj je tada rekao? Je li Jože tada slagao? Koja mu je bila teža laž?
 8. Kada više Jožu nije bilo stid majke?
 9. Na kraju priča ima vedar i pozitivan preokret. U čemu se on sastoji?
 10. Šta mu je na duši još dugo ležalo?
- Poslije ove faze istaknuti temu, pisati je na tabli.
- Određivanje mjesta i vremena događaja radnje uz pomoć učenika.

Zapisujem na tabli

Mjesto radnje: varoš, ispred škole, u stamu

Vrijeme radnje: proljeće

Određivanje mjesta i vremena radnje pripada kompozicionom dijelu i ja bih to ostavila za drugi čas rada na književnom tekstu

Tema: Kajanje

Poslije teme, prije rada u grupama, razgovarati o likovima, istaknuti vanjski izgled i osnovna proživljavanja, a poslije dati nastavne listiće.

Ideja: Ljude ne trebamo cijeniti po izgledu (ne treba da cijenimo ili ne bi trebalo cijeniti) cijeniti

Ne trebamo se stidjeti svojih roditelja

Nakon analize prelazimo na rad u grupama.
 Učenici su raspoređeni u pet grupa.
Prvi zadatak kod svih grupa je isti.
Strategija je CITAT-KOMENTAR
 Na osnovu ove strategije učenici će izvršiti karakterizaciju likova i odrediti im osobine na osnovu citata iz teksta.
 Drugi zadatak u grupama se razlikuje po sadržaju i odnosi se na razgovore unutar grupe i zaključke o tome.

I grupa

1. **Zadatak-Pomoći ove tabele odredi po jednu osobinu likova.**

Likovi	CITAT	KOMENTAR
majka		
Jože		

2. **Zadatak-Pročitajte,razgovarajte i odgovorite na pitanja**

Jožu možemo zbog počinjenog grijeha i osuđivati i razumjeti, jer u svojoj dječijoj duši Joža je bio dobar i osjećajan mladić.
 Povedite malu raspravu o temi: „Zašto ga osuđujemo, a zašto ipak razumijemo njegov grijeh i zašto mu možemo oprostiti“.

Zašto ga osuđujemo?	Zašto mu možemo oprostiti?

II grupa

1. **Zadatak-Pomoć ove tabele odredi po jednu osobinu likova.**

Likovi	CITAT	KOMENTAR
majka		
Jože		

2. **Zadatak-Pročitajte,razgovarajte i odgovorite na pitanja.**

Joža se pred školom zastidio majke. Joža je pogriješio. Ali ni mi nismo baš bezgrešni.
 Razgovarajte o svojim grešakama prema majci.

Šta je Jože uradio pred školom?	Kako je Jože mogao drugačije postupiti kada je vidio majku?
---------------------------------	---

--	--

III grupa

1. *Zadatak-Pomoće ove tabele odredi po jednu osobinu likova.*

Likovi	CITAT	KOMENTAR
majka		
Jože		

2. *Zadatak-Pročitajte,razgovarajte i odgovorite na pitanja.*

Jože je prvi put slagao svom drugu. Zastidio se majčinog izgleda.Zašto ne bi trebalo ljude cijeniti samo po izgledu? Razgovarajte o tome.

Šta je Jože rekao drugu kada ga je pitao je li to njegova majka.Pronađite u tekstu i napišite to.	Šta je Jože trebao reći svom drugu kada ga ja pitao je li to njegova majka?

IV grupa

1. *Zadatak-Pomoću ove tabele odredi po jednu osobinu likova.*

Likovi	CITAT	KOMENTAR
majka		
Jože		

2. *Zadatak-Pročitajte,razgovarajte i odgovorite na pitanja.*

Ponekad dragim osobama ne kažemo istinu da ih ne bismo povrijedili.

Jožina druga laž je bila teža. Zašto Jože nije tada majci rekao istinu.Razgovarajte o tome.

Koja je bila druga laž Jožina?Napišite.	Kako je Jože mogao drugačije postupiti kada ga je majka pitala kako je nije vidio pred školom?

V grupa

1. *Zadatak-Pomoće ove tabele odredi po jednu osobinu likova.*

Likovi	CITAT	KOMENTAR
--------	-------	----------

majka		
Jože		

2. Zadatak-Pročitajte,razgovarajte i odgovorite na pitanja.

Ponekad kada pogriješimo kajemo se. Jože je plakao, ali to nije pomoglo da izbriše grijeh sa svoje duše. Razgovarajte o tome:		Šta je trebalo da uradi Joža kako bi se oslobodio osjećaja krivice? Napišite.
Šta leži na njegovoj duši? Napišite.		

Zapisujemo neke od osobina likova koje su učenici naveli u CITAT- KOMENTAR. Na određujemo temu i ideju i zapisujemo ih na tabl. Objašnjavam da se ova priča naziva još i „Grijeh“.

Učenici zapisuju zapis sa table ako oстане vremena, ako ne lijepe u sveske zapis sa table.

Završni dio časa:

Jedna učenica spontano na moj znak počinje pjevati

Odakle nam oči?

Rodila ih majka.

Odakle nam ruke?

Rodila ih majke.

Sve na svijetu rodila je majka.

Izlaze još četiri učenika jedan po jedan i govore citate o majci. Ovi citati bi trebali biti kao recital o majci.

Majka je blago koje **trebamo** čuvati, paziti i poštovati.

Ničije srce za nas ne bije tako jako kao srce naše majke.

Niko te neće ljubiti kao majka. Reci joj kad god možeš: **VOLIM TE**

Niko ne zna kao majka ni da voli ni da brine.

Zadaća: Napisati sastav Povrijedio/la sam majku?

TABLA

Rad na književnom tekstu
Zastidio se majke, I. Cankar

Nepoznate riječi:

varoš – mali grad

dosezati - dostizati

poškropljen – poprskan

svežani – zavežljaj

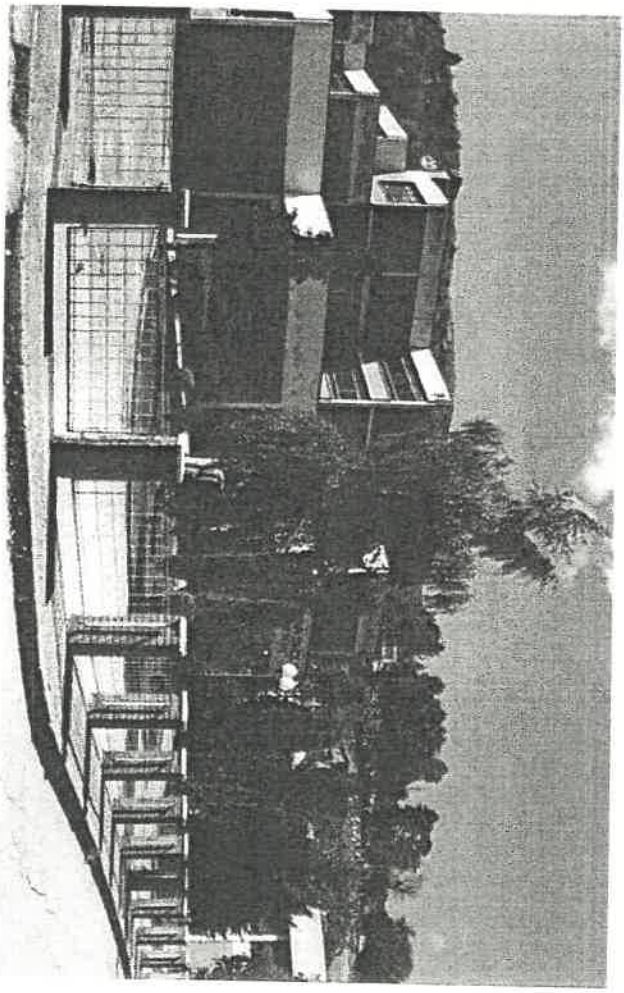
~~AR~~

AR

AR

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SBK/KSB
JU OSNOVNA ŠKOOLA "TRAVNIK"
TRAVNIK

GODIŠNJI PROGRAM
RADA ŠKOLE

ŠKOLSKA 2016/17. GODINA

6.7. Planiranje stručnog usavršavanja

Planirano stručno usavršavanje realizirat će se na osnovu sastavljenih programa:

- a) individualno stručno usavršavanje (područja pedagoško-psihološka i stručno – metodička)
- b) kolektivno stručno usavršavanje u školi (razredno vijeće, stručni aktivni, oglednisati, predavanja, seminari, radionice, studijska putovanja i sl.)
- c) i individualna i kolektivna usavršavanja izvan škole (savjetovanje, seminari...)

Plan stručnog usavršavanja na temelju tačaka a), b), c) _

Tabela 31.

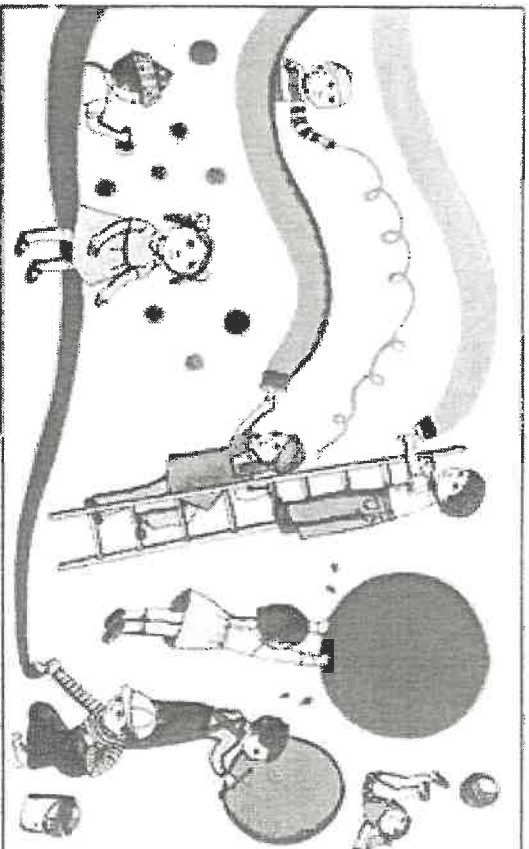
Re. br.	Ime i prezime	Tema	Način i vrijeme realizacije
1.	Ažderović Mirza	Uloga defektologa u školi	Nastavničko vijeće • oktobar
2.	Šelimović Zehrina	Školski odgoj	Nastavničko vijeće • decembar
3.	Bajramović Amra	Planiranje nastavnog rada	Nastavničko vijeće • februar
4.	Enver Lisica	Kako postupati sa agresivnom djecom	Nastavničko vijeće • april
5.	Stručni aktivni planirati	Uže stručne teme za nastavnike koji nisu obuhvaćeni drugim oblikom usavršavanja	Tokom godine
6.	Individualno stručno usavršavanje	Jedan broj nastavnika realizira doškolovavanjem upisujući viši stepen studija	

A) 8. TEHA ZA NASTAVNIČKO VIJEĆE
PREDVIĐENO GPR

OSNOVNA ŠKOLA „TRAVNIK“

A) 8. 12. 16

ŠKOLSKI ODGOJ

TEMA ZA STRUČNO PREDAVANJE NA NASTAVNIČKOM VIJEĆU

Zehrina Selimović

Travnik, decembar, 2016.

4) 8)

Dokuz
GPR

ŠKOLSKI ODGOJ

TEMA 24
KASTAVIČKO VIJEĆE

UVOD

Odggoj je pomoć u procesu formiranja čovjeka, usvajanju poželjnih osobina i oblikovanju ličnosti odgajnika. Odggoj je moguć jedino u ljudskom društvu. Odggoj je čvrsto povezan s razvojem i usavršavanjem ljudske zajednice. Bez odggoja ne bi bilo ljudskog društva niti njegove historije. Kako u zajednici tako i u razvoju svakog pjeđinca odggoj ima fundamentalno značenje. Umijeća, navike, sklonosti i sposobnosti svakog pojedinca u velikoj su mjeri rezultat odggoja. Jedno od najčešćih pitanja o odggoju je : Kada počinje odggoj? Do skora se vjerovalo da se proces odggoja odvija od rođenja, međutim istraživanja pokazuju da taj proces počinje mnogo ranije (pa i u prenatalnom razdoblju) do smrti kroz institucionalne i vaninstitucionalne oblike. Institucionalni odggoj dobrim se dijelom realizira u školama. Škola je nastala je iz objektivne društvene potrebe. S promjenom društva mijenjala se i škola i njena funkcija.

U ovom radu govorit će se o školskom odggoju zapravo kakav je to školski odggoj i kako nastavnici trebaju razvijati odggoj kroz temeljna odggojna područja, te koje kompetencije trebaju razvijati kod učenika. Da bi smo potpunije shvatili odggoj i školu kao jednog od faktora samog odggoja poći ćemo od njihovog definisanja.

Definisanje osnovnih pojmova

„Odggoj je sistemski organizovan proces kojim se izgrađuju pozitivne osobine ličnosti, stavovi, pogled na život i svijet, te karakterne i moralne, radne i društvene vrijednosti. U nastavi se ostvaruje dosljednom realizacijom konkretnih odggojnih zadataka“ <http://www.sbs.ba/wp-content/uploads/2015/01/Skola-koja-odgga.pdf>.

„Odggoj je svjesna, namjerna, sistematizirana i organizirana ljudska djelatnost, kojom se utiče na razvoj čovjeka u fizičkom i duhovnom smislu, te na njegovo društveno uključivanje u društvenu zajednicu“ (Klauš i Mavrak, 2007, str. 184).

„Odggoj je svjesna i planski organizirana djelatnost, ima svoju svrhu i zadaće, svoj sadržaj i organizacione oblike, metode i sredstva odggoja.“ (Selimović i Selimović, 2015, str. 37).

„Škola najpoznatija i najvažnija, najmasovnija i najrazvijenija odggojna ustanova“ (Vukasović, 2001, str. 237).

„Škola je odggojno-obrazovna ustanova s nastavom kao središnjim poljem njezina djelovanja. U savremenim didaktičkim shvatanjima promatra se kao zajednica djelovanja svih njezinih subjekata: učenika, nastavnika, roditelja, stručnih suradnika, ostalih stručnjaka i djelatnika. Subjekti nastavom stječu: znanja, vještine, sposobnosti i navike.“ <https://hr.wikipedia.org/wiki/%C5%A0kola>

Škola koja odgga

Škola je institucija od posebnog društvenog značaja. Ona je obrazovno-odggojna ustanova i daleko smo od toga da ona prvenstveno postane odggojna pa potom obrazovna. Obrazovna komponenta se forsira u odnosu na odggojnu. Savremeni odggoj sve više učenike

osposobljava za samoodgoj(Upoznavanje sebe, svog odnosa prema drugima...) i samoučenje, dakle da učenici samostalno iznose svoje dileme, napetosti i da to znaju objasniti. U školama odgoj se ostvaruje kroz odgojne zadatke. Škola ima obavezu da postavi odgovarajuće ciljeve u odgojnom segmentu i da teži ka tome.

U okviru odgojnog djelovanja škola bi trebala osmisliti način djelovanja u oblasti prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja, osmisliti sistem djelovanja kada se ova ponašanja jave, da primjenjuje odgovarajuću strategiju i prati njegovu primjenu, konstantno analizira stanje u školi. U svom odgojnom djelovanje škola bi trebala da osigura zajedničko razumijevanje pojava odgoja i ciljeva kod nastavnika, ali i kod učenika, osigurati da se svi ponašaju u skladu sa postavljenim ciljevima i pravilima. Ovdje je jasno da škola mora postaviti i jasno utvrditi pravila ponašanja kao i proceduru kada s pravila krše, te pružiti pomoć roditeljima da steknu vještine koje će primjenjivati kada se pravila krše. Kada govorimo o dugoročnim ciljevima odgoja i obrazovanja nastavnici i roditelji pa i članovi drugih zajednica se slažu da svako dijete treba da se pristojno ponaša i da bude odgojeno. Jedno pitanje koje proizilazi iz ovog jeste kako razvijati ličnost djeteta kroz odgoj?

Školski odgoj kroz temeljna odgojna područja

Škole svoju odgojnu ulogu nadovezuju na porodični i predškolski odgoj. Kroz mnogobrojne aktivnosti u nastavnom procesu nastoji i dalje uticati na pravilno formiranje ličnosti kroz razvoj temeljnih odgojnih područja: intelektualni, tjelesni, moralni, estetski, ekološki i radno-tehnički odgoj.

Intelektualni odgoj

Intelektualni odgoj podrazumijeva odgoj čovjeka kao intelektualnog bića. Pomoću intelektualnog odgoja ličnost postaje misaono i razumno biće sa svojim intelektualnim sposobnostima i kvalitetama. Intelektualni odgoj ima za cilj odgojiti tražioce i poznavaoce istine, razvijati kritički odnos prema činjenicama koje usvajaju. Zadaci intelektualnog odgoja su sticanje sistematskih znanja, razvoj umnih snaga i sposobnosti, razvoj intelektualne radoznalosti, znanstvenog pogleda na svijet i razvoj pozitivnih karakteristika ličnosti. Faktori intelektualnog odgoja su porodica, predškolske ustanove, škole, mas mediji, kulturne institucije i drugo. „Čovjek u svom razvoju dostiže do onog stepena razvoja i uspijeva onoliko koliko mu dozvoljavaju njegove intelektualne sposobnosti.“ (Dervišbegović, 1997, str. 50).

Tjelesni odgoj

Svrha tjelesnog odgoja je pravilan tjelesni razvoj, unapređenje zdravlja, podizanje tjelesne sposobnosti i harmoničan razvoj ličnosti. Uloga nastavnika u tjelesnom odgoju učenika je veoma važna. Njihov zadatak nije samo da učenicima prenesu znanje i vještine, nego da kod njih formiraju potrebu za samostalnim i sistematskim bavljenjem fizičkim odgojem i sportom.

Moralni odgoj

Moral se ogleda u aktivnom odnosu čovjeka prema svijetu. Mladog čovjeka treba odgajati u skladu sa društvenim normama i običajima. Smisao moralnog odgoja je formiranje moralnih shvatanja, uvjerenja i navika, te da čovjek misli, osjeća, i postupa u skladu s ljudskim dužnostima. Glavni cilja moralnog odgoja je formiranje moralne ličnosti, usvajanje moralnih normi, razvijanje moralne savjesti i svijesti, te usvajanje moralnih sankcija. Etape moralnog formiranja ličnosti su formiranje moralne spoznaje, moralnih uvjerenja i moralnog ponašanja i djelovanja. Kod odgajnika moramo razvijati osjećaj dužnosti i odgovornosti, moralnog djela, moralnih navika, volje i karaktera. U praksi srećemo četiri metode moralnog odgoja: metoda poučavanja, uvjeravanja, navikavanja i sprečavanja. Imamo i sredstva moralnog odgoja: sredstva usmjeravanja, podsticanja i sprečavanja.

Pomoću sredstava usmjeravanja usmjeravamo moralno formiranje učenika u pozitivnom pravcu, pomažemo formiranje moralnih spoznaja, uvjerenja i djelovanja. U sredstva usmjeravanja ubrajamo savjet, primjer, stvaranje ideala, dnevni red i rad. Sredstva podsticanja treba upotrebljavati rjeđe jer odgajnik može postupiti na određeni način da bi samo postigao pohvali, priznanje, nagradu i slično.

Sredstva sprečavanja podrazumijevaju sprečavanje i potiskivanje negativnih uticaja na odgajnike, da ih odvratiti od sprovođenja loši djela. U sredstva sprečavanja ubrajamo nadzor, opomenu, zabranu, skretanje motiva i kaznu.

Estetski odgoj

Estetski odgoj podrazumijeva razvijanje sposobnosti za uočavanje, opažanje, doživljavanje, ocjenjivanje i stvaranje lijepog. Metode estetskog odgoja su posmatranje, slobodno izražavanje, estetska analiza i proučavanje teorije umjetnosti. Škola je najvažniji faktor estetskog odgoja koji se ostvaruje u nastavi, slobodnim aktivnostima. U mlađim razredima potrebno je da učenici uočavaju i doživljavaju estetske osobine, a u višim razredima potpuno shvatanje i kreiranje estetskih umjetničkih vrijednosti.

Radni i tehnički odgoj

Pod pojmom radni odgoj podrazumijeva se praktična djelatnost učenika u funkciji odgoja. Pod tehničkim odgojom podrazumijeva se teorijsko i praktično upoznavanje sa znanstvenim osnovama savremene proizvodnje. Postoje četiri područja ostvarivanja radnog i tehničkog odgoja: putem nastavnih predmeta, putem nastavnih predmeta prirodne grupe predmeta i matematike, u nastavi društvene grupe predmeta u nastavnim ekskurzijama.

Ekološki odgoj podrazumijeva stjecanje savremenih znanja, vještina, navika i stavova o ekološkim osobenostima, procesima i zakonima u životnoj sredini. Ekološki odgoj školske djece može se razvijati kroz programe i sadržaje koji će se prožimati kroz osnovne predmete o okolišu (biologiju, geografiju...), kroz strategiju permanentnog obrazovanja nastavnika i kroz organizaciju rada obrazovnih ustanova.

Školski odgoj kroz razvijanje kompetencija

Da bi škola zadržala ulogu važnog faktora potrebno je modernizirati i demokratizirati. Proces demokratizacije zavisi od dosta od nastavnika. Odnosi među njenim faktorima a to su učenik, nastavnik i nastavni sadržaj su temelji za provođenje demokratizacije. Škola bi trebala mijenjati odnos prema sadržajima koji bi trebali postati osnova iz koje će učenici učiti za život, ne za ocjenu.

Stoga da bi škola mogla pravilno formirati ličnost kroz temeljna odgojna područja ona bi trebala mijenjati metode rada koje podrazumijevaju kooperaciju i interakciju. Kao takva škola će moći osigurati pravilan i efikasan odgojni uticaj, zatim koristiti i sprječavati neželjene odgojne uticaje. Pojava informacione tehnologije zahtijeva nove oblike komunikacije i interakcije između učenika i nastavnika.

Sa učenicima bi trebalo uspostaviti srdačan kontakt, biti susretljiv i poštovati učenika. Najbolje odgojno sredstvo je lični primjer. Kod nastavnika mora dominirati sklad misli i riječi, samokontrola u ponašanju, staloznost, smirenost i planiranje svog rada. Uspješnost odgojnog djelovanja u školi zavisi od međuljudskih odnosa i komunikacijske klime. Odnos treba da bude zasnovan na emocijama, empatiji, iskrenosti, Nova paradigma školske edukacije je škola kao životna zajednica. Zadatak savremene škole je da odgoj transformiše u samoodgoj, a obrazovanje u samoobrazovanje.

Današnje škole učenike bi trebale pripremati za život u drugoj polovini 21.stoljeća jer njihov životni, profesionalni i radni vijek nastupit će u budućnosti. Za život u budućnost bit će neophodno razvijanje kognitivnih, emocionalnih, socijalnih i radno-akcionih. Pod kognitivnim kompetencijama podrazumijevaju se procesi uključeni u učenje. Kognitivne kompetencije su izdvajanje bitnog od nebitnog, vještina odabira informacija, pamćenje, razumijevanje problema i donošenje razumnih rješenja i sl. Emocionalne kompetencije su sposobnost ili spremnost ličnosti da razumije vlastite kao i emocije drugih, da ih nadograđuje i usavršava. Emocionalne kompetencije zasnivaju se na emocionalnoj inteligenciji. Kod emocija je važna kontrola i samokontrola ometajućih emocija. Zadatak nastavnika ali i roditelja je da kod učenika uspostavi samokontrolu kako se ne bi desilo da emocija šteti djetetu. Takođe bitno je da nastavnik kod učenika razviju empatiju dakle postavljanje sebe u poziciju druge osobe i njenih misli kako bi tu ulogu mogli razumjeti. Vrijeme u kojem živimo zahtjeva od ličnosti da se brzo adaptira, da bude fleksibilna te bi nastavnici u svojim odgojnim postupcima trebali podsticati svoje odgajanje i tako razvijali sigurnost i samopouzdanje u učenju. Sve češće se pominje i pojam emocionalne inteligencije koja podrazumijeva sposobnost uočavanja, prepoznavanja i vrednovanja emocija, dakle sposobnost regulisanja emocija u svrhu emocionalnog i intelektualnog napretka.

Socijalne kompetencije određuju način na koji pojedinac koristi socijalne vještine u sredini. Socijalna vještina je ustvari kontrolisanje vlastitog ponašanja, socijalna kompetencija je ostvarivanje ličnog cilja uz odgovarajuće korištenje socijalnih vještina. Da bi dijete postiglo socijalnu kompetenciju ono se treba osjećati dio grupe. U školi dijete treba da se osjeća dijelom razredne zajednice. U školi djeca trebaju da nauče da ispravno komuniciraju. Usljed nepravilne komunikacije može doći do sukoba ili nasilja. Uloga nastavnika je da razvija interaktivne i kooperativne modele učenja koji omogućavaju saradnju među djecom.

Radno-akcione kompetencije su svaka djelatnost učenika koja je u funkciji odgoja i obrazovanja. Da bi kod učenika razvili ovu kompetenciju nastavnici bi trebali da što aktivnije uključe učenike u nastavni proces i pruže im priliku za davanje prijedloga i inicijativa u radu. Da bi učenike osposobili za radno-akcionu kompetenciju i sami nastavnici ih trebaju posjedovati.

ZAKLJUČAK

Odgojno djelovanje je jedino moguće u ljudskoj vrsti. Da nema odgoja i njegove funkcije ne bi čovjek imao ni svoju historiju. Odgoj je prolazio kroz razne etape društvenih sistema i bitno je uticao na društvo i pojedinca u društvu. Postoje mnogi faktori odgoja među kojima je škola koja svojim odgojnim djelovanjem struktuirala društveni sistem i pomaže u formiranju ličnosti. Školski odgoj bi se trebao ostvarivati kroz temeljna odgojna područja i kroz osposobljavanje učenika za odgovarajuće kompetencije. U sklopu svog djelovanja škola bi se trebala prilagođavati društvenim promjenama i potrebama jedne zajednice. Škola bi trebala biti organizacija koja uči i u prvi plan stavljati odgojne ciljeve i zadatke koji su zanemareni. U školi je potrebno uspostaviti nove oblike komunikacije jer se sve češće traži timski rad. Novo doba traži novu strategiju u organizaciji nastave i nastavnog procesa i upravljanje tim procesom. Krenuvši od tih strategija uveliko bi doprinijeli kvalitetu rada u školi, a samim tim i školskom odgoju.

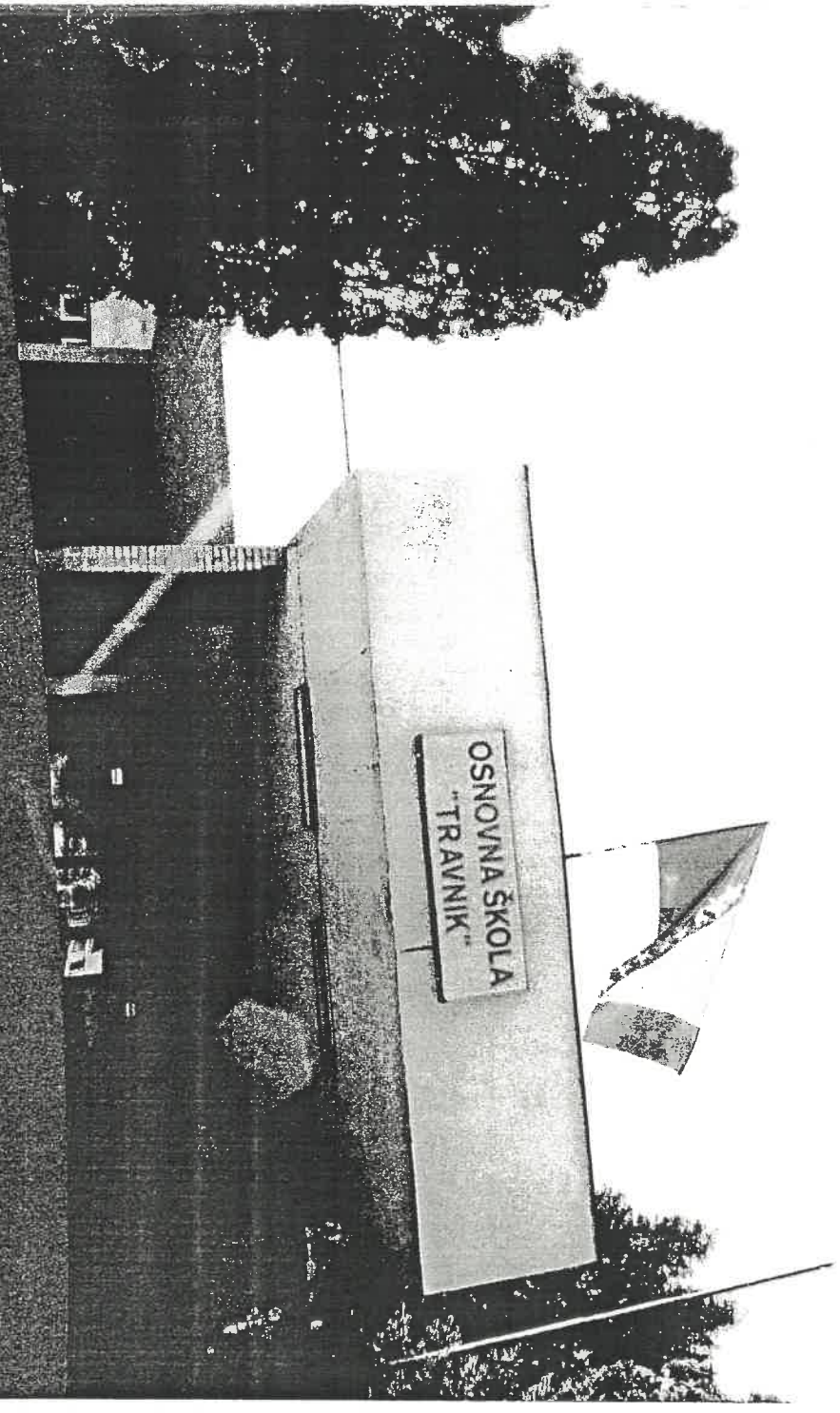
LITERATURA

- Selimović, H. i Selimović,Z. (2015). *Opšta pedagogija*. Travnik: Univerzitet u Travniku, Edukacijski fakultet.
<http://www.sbs.ba/wp-content/uploads/2015/01/Skola-koja-odgaja.pdf>, očitano 8.11. 2016.
<https://hr.wikipedia.org/wiki/%C5%A0kola>, očitano 8.11. 2016.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
OPĆINA TRAVNIK
JU OŠ "TRAVNIK"**

44

GODIŠNJI PROGRAM RADA

Za školsku 2020/21. godinu

Travnik, oktobar 2020. godine

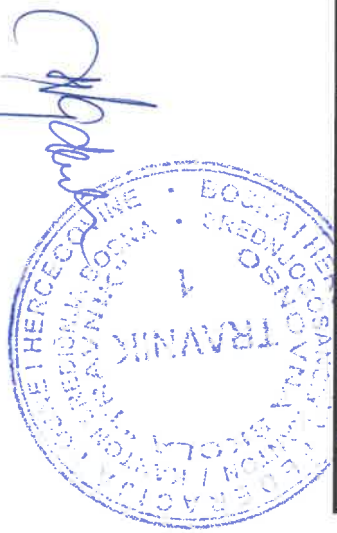
[Handwritten signature]
[Official blue circular stamp of the school]

44

2020/2021

Tabela 27. Slobodne aktivnosti
2020/2021

Redni	Sekcija	Sedmični fond sati	Zaduženi nastavnici
1.	Muzičko-scenska „Pračići za pračiće“	1	Rubanović Mirela
2.	Muzičko-scenska „Pračići za pračiće“	1	Arnautović Lejla
3.	Muzičko-scenska „Pračići za pračiće“	1	Zvrko Selma
4.	Muzičko-scenska „Pračići za pračiće“	1	Dervić Tarik
5.	Mali Folklor	1	Ribić Belma
6.	Dramska	1	Kasumović Fatima
7.	Recitatorska	1	Kukić Amina
8.	Dramsko-recitatorska	1	Kozar Lamija
9.	Recitatorska	1	Čamdžić Edina
10.	CK/CP	1	Rubanović Mirela
11.	Recitatorska	1	Jašarević Ajla
12.	Vijeće učenika	1	Buzadžić Fatima
13.	Primijenjena umjetnost	1	Majda Hodžić - Čosić
14.	Likovna	1	Miletić Šerifa
15.	Literarna	1	Skaka Fatima
16.	Primijenjena umjetnost	1	Grahić Amira
17.	Likovna	1	Garić Alma
18.	Ritmicka	1	Alihodžić – Gabrić Amina
19.	Zabavna matematika	1	Bradarić Mirjana
20.	Literarna <u>sekcija</u>	1	Selimović Zehrina
20.	Literarna	1	CrnkčićMirzeta
21.	Recitatorska	1	Peco Meliha
22.	Dramska	1	Lisica Enver
23.	Folklorna	1	Kavazović Asja
24.	Hor i orkestar	1	Beganović Safet
25.	Ritmicka	1	Šiljak Ramiza
26.	Planinarska	1	Tokić Fatima
27.	Maketarska	1	Ramić Čamil
28.	Prva pomoć	1	Košnić Faruk
29.	Mali nogomet	1	Osmanagić Ibrahim
30.	Hor ilahija(viši)	1	Indžić Abdulkadir
31.	Mladi učaciKur'ana/ Hor ilahija(niži)	1	Zahirović Adnela
35.	Likovna	1	Glavaš Mirsada
36.	Ekološka	1	Mehović Mujija
37.	Saobraćajna	1	Kahvedžić Zlata

44

Javne manifestacije–koordinatori: **Beganović Safet i Husanović Harris**

Manifestacija	Datum	Mjesto	Sadržaj
Dječija nedjelja	Prva nedjelja oktobra	škola	Panoi odjeljenja –izložba u holu
Oktobar–mjesec knjige	oktobar 2020.g.	škola	- panoi/literarni radovi
Dan učitelja	5. oktobar	škola	- Izlet po dogovoru
Dan državnosti	Novembar, 2020.g.	škola	- izrada tematskih panoa - Izbor najboljih likovnih i literarnih radova
Dan dječije radosti	31.12.2020.g.	škola	Priredba
Dan nezavisnosti	1. mart 2021.g.	škola	kviz "Stazama nezavisnosti" 2-3 prigodne tačke
Dan škole	21.mart 2021.g.	školsko dvorište	- smotra likovnog, literarnog i dr. ueničkog stvaralaštva - sporski turniri (mali nogomet, rukomet i košarka) KJD - program
Ramazanski bajram	Maj, 2021.g.	sala	Prikladan vjerski program
Prvačići za prvačice	Maj/juni 2021.g.	sala	KJD - program

[Handwritten signature]

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

OPĆINA TRAVNIK
OSNOVNA ŠKOLA TRAVNIK

Datum: _____

POTVRDA

O angažovanju uposlenika OŠ "Travnik" Šehrine Selimović

Potvrda se izdaje u svrhu dokazauz obrasce O1, O2, O3, Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa u osnovnim i srednjim školama SBK.

Datum angažovanja: 25.10.2021. do 25.5.2022.god.

Provedene aktivnosti, posao zadatak:

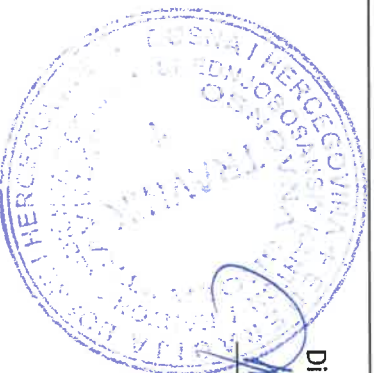
TEHNIŠKA JAVNA IZLOŽBA ZA
KITZBARNE RADOVE U PORODU
JAVNIH MANIFESTACIJA U
SHAKSNOJ 2020/21. god.

Potpis nastavnika:

Šehrina

Direktor škole:

OŠ „Travnik“

doc.dr. Zehrina Selimović

IZVJEŠTAJ O UREĐENJU UČIONICE

Predmet rada: Izvještaj o uređenju učionice z period od septembra do maja školske 2020/2021.godine.

Kao razrednica 14 doc.dr. Zehrina Selimović podnosim izvještaj o uređenju učionice 14 za period septembar / maj 2020/2021.godine.

Sadržaj izvještaja:

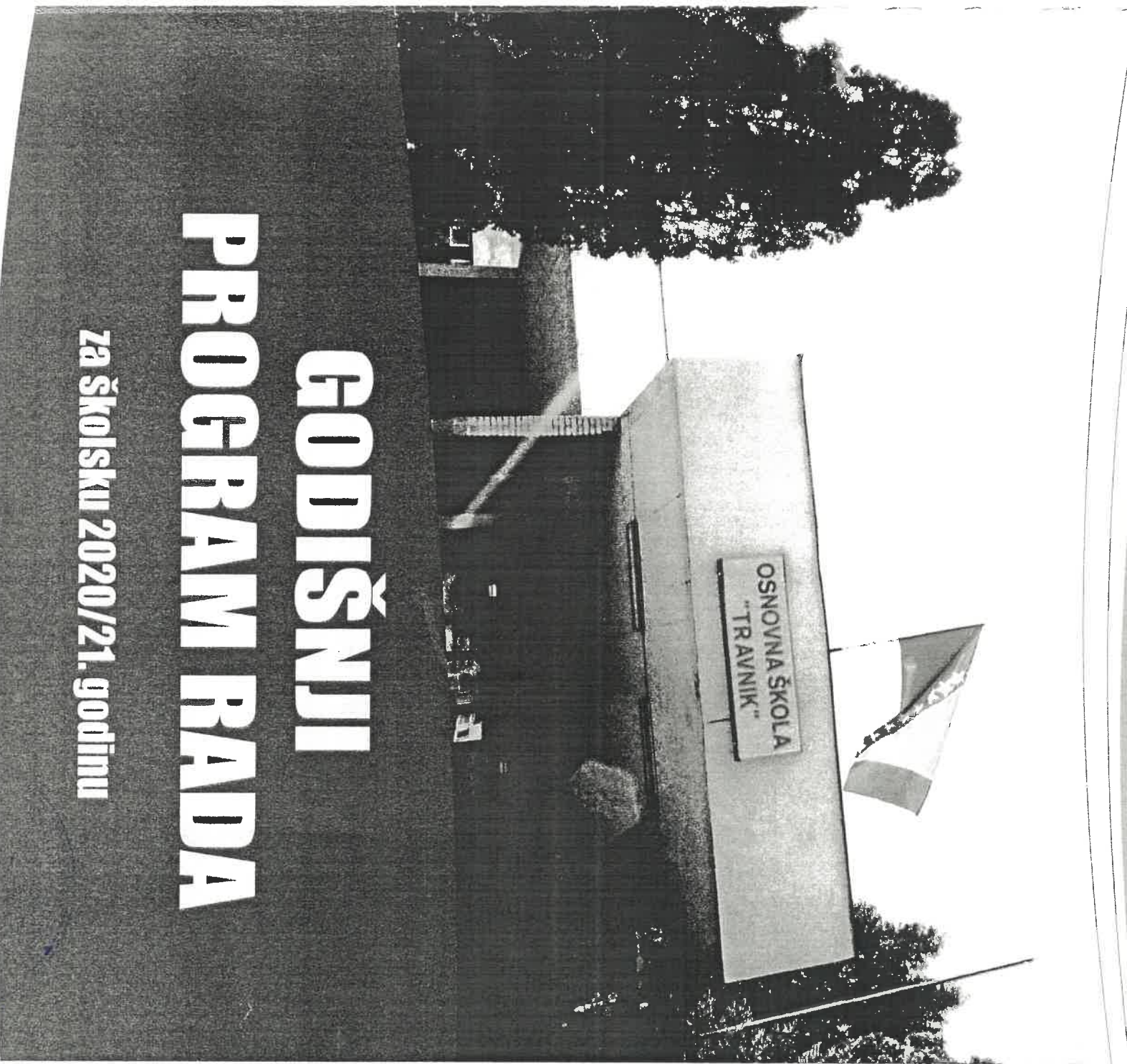
1. Uređenje učionice za doček prvačica (prilog na web stranici škole o prijemu prvačić)
2. Obilježeno godišnje doba jesen (
3. Obilježena prva sedmica u oktobru „Sedmica dječijih prava“ (u prilogu slika panoa)
4. Obilježen oktobar mjesec knjige (u prilogu slika panoa)
5. Obilježen Dan državnosti BiH 25.11. 2020. (u prilogu slika panoa)
6. Obilježeno godišnje doba zima (u prilogu slika panoa)
7. Obilježen Dan dječije radosti
8. Obilježen 1. MART –Dan nezavisnosti BiH (u prilogu slika panoa)
9. Obilježen 8.MART (PANO U HODNIKU –PRILOG SLIKE)
10. Obilježen 21. MART –Dan OŠ „TRAVNIK“ (na web stranici škole i kao prilog slika panoa)
11. Obilježeno godišnje doba proljeće
12. Obilježen Dan planete Zemlje 22.4.2021.
13. Obilježen Praznik rada (pano)
14. Obilježeno godišnje doba ljeto

The image shows a handwritten signature in blue ink over a circular blue stamp. The stamp contains the text: "BOSNA I HERCEGOVINA", "OPŠTINA TRAVNIK", "OŠ 'TRAVNIK'", "BOSNA I HERCEGOVINA", "OPŠTINA TRAVNIK", "OŠ 'TRAVNIK'".

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
OPĆINA TRAVNIK
JU OŠ "TRAVNIK"**

45

GODIŠNJI PROGRAM RADA

Za školsku 2020/21. godinu

Travnik, oktobar 2020. godine

2020/2021

Slobodne aktivnosti
Tabela 27.

Redni broj	Sekcija	Sedmični fond sati	Zaduženi nastavnici
1.	Muzičko-scenska „Pvračići za pvračiče“	1	Selimović Zehrina
2.	Muzičko-scenska „Pvračići za pvračiče“	1	Miletić Šerifa
3.	Muzičko-scenska „Pvračići za pvračiče“	1	Skaka Fatima
4.	Muzičko-scenska „Pvračići za pvračiče“	1	Grabić Amira
5.	Mali Folklor	1	Ribić Belma
6.	Dramska	1	Kasumović Fatima
7.	Recitatorska	1	Kukić Amina
8.	Dramsko-recitatorska	1	Fazlić Senid
9.	Recitatorska	1	Čamdžić Edina
10.	CK/CP	1	Rubanović Mirela
11.	Recitatorska	1	Jašarević Ajla
12.	Vijeće učenika	1	Buzađija Fatima
13.	Primijenjena umjetnost	1	Majda Hodžić - Čosić
14.	CK/CP	1	Filipović Alмира
15.	Literarna	1	Arnautović Lejla
16.	Muzičko –scenska	1	Zvrko Selma
17.	Likovna	1	Ganić Alma
18.	Ritmička	1	Alihodžić – Gabrić Amina
19.	Zabavna matematika	1	Bradarić Mirjana
20.	Literarna	1	Crnkić Mirzeta
21.	Recitatorska	1	Peco Meliha
22.	Dramska	1	Lisica Enver
23.	Folklorna	1	Kavazović Asja
24.	Hor i orkestar	2	Beganović Safet
25.	Ritmička	1	Šiljak Ramiza
26.	Planinarska	1	Tokić Fatima
27.	Maketarska	1	Ramić Čamil
28.	Košarkaška	1	Košmić Faruk
29.	Mali nogomet	1	Osmanagić Ibrahim
30.	Hor ilahija (viši)	1	Indžić Abdulkadir
31.	Mladi učaci Kur'ana/ Hor ilahija (niži)	2	Zahirović Adnela
35.	Likovna	1	Glavaš Mirsada
36.	Ekološka	1	Mehović Mujiya
37.	Saobraćajna	1	Kahvedžić Zlata
38.	Prva pomoć	1	Durmić Senad

Javne manifestacije–koordinatori: Beganović Safet i Husanović Haris

Manifestacija	Datum	Mjesto	Sadržaj
Dječija nedjelja	Prva nedjelja oktobra	škola	Panoi/odjeljenja –Izložba u holu
Oktobar–mjesec knjige	oktobar 2020.g.	škola	panoi/literarni radovi
Dan učitelja	5. oktobar	škola	- Izlet po dogovoru
Dan državnosti	Novembar, 2020.g.	škola	- Izrada tematskih panoa - Izbor najboljih likovnih i literarnih radova
Dan dječije radosti	31. 12. 2020. g.	škola	Priredba
Dan nezavisnosti	1. mart 2021. g.	škola	kviz "Stazama nezavisnosti" 2-3 prigodne tačke
Dan škole	21. mart 2021. g.	školsko dvorište	- smotra likovnog, literarnog i dr. učeničkog stvaralaštva - sportski turniri (mali nogomet, rukomet i košarka) KJD - program
Ramazanski bajram	Maj, 2021.g.	sala	Prikladan vjerski program
Prvaćici za prvaćice	Maj/juni 2021.g.	sala	KJD - program

45

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

OPĆINA TRAVNIK

OSNOVNA ŠKOLA TRAVNIK

Datum: _____

POTVRDA

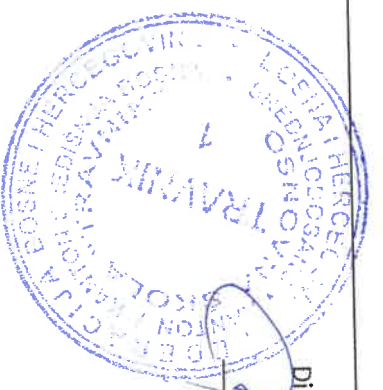
O angažovanju uposlenika OŠ "Travnik" _____

Potvrda se izdaje u svrhu dokazauz obrasce O1,O2,O3,Pravilnika o ocjenjivanju ,napredovanju i stjecanju statusa u osnovnim i srednjim školama SBK.

Datum angažovanja: _____

Provedene aktivnosti ,posao zadatak:

Potpis nastavnika:

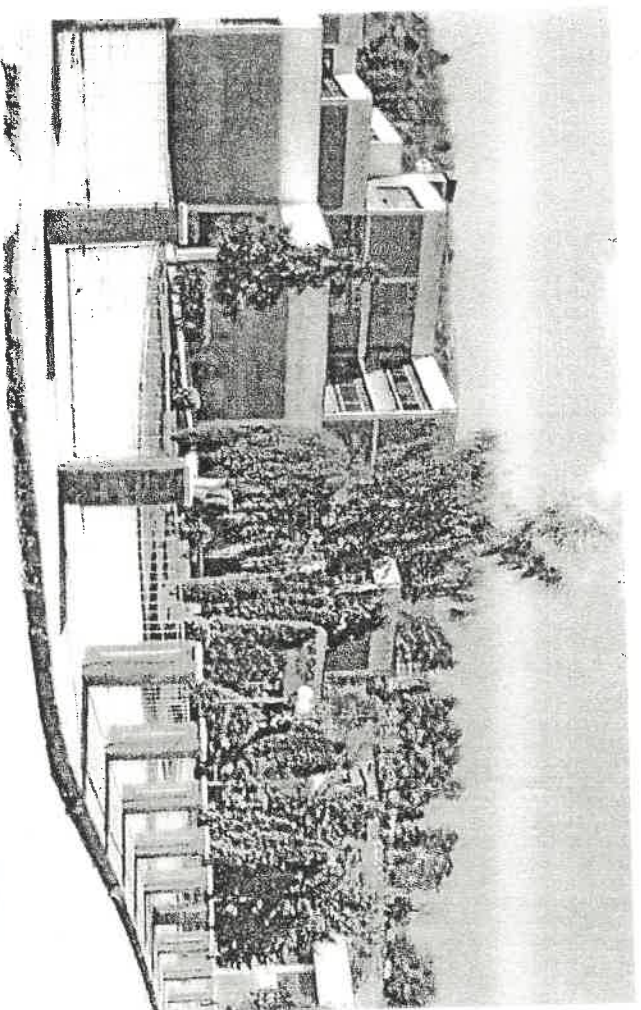
Direktor škole:

[Handwritten signature]

46

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SBK/KSB
JU OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK"
TRAVNIK

GODIŠNJI PROGRAM RAĐA ŠKOLE

ŠKOLSKA 2019/20.GODINA

4.6. Stručni aktivni u školi +

2) 6
2019/20201 hod
nastavne stručnog
osoblja

Tabela 19.

Red.br	Stručni aktiv	Broj članova	Predsjednik aktiva
1.	Aktiv I i II razreda	8	Mirjana Bradarić
2.	Aktiv III i IV razreda	7	Lejla Arnautović
3.	Aktiv V razreda	4	Zehrina Selimović
4.	Aktiv bosanskog jezika	5	Mirzeta Crnkić
5.	Aktiv stranih jezika (engleski, njemački, turski i arapski)	6	Asja Kavazović
6.	Aktiv matematike i fizike	5	Agadžević Ifeta
7.	Aktiv tehničke kulture i informatike	4	Tokić Fatima
8.	Aktiv biologije, hemije i kulture življenja	5	Mehović Mulija
9.	Aktiv vještina i vjeronauke	7	Indžić Abdulkadir
10.	Aktiv historije i geografije	4	Pehilj Mahir

Vannastavno osoblje

Tabela 20.

R.b	Ime i prezime zaposlenika	Radno mjesto	Školska sprema	Godine staža	Sedmični broj sati	Napomena
1.	Lisica Jasminka	Ped.:psih.	VSS	37	40	
2.	Ažderović Mirza	Def.logoped	VSS	11	40	
4.	Telalagić Jasmmina	Sekretar	VŠS	28	40	Zamjena po konkursu Otuzbir Amela do povratka sa bolovanja
5.	Sarajčić Almedina	Adm. rad.	SSS	23	40	
6.	Toroman Nusret	Domar	SSS	37	40	
7.	Belegić Azra	Pom. rad.	SSS	12	40	Zamjena po konkursu Dautović Azra do povratka s porodijskog
8.	Dedić Zilha	Pom.rad.	OŠ	20	40	
9.	Delić Sejda	Pom.rad.	OŠ	22	40	
10.	Grahić Emsada	Pom.rad.	OŠ	2	40	
11.	Halep Esmā	Pom.rad.	OŠ	21	40	
12.	Pihura Rahima	Pom.rad.	OŠ	19	40	
13.	Sijah Zedin	Pom.rad.	OŠ	21	40	
14.	Vrbanjac Hatidža	Pom.rad.	OŠ	23	40	
15.	Kovačević Admir	Pomoć.rad.	OŠ	6	40	

3. Nacionalna struktura zaposlenika u školi

Bošnjaci	Hrvati	Srbi	Romi	Ostali	Ukupno
69	1	0	0	3	73

Tabela 21.

OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK"
Travnik

OK 61
DOKAZ O UČENJU
Antura

Travnik: 30. 08. 2019. godine

Na osnovu člana 61. Zakona o osnovnoj školi, čl V Pedagoških standarda i NPIP za osnovnu školu, čl. 105. Pravila škole i broja formiranih odjeljenja u školskoj 2019/2020. godini direktor Škole donosi :

R J E Š E N J E
o strukturi i normi časova u okviru **40 - časovne nastavne radne sedmice**
za školsku 2019 / 2020. godinu

Nastavnik: *Selimović Zefirina*

Platni razred: III - Koefficient : 3,90

Predmet/ Razred-odjeljenje: Razredna nastava V 4

Redni broj	Vrsta posla - Radni zadaci (struktura časa)	Broj časova	Razredništvo
1.	REDOVNA NASTAVA		V-4
1.1.	Redovna nastava	17	
1.2.	Pripreme (50 %)	8	
1.3.	Specifičnost (ispravka i ocjenjivanje pism.radova,priprema, kontr.i graf.radova)	4,5	
	UKUPNO 1. :	29,5	
2.	OSTALI OBLICI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA		
2.1.	Odgojni rad u odjeljenjskoj zajednici	1	
2.2.	Odgojni rad u OZ s inkluzijom		
2.3.	Dopunska nastava	1	
2.4.	Dodatna nastava / priprema za takmičenja		
2.5.	Slobodne aktivnosti -sekcija	1	
2.6.	Hor		
2.7.	Fakultativna nastava		
2.8.	Inovacije -Nove metodologije rada u nastavi		
2.9.	Izborna nastava		
2.10.	Pripreme (50-100%)	1,5	
	UKUPNO 2. :	4,5	
3.	OSTALI POSLOVI I ZADACI (ovisno o sposobnostima i sklonostima nastavnika i potrebama Škole)		
3.1.	Stručno usavršavanje	1	
3.2.	Rad u stručnim organima Škole	1	
3.3.	Rad na pedagoškoj dokumentaciji	1	
3.4.	Saradnja sa roditeljima,pedagogom i bibliotekarom	1	
3.5.	Saradnja sa lokalnom zajednicom		
3.6.	Takmičenja na kantonalnom i višim nivoima		
3.7.	Dežurstvo	1	
3.8.	Poslovi po nalogu direktora	0,5+0,5	<i>Antura</i>
3.9.	Predsjednik sindikata Škole		
	UKUPNO 3. :	6	
	SVEGA (1 + 2 + 3) :	40	
	Prekovremeni časovi (sedmično)		
	Naziv sekcije koju nastavnik vodi : <i>dramska</i>		

Pravna pouka: Protiv ovog Rješenja može se podnijeti prigovor Upravnom odboru škole u roku od 8 dana od dana prijema.

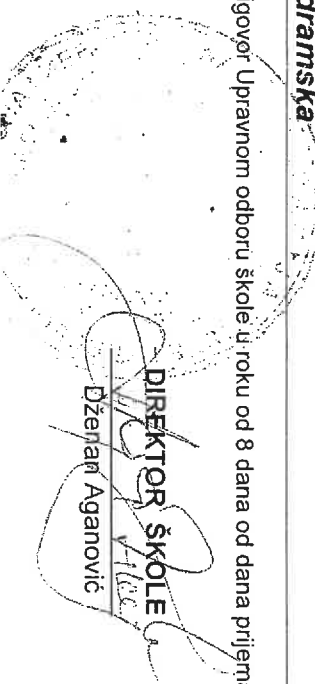
Dostaviti :

- Nastavniku-ci
- dosije
- a/a

[Signature]

DIREKTOR ŠKOLE

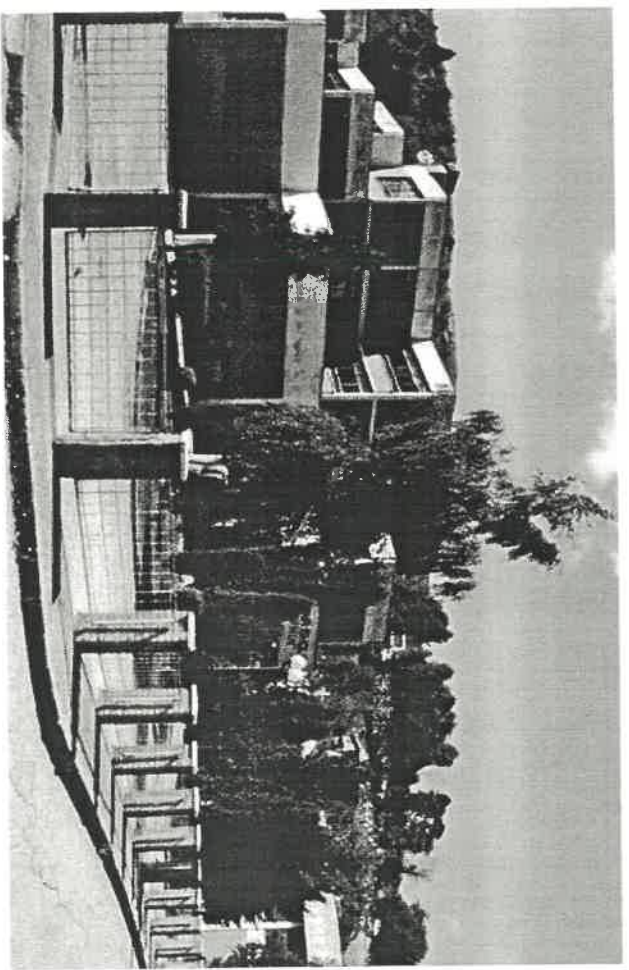
Dženan Aganović

49

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SBK/KSB
JU OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK"
TRAVNIK

GODIŠNJI PROGRAM
RADA ŠKOLE

ŠKOLSKA 2016/17. GODINA

2016/2017

5.7. Slobodne aktivnosti

Tabela 28.

Redni broj	Sekcija	Sedmični fond sat	Zaduženi nastavnici
1.	Muzičko-scenska "prvačići za prvačiće"	1	Mirela Rubanović /CK/CP
2.	Muzičko-scenska "prvačići za prvačiće"	1	Lejla Arnautović
3.	Muzičko-scenska „prvačići za prvačiće"	1	Selma Zvrko
4.	Ritmička	1	Fatima Skaka
5.	Dramska (svoja smjena)	1	Šerifa Miletić
6.	Muzičko-scenska	1	Amira Grahić
7.	Recitatorsko-dramska	1	Zehrina Selimović
8.	muzička	1	Fatima Kasumović
9.	Folklor	1	Belma Ribić
10.	Ekološka	1	Amina Kukić
11.	Sportska -dječaci	1	Senid Fazlić
12.	Likovna	1	Alma Ganić
13.	Zabavna matematika	1	Mirjana Bradarić
14.	CK/CP	1	Esmā Ćorhodžić
15.	Literarna (svoja smjena)	1	Ajla Jašarević
16.	Mali hor	1	Almira Filipović
17.	Sportska -djevojčice	1	Fatima Buzadžija
18.	Literarna (svoja smjena)	1	Majda Ćosić Hodžić
19.	Dramska	1	Mirzeta Crnkić
20.	Literarna predmetna nastava i KID	2	Melina Peco
21.	Recitatorska	1	Enver Lisica
22.	Folklorna	1	Asja Kavazović
23.	Prva pomoć	1	Mulija Mehović
24.	Ekološka /zdrava škola	1	Hozić Rukija
25.	Saobraćajna i maketarska	2	Ramić Ćamil
26.	Maketarska	1	Fatima Tokić
27.	Košarka (m)	1	Ibrahim Osmanagić
28.	Sportska (dj)	1	Selver Hodžić
29.	Kaligrafija /hor ilahija (viši)	1	Indžić Abdulkadir
30.	Hor ilahija (niži)	1	Zahirović Adnela
31.	Hor i orkestar	2	Beganović safet
32.	Ritmička	1	Šiljak Ramiza
33.	Likovna	1	Šiljak Mirsada
34.	Informatička VI	1	Alibegović Belma
35.	Hor –turski jezik	1	Peskić Emina
SVEGA		38	

13:30 – 14:30 ručak

14:30 – 16:30

SALA 1: Sekcija 3 – Germanistika i turkologija

Voditelji: dr. sc. Amela Ćurković, dr. sc. Edina Solak

1. dr. sc. Memnuna Hasanica
ZUR FUNKTION UND STRUKTUR VON WORTNEUBILDUNGEN IN DER DEUTSCHEN SPRACHE MIT SCHWERPUNKT AUF DIE VERWENDUNG VON ANGLIZISMEN
2. dr. sc. Zineta Lagumdžija
INHARENT REFLEXIVE VERBEN IN DER POLITISCHEN BERICHTERSTATTUNG DER AUSGEWÄHLTEN DEUTSCHEN TAGESZEITUNG
3. mr. sc. Almina Lisičić-Hedžić
„RUNTER VOM GAS!“ – ZUSAMMENSPIEL ZWISCHEN SPRACHE UND BILD IN EINER VERKEHRSSICHERHEITSKAMPAGNE
4. dr. sc. Amela Ćurković
DEUTSCH IN BOSNIEN UND HERZEGOWINA: MÖGLICHKEITEN UND MARKETING FÜR EINE FREMDSPRACHE
5. dr. sc. Jasmina Tockić-Čeles
IZAZOVI I TENDENCJE U ODABIRU UDJEBENIKA ZA PRIMJENU U NASTAVI NJEMAČKOG JEZIKA NA OSNOVU ANALIZE SADRŽAJA PREMALISTI KRITERIJA
6. dr. sc. Behtil Mantu
ROMANDA İÇ KONUSMA VE BİLİNÇ AKIŞI TEKNİKLERİNİN KULLANILIŞI
7. dr. sc. Edina Solak
AHMET CEVDET PAŞA'NIN RAPORLARINA GÖRE BOSNA HERSEK'TE DİL VE KÜLTÜR
8. dr. sc. Hiseyin Özgelebi
ORHAN PAMUK'UN AYDINLARI: DOĞULU VE VEYA BATILI OLMAK YA DA OLAMAMAK
9. dr. sc. Mehmet Kahraman
KAVRAM TERİM İLİSKİSİ VE TERİM YAPMA YOLLARI
10. Mirza Bašić, MA
SINTAKTİČKA ANALIZA REČENICA S NECESITATIVNIM ZNAČENJEM U TURSKE JEZIKU

SALA 2: Sekcija 4 – Obrazovanje

Voditelji: dr. sc. Elvis Vardo, Anida Sadiković, MA

1. dr. sc. Elvis Vardo
ISPITIVANJE KONSTRUKTA MULTIPOTENCIJALNOSTI KOD NADARENIH UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA IZ BOSNE I HERCEGOVINE
2. dr. sc. Dženan Skelečić, Amer Delić, MA
PSIHOMETRIJSKE KARAKTERISTIKE UPITNIKA KVALITETE ŽIVOTA "UZI"
3. dr. sc. Dino Arnaut
ANALIZA PREDUZETNIČKE EDUKACIJE U VISOKOM OBRAZOVANJU
4. Anida Sadiković, MA
OD RAZUMJEVANJA DO POŠTOVANJA DOSTOJANSTVA I LJUDSKE RAZLIČNOSTI KROZ SADRŽAJE VISOKOŠKOLSKE NASTAVE
5. Filip Brčić, MA
DOB DIJETETA: PRIRODNA ILI SOCIJALNA KATEGORIJA
6. Katarina Horvat, MA
INTEGRACIJA ROMSKE DJECE U HRVATSKI OBRAZOVNI SUSTAV
7. Melisa Ališa, MA, Šejla Smajić
PERCEPCIJA STUDENATA NASTAVNIČKIH FAKULTETA O ULOZI ASISTENATA U INKLUZIVNOJ NASTAVI
8. Nemina Okić, MA
SPREMNOST NASTAVNIKA ZA RAD SA DJECOM SA POSEBNIM POTREBAMA U INKLUZIVNIM OSNOVNIM ŠKOLAMA
9. Saudin Beganović, mr. sc. Jasna Eminović, dr. sc. Šejla Džanan, Srijezana Petraš
RAZVOJ MEHANIŽAMA RANE PREVENCIJE I INTERVENCIJE VRŠNJAČKOG NASILJA U ŠKOLI

16:30 – 17:00 kafe pauza

17:00 – 18:30

SALA 1: Sekcija 5 – Bosnistika

Voditelji: dr. sc. Marijana Nikolić, dr. sc. Bernisa Puriš

1. dr. sc. Marijana Nikolić
DUALIZACIJA U KNJIŽEVNOJEZIČKOM IZRAZU SKENDERA KULENOVIĆA
2. dr. sc. Bernisa Puriš
UNOM OROŠENE RIJEČI: EKSPRESIVNE GOVORNE STRATEGIJE U PUTOPISU *JEDINA JANA BERANA*
dr. sc. Enisa Gološ
3. SEMANTIČKE VRIJEDNOSTI ANTROPONIMA U KNJIŽEVNOM DJELU HAMZE HUME
dr. sc. Emira Mešanović-Meša
4. PREFERIRANE FORME U SLUŽBENOJ I UPOTREBI BOSANSKOG JEZIKA
dr. sc. Amina Pehlić
5. RAZVOJNE POJAVE U GOVORU DJECE – GREŠKE U GRAMATIČKOJ STRUKTURI
Erna Ramić-Kunić, MA
6. MJESTO MLETAČKOG EVANĐELJA MEĐU DRUGIM RUKOPISIMA BOSANSKE
SREDNJOVJEKOVNE PISMENOSTI
mr. sc. Mehmed Kardas
7. PALEOGRAFSKA ANALIZA PISMA KOPITAROVA BOSANSKOG ČETVEROEVANĐELJA
mr. sc. Zenaida Karavdić
8. RAZVOJ ZAVISNIH OBJEKATSKIH I NAMJERNIH REČENICA U BOSANSKIM
SREDNJOVJEKOVNIM Poveljama
Esmeralda Mustafić
9. NEKONGRUENTNI ATRIBUT U BOSANSKOM JEZIKU
Jovana Jokanović
10. SUGESTIVNA SREDSTVA INTERVIJA

SALA 2: Sekcija 6 – Obrazovanje

Voditelji: dr. sc. Mirjana Madarević, dr. sc. Slavica Dimitrijević

1. dr. sc. Mirjana Madarević
PREZENTACIJA GRAFIKONA ANTROPOMETRIJSKIH FAKTORA PROGRAMSKIM
PAKETOM MATLAB
2. dr. sc. Elvira Nikšić
FIZIČKA AKTIVNOST STUDENATA PEDAGOŠKOG FAKULTETA
dr. sc. Slavica Dimitrijević
3. REDOVNO POHADANJE NASTAVE FIZIČKOG VASPI TANJA KAO ZNAČAJAN FAKTOR
RAZVOJA MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI UČENIKA
dr. sc. Irma Čehić, dr. sc. Jasmina Bećirović – Karabegović, dr. sc. Elma
Selmanagić-Lizde
4. ISHODI UČENJA – IMPLEMENTACIJA I EDUKACIJA
dr. sc. Alica Arnaut, mr. sc. Fahim Terzić
5. INOVATIVNE NASTAVNE PRAKSE U NASTAVI MATER NJEG JEZIKA (SUSRETI
GENERACIJA NA NASTAVI B/H/S JEZIKA)
Martena Brkić, MA, Damir Mušanović, MA
6. MULTIMEDIJ KROZ UPOTREBU U NASTAVI MATER NJEG JEZIKA
Meliha Suljagić, MA
7. INTERESOVANJE UČENIKA ZA VRŠNIH RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE ZA ČITANJE
LEKTIRE
Andrijana Šikić-Erski, dr. sc. Vojislav Ilić
8. OSNOVE SAVREMENOG SISTEMA KOMPLEKSNOG VREDNOVANJA RADA UČENIKA

20:30 svečana večera

PETAČ, 27.04.

8:30 – 9:30 registracija učesnika

9:30 – 11:00

SALA 1: Sekcija 7 – Književnost

Voditelji: dr. sc. Muris Bajramović, dr. sc. Šeherezada Džafić

1. dr. sc. Muris Bajramović
TENDENCIJE RAZVOJA KNJIŽEVNOSTI ZA DIECU
2. dr. sc. Naida Osmanbegović
MIGRACIJE: MAPIRANJE NOVIH KNJIŽEVNIH TERITORIJA
3. dr. sc. Vidana Pečenković, mr. sc. Nermina Delić
AUTOFIKCIJA KAO NOVI VID PISANJA O SEBI
4. dr. sc. Šeherezada Džafić
PROSTORNI KAO POETIČKI OBRATI U NARATIVNOM DISKURSU
BOSANSKOPERCEGOVAČKE LITERATURE
5. dr. sc. Melinda Botaić
DETERMINIRANOST ŽENE BIOLOGIOM I UNIVERZALIZACIJA ŽENSKE PATNJE U
PRIPOVJETKAMA TURSKE SPISATELJICE BRENĐIZ ATASU
6. mr. sc. Alma Skopljak
(ŽENSKO) PISANJE KAO (ŽENSKO) POSTOJANJE (O ROMANIMA BISERE ALIKADIĆ)
7. mr. sc. Fatima Bećarević
POLIFONIJA U ROMANU „SATOVI U MAJIČINOJ SOBI“ TANJE STUPAR TRIFUNOVIĆ
8. mr. sc. Indira Durmić
NARATIVI SIEĆANJA: AUTENTIFICIRANJE TRAUME KROZ ISKUSTVO RATA

SALA 2: Sekcija 8 – Kultura

Voditelji: dr. sc. Esad Delibašić, dr. sc. Mirza Džananović

1. Alema Zahirović, Nejra Serdarević
KULTURA ČITANJA I NEKULTURA SLUŠANJA
2. dr. sc. Esad Delibašić
KULTURA I TRŽIŠNI FUNDAMENTALIZAM
3. Marija Završki
IZAZOVI I POTENCIJALI STUDIJSKOG PROGRAMA MENADŽMENT U KULTURI U OSIJEKU
4. dr. sc. Mirza Džananović
POGLED U BUDUĆNOST – JURAJ NEIDHARDT I VIZIJA URBANISTIČKOG RAZVOJA
ZENICE
5. Samir Purić
MOGU LI KULTURA I OBRAZOVANJE PRASTITI GLOBALIZACIJU?
6. dr. sc. Šahim Kahrimanović, Šejla Kadribašić
EDUKATIVNI POTENCIJAL SUPKULTURA MLADIH
7. dr. sc. Sinša Vidaković
LIKOVNE KOLONIJE U KULTURNIM SISTEMIMA BOSNE I HERCEGOVINE
8. Ph. D. Xhemail Čupi
POLITICAL SUBCULTURE VS. CULTURAL ASSIMILATION IN REPUBLIC OF MACEDONIA

SALA 3: Sekcija 9 – Matematika i informatika

Voditelji: dr. sc. Dževad Burgić, dr. sc. Naida Bikić

1. dr. sc. Dževad Burgić, dr. sc. Naida Bikić, Amela Bogilović, MA
MIŠLJENJA RODITELJA O ULOZI I ZNAČAJU DOMAĆE ZADACA U NIŽIM RAZREDIMA
RAZREDNE NASTAVE
2. dr. sc. Sanela Nesimović
UDZBENICI ZA MATEMATIKU U NIŽIM RAZREDIMA OSNOVNE ŠKOLE
3. dr. sc. Bernadin Ibrahimpašić
MATEMATIKA U KURVANU
4. dr. sc. Šteško Miklavčić, dr. sc. Dževad Zečić, dr. sc. Hermina Alajbegović, dr. sc. Almir Huskanović
TEORIJA GRAFOVA I PRIMJENE
5. dr. sc. Nevzudin Buzadžić
KVALITET BLEDIED LEARNING-a JE POVEZAN SA STAVOVIMA UČENIKA PREMA LMS-u
6. mr. sc. Mirsada Čajlaković, mr. sc. Edin Hadžikadunić
PROGRAMIRANO UČENJE U POČETNOJ NASTAVI MATEMATIKE

11:00 – 11:30 kafe pauza

11:30 – 13:00

SALA 1: Sekcija 10 – Književnost

Voditelj: Mirela Bašić, MA, Ikbal Smajlović, MA

1. Azra Ivanović, MA
MIGRACIJE I KONSTRUKCIJA HIBRIDNIH IDENTITETA
2. Emina Delilović, MA
ULOGA KNJIŽEVNE LOGOROLOGIJE U KONSTRUISANJU KULTURALNOG PAMĆENJA
3. Ikbal Smajlović, MA
POGURENA LEDA POD SEPERTĀEM CRNOG ŽIVOTA (SOCIJALNA PROBLEMATIKA U "HALDI" DERVIŠA IMAMOVIĆA)
4. Mirela Bašić, MA
RODNI STEREOTIPI I TRADICIONALNE RODNE ULOGE U BAJKAMA
5. Vernes Subašić, MA
FILMSKE ADAPTACIJE KAO MOGUĆNOST IDEOLOŠKOG ČITANJA KNJIŽEVNOG PREDLOŠKA
6. Ilina Murić
INTERKULTURNO POZICIONIRANJE MILJENKA JERGOVIĆA
7. Jusuf Šijvinjak
ODNOS TRAGEDIJE I KOMEDIJE KROZ KOMPARATIVNU ANALIZU KRALJA EDIPA OD SOFOKLA I RAZBIJENOG VRCĀGA OD KLEISTA
8. Nerđis Ćaplija
DĀEL ALUDIN RUMIJEVA POETIKA KAO SIMBOLIĀKI OKVIR POUĀAVANJA MORALNIM PRINCIPIMA

SALA 2: Sekcija 11 – Kultura

Voditelji: dr. sc. Faruk Kozlić, dr. sc. Enes Prasko

1. dr. sc. Spahija Kozlić
"KRAJ" FILOZOFIJE KOD HEIDEGGERA
2. dr. sc. Faruk Kozlić
DEMOKRATIJA U 21. VIJEKU
3. mr. sc. Safet Mušić, Paris Marukić
OBRAZOVNI PRISTUP U PREVENCIJI GOVORA MRŽNJE U BIH
4. dr. sc. Beba Rašidović
INFORMACIJSKA PISMENOST – TEMELJNA PRETPOSTAVKA ZA STECANJE ZNANJA U INFORMACIJSKOM DOBU
5. Narcisa Puljek-Bubrić
OTVORENI PRISTUP ZNANJU: ZNANSTVENI PORTAL BOŠNJAĀĀKOG INSTITUTA – FONDACIJE ADILA ZULFIKARPAŠIĆA
6. dr. sc. Enes Prasko
MEDIJSKA PISMENOST I DJECA
7. Larnija Šihadžić, MA
YOUTUBERI, INSTAGRAMERI I OSTALI "ERI" U INTERNET ERI
8. Marijana Bićović, MA
KORIŠTENJE DRUŠTVENIH MREŀA U SVRHU EDUKACIJE: PRIMJERI DOBRE PRAKSE U HRVATSKOJ INJEMAĀKOJ

13:00 – 13:30 kafe pauza

13:30 – 14:30 zaključci

**OBAVIJEŠT O ODRŽAVANJU
SEDMOG NAUČNO-STRUČNOG SKUPA O EDUKACIJI
OBRAZOVANJE, JEZIK, KULTURA: TENDENCIJE I IZAZOVI**

U skladu sa programom naučnoistraživačke djelatnosti i Odlukom Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici broj 04-200-001-78/17 sa 6. sjednice održane 18.04.2017. godine o usvajanju *Elaborata o opravdanosti održavanja Sedmog naučno-stručnog skupa o edukaciji*, Filozofski fakultet Univerziteta u Zenici obavještava naučnu i stručnu javnost da organizira naučno-stručni skup o edukaciji.

Naziv Skupa:	<i>Obrazovanje, jezik, kultura: tendencije i izazovi</i>
Vrijeme i mjesto realizacije:	<i>26. i 27. 04. 2018. godine u Zenici</i>
Organizator:	<i>Filozofski fakultet Univerziteta u Zenici</i>
Karakter Skupa:	<i>međunarodni</i>
Motivacija:	<i>društvene potrebe, kontinuiran naučnoistraživački rad</i>

Opravdanost održavanja Skupa

Živimo u dobu koje obilježava nastojanje da se obezbijede jednaki uvjeti za stjecanje znanja i sposobnosti koji su neophodni za uključivanje u savremene društvene tokove. Evropska unija zalaže se za očuvanje nacionalne, regionalne, kulturne i jezičke raznolikosti, ali i za suverenitet obrazovne politike svake države članice. Na putu ka Evropskoj uniji Bosna i Hercegovina se uključuje u procese koji podrazumijevaju i razvoj i unapređenje obrazovnog sistema prema najvišim standardima koji obezbjeđuju kvalitetno obrazovanje za sve.

Era digitalizacije u kojoj se nalazimo promovira nova naučna i tehnološka dostignuća, koja omogućavaju razvijanje naučnoistraživačkog rada i edukacije na nov i kreativan način. Takvo stanje daje povoda za sagledavanje dostignutog stepena razvoja, kao i istraživanja u pojedinim naučnim područjima, koja su osobito od značaja za odgajanje i obrazovanje današnjih i budućih generacija za vrijeme i prilike u kojima će živjeti i produktivno djelovati, doprinoseći tako razvoju i nauke i društva u cjelini. Zato je otkrivanje i implementacija novih znanja prioritetan zadatak na svim nivoima edukacije.

Motiviran potrebama daljeg unapređenja odgoja i obrazovanja u skladu sa novim naučnim dostignućima, te daljnim istraživanjima i proučavanjima pojedinih naučnih disciplina, koje se odnose na educiranje mladih generacija u 21. vijeku, Filozofski fakultet Univerziteta u Zenici organizira **Sedmi naučno-stručni skup o edukaciji pod nazivom *Obrazovanje, jezik, kultura: izazovi i tendencije***.

Na ovom susretu naučnika i stručnjaka treba doći do prezentacije i razmijene pozitivnih naučnih dostignuća i dosad stečenih iskustava u pojedinim oblicima edukacije. Tako će Skup pridonijeti prezentiranju novih naučnih saznanja i naučnoistraživačkih rezultata, te upoznavanju inovacija i kreativnog educiranja na svim nivoima odgoja i obrazovanja u evropskom kontekstu i sistemu edukacije. Tom cilju, odnosno uključivanju u evropske naučne i obrazovne institucije, u evropski kulturni identitet, u evropsku kulturu memorije, osobito teže zemlje južnoslavenskog regiona, među kojima je i Bosna i Hercegovina.

Cilj Skupa

Sedmi naučno-stručni skup pod nazivom **Obrazovanje, jezik, kultura: izazovi i tendencije** sagledavat će dostignute nivoe naučnih disciplina i pojedinih struka, koji imaju neposredne refleksije na demokratiju i građansko društvo u savremenom dobu, odnosno na uspješnije ostvarivanje ranog odgoja i obrazovanja, educiranje edukatora prvog, drugog i trećeg ciklusa obrazovanja. Skup treba da doprinese stimulaciji produktivnijeg naučnoistraživačkog rada u humanističkim oblastima lingvistike, književnosti, kulturologije, informatike, matematike, pedagogije, psihologije; muzičke, likovne i tjelesne kulture, te metodike i drugih naučnih disciplina, koje se izučavaju na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Zenici, u studijima razredne nastave, jezika i književnosti (bosanski, hrvatski, srpski, engleski, njemački, turski), kulturalnog studija, te informatike i matematike. Također, Skup treba dati doprinos u pogledu novih tendencija u obrazovanju i kulturi 21. vijeka.

Program Skupa

Na Skupu će se prezentirati radovi iz okvirnih tematskih područja:

1. *Kultura: između javnog dobra i tržišta*
 2. *Obrazovni menadžment 21. vijeka*
 3. *Nove tendencije u obrazovanju*
 4. *Jezik, književnost i ideologija*
 5. *Migracije: stari izazovi nove Evrope*
 6. *Mogućnosti kulturologije*
- sa podtemama iz sljedećih oblasti:
- *Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost*
 - *Engleski jezik i književnost*
 - *Njemački jezik i književnost*
 - *Turski jezik i književnost*
 - *Kulturologija*
 - *Filozofija i sociologija*

- *Psihologija*
- *Pedagogija*
- *Muzička umjetnost*
- *Likovna umjetnost*
- *Kineziološka edukacija*
- *Matematika i informatika*

Organizacija i održavanje Skupa

Skup bi se održao u Zenici 26. i 27. aprila 2018. godine. Trajanje i rad Skupa zavisić će od prijava radova. Učesnici Skupa su naučnici i stručnjaci iz pojedinih naučnih oblasti.

Jezici Skupa bit će bosanski/hrvatski/srpski, engleski i turski jezik. Potencijalni učesnici Skupa moći će **prijaviti učešće sa sažetkom do 30.11.2017. godine, a referat u pisanoj i elektronskoj formi dostaviti do 20.02.2018. godine.** Zbornik radova u elektronskoj formi bit će priređen do datuma održavanja Skupa i podijeljen učesnicima na Skupu.

Programski savjet Skupa čine profesori (redovni, vanredni, docenti) članovi Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao i profesori i naučnici potencijalni učesnici Skupa iz BiH i drugih zemalja.

Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta u Zenici, kao Programski savjet Skupa, donosi u prilogu: *Obavijest o održavanju Skupa, Prijavu za učešće, Uputstvo autorima sa standardima za pripremu rada, Izjavu o autorstvu i Izjavu o lektorisanju rada.*

Polazeći od *Elaborata*, dekan Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao predsjednik Programskog savjeta Skupa, formirat će potrebne organe Skupa: organizacioni odbor, koordinatora, redakcioni odbor, recenzente, prevodioce, kontakt osobe, timove za pojedine tehničke poslove. Tehničke poslove pripremanja i održavanja Skupa obavljat će zaposleno i angažirano osoblje.

Učesnici Skupa sami će snositi troškove putovanja i boravka u Zenici tokom održavanja Skupa. Troškove pripremanja i održavanja Skupa Fakultet je predvidio u okviru planiranih sredstava za realizaciju projekata naučnoistraživačkog rada Filozofskog fakulteta u Zenici, uz podršku Univerziteta u Zenici, Ministarstva za nauku, obrazovanje, kulturu i sport ZDK, Federalnog ministarstva obrazovanja, kao i donacija pojedinih društvenih subjekata i institucija, te učesnika Skupa.

Predsjednik Programskog savjeta Skupa

Prof.dr. sc. Damir Kukić

B4

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
JU OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK" TRAVNIK

Broj: 122-2/2020

Datum: 09.03.2020 godine

Na osnovu člana 59. Zakona o osnovnoj školi ("Sl. novine SBK" br. 11/01 i 17/04), člana 4, 7, 8, 13. i 22. Pravilnika o polaganju stručnog ispita odgojitelja i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, učitelja, nastavnika i stručnih saradnika u osnovnom školstvu te nastavnika, profesora i stručnih saradnika u srednjem školstvu (Sl. novine SBK br. 03/14) donosim:

R J E Š E N J E

o imenovanju mentora pripravniku-volonteru

I

Selimović Zehrina, Bachelor/Bakalaurat razredne nastave (240 ECTS) imenuje se za mentora volonteru Hodžić Dženani, bachelor/bakalaurat razredne nastave (240 ECTS) i to u periodu od 01.03.2020.godine do 01.03.2021.godine.

II

Mentor iz tačke 1. ovog rješenja, tokom trajanja volonterskog staža, dužan je da pomaže volonteru u realizaciji Nastavnog plana i programa odgojno – obrazovnog rada, pruža stručnu pomoć, daje upute i instrukcije u pogledu organizacije rada škole, stručnog usavršavanja, saradnje sa roditeljima, vođenje evidencije i dokumentacije kao i u planiranju za nastavu.

III

U realizaciji poslova iz prethodnog stava volonter/asistent je obavezan prisustvovati mentorovim časovima najmanje dva nastavna časa (u jednom danu) sedmično, odnosno najmanje 70 nastavnih sati, a volonter je dužan samostalno, uz mentorovo prisustvo, održati najmanje 35 nastavnih sati.

IV

Tokom trajanja pripravničkog staža, mentor je obavezan voditi evidenciju o ostvarivanju programa stažiranja pripravnika-volontera.

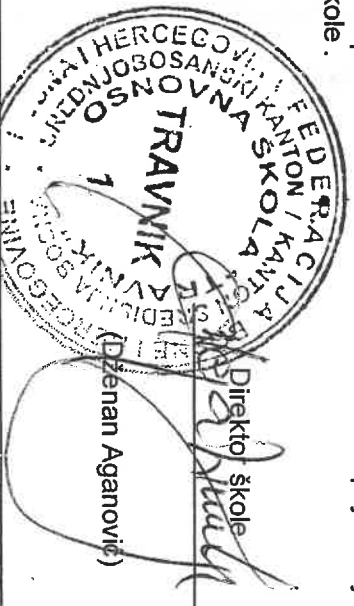
V

Mentor Selimović Zehrina će biti obavezna prisustvovati polaganju stručnog ispita volontera Hodžić Dženane, bez prava odlučivanja.

VI

Protiv ovog rješenja mentor ima pravo u roku od 8 dana od dana prijema rješenja, podnijeti prigovor Upravnom odboru škole.

Dostavljeno:
1x Mentoru
1x Pripravniku
1x Ministarstvo obrazovanja SBK
1x a/a

Direktor škole
(Dženan Aganović)

Adresa: Školska bb 72270 Travnik, Tel/fax: 511-197, 518-697

Web: ostravnik.com e-mail: ostravnik@bih.net.ba

**Plan rada (opservacija i realizacija 70 časova)
Školska godina 2020/21.**

Razred	Septembar	Radni sati
I	<ol style="list-style-type: none"> Zvukovi i glasovi (vježba slušanja i artikulacije) – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST OPSEKRVACIJA IKT: „Jesen“, Bosiljka Letić-Fabri – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST OPSEKRVACIJA Upoređivanje predmeta po širini, šire-uže – Obrada - MATEMATIKA OPSEKRVACIJA Upoređivanje predmeta po veličini, veće-manje – Obrada- MATEMATIKA REALIZACIJA 23.09.2020 Uposlenici u školi – Obrada - MOJA OKOLINA OPSEKRVACIJA Školski pribor – Obrada - MOJA OKOLINA REALIZACIJA 25.09.2020 Prave, krive i cik-cak linije: crtanje - Moja škola – Obrada LIKOVNA KULTURA OPSEKRVACIJA Pjevanje i sviranje: „Šaputanje“ – Obrada MUZIČKA KULTURA OPSEKRVACIJA Različite vrste hodanja po liniji, švedskoj klupi ili gredi – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA ODGOJ OPSEKRVACIJA 	9 (0. 7 r. 2)
Razred	Oktoabar	Radni sati
I	<ol style="list-style-type: none"> IKT: „Uspavanka za ježa“, Vesna Parun – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST REALIZACIJA KVI- Na livadi – priča po nizu slika (humoristično u priči) – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST OPSEKRVACIJA Uspravno - koso – vodoravno – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA Godišnje doba jesen – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA Ja u saobraćaju; put od kuće do škole – Obrada MOJA OKOLINA OPSEKRVACIJA Linija i boje; osnovne boje „Kišobran“ – Obrada LIKOVNA KULTURA REALIZACIJA Muzička igra: „U šumici zeko“ – Obrada MUZIČKA KULTURA OPSEKRVACIJA Brojalica Pusti pužu rogove Muzička igra: „Berem, berem grožđe“ – Obrada MUZIČKA KULTURA REALIZACIJA Brojalica En ten tini Hodanje i trčanje ubrzavanjem i usporavanjem tempa – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA REALIZACIJA 	9 (0. 3 r. 6)
Razred	Novembar	Radni sati
I	<ol style="list-style-type: none"> Riječ, glas (vježba artikulacije glasova) – BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST OPSEKRVACIJA Slogovi, rastavljanje riječi na slogove – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST REALIZACIJA Geometrijski likovi – Ponavljanje – Obrada MATEMATIKA OPSEKRVACIJA Linije (crte) i tačke - Prave i krive linije – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA Semafor; upozoravanje pješaka – Obrada MOJA OKOLINA OPSEKRVACIJA Saobraćajni znakovi – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA Boja i oblik „Zastava moje domovine“ – Obrada LIKOVNA KULTURA OPSEKRVACIJA Puzanje i provlačenje kroz obruč – Obrada TJELESNA I 	8 (0. 5 r. 3)

**Plan rada (opservacija i realizacija 70 časova)
Školska godina i 2020/21.**

Razred	Februar	Radni sati
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prostorije i namještaj u mome domu – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 2. Sredina u kojoj živim - Razlike između sela i grada – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 	2 (r: 2)
Razred	Mart	Radni sati
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Učimo veliko i malo štampano slovo Č č – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST OPSERVACIJA 2. Učimo veliko i malo štampano slovo P p – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST REALIZACIJA 3. Sabiranje brojeva do 5 – Obrada MATEMATIKA OPSERVACIJA 4. Oduzimanje brojeva do 5 – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA 5. Mjeseci u godini – Obrada MOJA OKOLINA OPSERVACIJA 6. Dijelovi biljke – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 7. Prostorno-vizuelna poruka: Moja BiH-kreativno stvaralaštvo – Obrada LIKOVNA KULTURA OPSERVACIJA 8. Linije i raspored u prostoru: Vremenske promjene-Četiri godišnja doba – Obrada LIKOVNA KULTURA REALIZACIJA 9. Dodavanje lopte – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA OPSERVACIJA 10. Bacanje, hvatanje i dodavanje lopte – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA REALIZACIJA 11. Brojalica: „Lastavice gdje si bila“ – Obrada MUZIČKA KULTURA REALIZACIJA 12. Muzička igra: „Žabe i roda“ – Obrada MUZIČKA KULTURA OPSERVACIJA 	12 (r:6 o:6)
Razred	April	Radni sati
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. IKT: „Baka čisti put“, Nasihna Kapidžić-Hadžić – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST OPSERVACIJA 2. Učimo veliko i malo štampano slovo H h – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST REALIZACIJA 3. Broj 6 – Obrada MATEMATIKA OPSERVACIJA 4. Broj 9 – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA 5. Koristi od domaćih životinja – Obrada MOJA OKOLINA OPSERVACIJA 6. Moje tijelo, dijelovi tijela – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 7. Linija, boja, oblik: Moj drug/drugarica iz klupe – Obrada LIKOVNA KULTURA REALIZACIJA 8. Poligon: Razvijanje spretnosti i brzine - Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA OPSERVACIJA 9. Gađanje loptom u metu – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA REALIZACIJA 10. Pjevanje i sviranje: „Dak veseljak“ – Obrada MUZIČKA KULTURA OPSERVACIJA 	10 (r:5 o:5)

ZDRAVSTVENA KULTURA OPSEKVVACIJA		
Razred	Decembar	Radni sati
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Učimo veliko i malo št. slovo M m – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST OPSEKVVACIJA 2. Učimo veliko i malo št. slovo T t – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST REALIZACIJA 3. Brojevi: relacije i operacije - Broj 1-jedan – Obrada MATEMATIKA OPSEKVVACIJA 4. Brojevi: relacije i operacije - Broj 3-tri – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA 5. Moja porodica – Obrada MOJA OKOLINA OPSEKVVACIJA 6. Kućanski aparati – Obrada MOJAOKOLINA REALIZACIJA 7. Godišnje doba ZIMA – Obrada MOJA OKOLINA OPSEKVVACIJA 8. Portret „Moja porodica“ – Obrada LIKOVNA KULTURA REALIZACIJA 9. Pjevanje i sviranje: „Padaj, padaj snježicu“ – Obrada MUZIČKA KULTURA REALIZACIJA 10. Penjanje na švedske ljestve i silaženje – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA REALIZACIJA 	
Razred	Januar	Radni sati
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Učimo veliko i malo štampano slovo N n – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST OPSEKVVACIJA 	1 (o. 1)

Razred	Maj	Radni sati
I	<ol style="list-style-type: none"> KUI: „Crvenkapica“ – samostalno prepričavanje BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST REALIZACIJA Upotreba riječe li u pisanju – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST OPSEKRVACIJA IKT: „Listica i gavran“ – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST REALIZACIJA Mjermne jedinice za masu i dužinu (kg i m) – Obrada MATEMATIKA OPSEKRVACIJA Mjermne jedinice za zapreminu (litar l) – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA Lična higijena i sredstva za higijenu – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA Ishtarana i zdravlje- Vitaminska abeceda – Obrada MOJA OKOLINA OPSEKRVACIJA Osnovne i izvedene boje: „Cvijet koji niko nikad nije vidio“ – Obrada LIKOVNA KULTURA OPSEKRVACIJA Muzička igra: „Ovako se ruke miju“ – Obrada MUZICKA KULTURA REALIZACIJA 	9 (r. 5 o.4)
Razred	Junj	Radni sati
I		
Razred	Juli	Radni sati
I		

UKUPNO: 70 SATI

Potpis mentora:

Potpis pedagoga

Potpis volontera:

načelo kotnega svetlega krova stavil obkroženja.

TUCCI:

Učeni M-a pedagoško uspešni zadržijo na prostovoljne igralce.
Učeni M-a neobiskujejo prijem glasov naklada "Rubinovih"
in da prostovoljno sodelujejo in hkrati odbevo štete.
Učeni M-a opozoriti na rezultativno frekvenčno ogroji-
te, kajti se poveča pedagoška šteta.
Učeni M-a pedagoško na primarni projekti ciljnih in
vsebinsko vsebinsko motivirani; avtoritativni in nastani,
vsebinski M-a pedagoški in pedagoški projekti kulturniška
in s študijsko vsebinsko in študijsko eksteriornostjo; izloča
nacionalni funkciji

rednik škole:
Igoričević

TRP/ŠN/ČAR:
Dražević J. Lj.

2 bodova

2.2

Objavljeni radovi: radovi: 4. članci

U časopisu

B6

Objavljeni radovi:

1. Hazim SELIMOVIC, Nermin MULAOSMANOVIC, Zehrina SELIMOVIC Stilovi učenja kod srednjoškolaraca . str.280.
Pedagoški fakultet Sarajevo
[http://www.pf.unsa.ba/images/izdanja/Zbornik_radova PFUNSA Prozor u svijet obrazovanja.pdf](http://www.pf.unsa.ba/images/izdanja/Zbornik_radova_PFUNSA_Prozor_u_svijet_obrazovanja.pdf)

2. Croatian Journal of Education : Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje. Vol. 22 No. 1, 2020.

Izvorni znanstveni članak
<https://doi.org/10.15516/cje.v22i1.3553>

Učjecaj kreativnoga pristupa na smanjenje dosade u nastavi

Marijana Radeljić orcid.org/0000-0002-90066-6986 ; Elementary school "Sijepan Radić" Imotski, Croatia
Hazim Selimović orcid.org/0000-0003-1001-5903 ; Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina
Siniša Opčić ; Faculty of Teacher Education University of Zagreb, Croatia
Nermin Mulaosmanović ; Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina
Zehrina Selimović ; Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina

Puni tekst: hrvatski [pdf \(411 KB\)](#)
Puni tekst: engleski [pdf \(411 KB\)](#)

str. 143-173
str. 143-173

preuzimanja: 24*
preuzimanja: 10*

[citat](#)
[citat](#)

Sažetak

Kreativnost, kao jedan od ključnih faktora uspješnosti, ponajprije bi trebala biti zastupljena u odgojno-obrazovnim ustanovama u svim segmentima života, počevši od predškolskih pa sve do visokobrazovnih institucija. Polazeći od pretpostavke da je jednolična, monotona i nezanimljiva nastava jedna od glavnih prepreka uspješnoga obrazovanja učenika, cilj je ispitati kreativan pristup nastavi u svrhu smanjenja dosade u učionicama. Uzorak se sastojao od 134 ispitanika raspoređenih u eksperimentalnu (N = 66) i kontrolnu (N = 68) skupinu. Nastava u eksperimentalnoj skupini provodila se primjenom kreativnoga pristupa nastavnika dok je u kontrolnoj skupini primijenjen tradicionalan pristup. Istraživanje je provedeno pomoću istraživačkoga dizajna prije primjene eksperimentalnoga modela i posije primjene. Cilj istraživanja bio je ispitati i utvrditi utječe li uvođenje kreativnosti u nastavu na njezinu učinkovitost, a time i smanjenje dosade. Analiza rezultata finalnoga mjerenja pokazala je da se kod učenika eksperimentalne skupine znatno smanjila razina dosade u odnosu na kontrolnu skupinu. Rezultati su pokazali da je primijenjeni kreativni model nastave djelovao pozitivno na smanjenje dosade.

Ključne riječi

kreativnost, kreativan nastavnik, učinkovitost/suvremena nastava, dosada

Hrčak ID: 238099

URI

<https://hrcak.srce.hr/238099>

JE
Croatian Journal
of Education

Hrvatski časopis za
odgoj i obrazovanje

DEVELOPMENT OF SOCIAL SKILLS AMONG ELEMENTARY SCHOOL CHILDREN

Zehrina Selimović, M.Sc. Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina

E-mail: zehrina.selimovic@mail.com

Hazim Selimović, Ph.D. Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina

E-mail: hazim.selimovic@mail.com

Siniša Opić, Ph.D. Faculty of Teacher Education University of Zagreb, Croatia

E-mail: sinisa.opic@ufzg.hr

ABSTRACT

The purpose of the research was to explore the development of social skills among elementary school children and identify similarities and differences based on socio-demographic characteristics. The research was conducted in 2017. This study used a sample of 1639 fifth and eighth-grade students from 17 primary schools in the area of the Central Bosnia Canton. The obtained findings provided significant results. The high level of self-assessment of social competence was determined. The results also showed that there is a statistically significant difference between the respondents in the assessment of social competence with regard to the gender and grade of the students.

Keywords: students, academic achievement, students' social competence, students' gender.

The correlation between social competence and students' school performance was determined. These findings will have their practical application in teaching process, and help teachers and students in the development of social competence through teaching process.

1. INTRODUCTION

Today's educational system prepares children for the life in the third decade of the 21st century. It is important to foresee the knowledge that will be necessary for children in the age in which they'll live. Therefore, it is necessary to enable children to master these skills successfully and develop certain skills and abilities.

The school of the future aims to develop the competencies of children. "Competencies are the general abilities of action based on knowledge, experience, values and dispositions which an individual has developed while engaging in educational practice, and they are related to the improvement of one's own qualities and the empowerment that enables a person to be

independent, to be able to cope with problems and to deal with nature and society." (Selimović, 2009, page 424). In order to achieve social development as a social being, a person must be familiar with the norms, rules and values of the society in which s/he lives, as well as to master the skills necessary for him/her to achieve effective interaction within that community. A man who succeeds in this is socially adapted and competent, and so is a child who has succeeded.

The problem of social competence was studied in detail by Blažević (2015); Buljubašić-Kuzmanović, (2008, 2010, 2012); Katz, McClellan (1999); Opić, (2010); Previšić (1999, 2003); Zrilić (2010) and others. Suzić (2005) has dealt with this issue in Bosnia and Herzegovina.

Since social competences are pivotal, it is important to analyze its concept in detail.

DIDACTICA SLOVENICA – PEDAGOŠKA OBZORJA
Znanstvena revija za didaktiko

Izdajateljji *Published by* Pedagoška obzorja

d.o.o.

Univerza v Novem mestu

Glavni in odgovorni urednik *Editor-in-chief*

Dr. Marjan Blažič

Uredniški odbor *Editorial board*

Dr. José Manuel Bautista Vallejo, Huelva, Španija

Dr. Marija Javornik Krečič, Maribor, Slovenija

Dr. Gabriela Kelemen, Arad, Romunija

Dr. Ljupčo Kevereski, Bitola, Makedonija

Dr. Milan Matijević, Zagreb, Hrvaska

Dr. Nikola Mijanović, Nikšić, Črna gora

Dr. Jasmina Starc, Novo mesto, Slovenija

Dr. Boško Vlahović, Beograd, Srbija

Dr. Janez Vogrinc, Ljubljana, Slovenija

Lektor *Proofread by*

Melanija Frankovič

Prevodi *Translated by*

Ensitra, Brigita Vogrinc s.p.

Naslov uredništva in uprave *Editorial office and administration*

Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja, Na Loko 2, p.p. 124, SI-8000 Novo mesto, Slovenija, EU

Spletna stran revije *Website of the journal*

<http://www.pedagoška-obzorja.si/revija>

Elektronski naslov *E-mail*

info@pedagoška-obzorja.si, editorial.office@didactica-slovenica.si

Revija *Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja* je indeksirana in vključena v

Journal Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja is indexed and included in

Elsevier Bibliographic Databases (SCOPUS)

American Psychological Association (PsycINFO)

International Bibliography of Periodical Literature / Internationale Bibliographie geistes- und sozialwissenschaftlicher

Zeitschriftenliteratur (IBZ)

Internationale Bibliographie der Rezensionen geistes- und sozialwissenschaftlicher Literatur (IBR) Co-operative Online

Bibliographic System and Services (COBISS)

Izdajanje revije sofinancira javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

The publication of the journal is co-financed by the Public research agency of the Republic of Slovenia.

Naklada *Circulation* 350

Tisk *Printed by*

Tiskarna Cicero, Begunje, d.o.o.

Copyright © 2018 – Pedagoška obzorja podjetje za pedagoški inženiring d.o.o.

2018 letnik 33

Educa, časopis za obrazovanje, nauku i kulturu

Godina XI, broj 11

Izdavači: Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Nastavnički fakultet

Telefoni: +387 36 514 205

Web: www.nf.unmo.ba

E-mail: educa@unmo.ba

Za izdavača: dr. sc. Asim Peco, dekan

Koordinator za izdavačku djelatnost: dr. sc. Denisa Žujo Zekić

Glavna urednica: dr. sc. Maida Đapo

Lektor i korektor: Anesa Peco-Bašić

Tehnički urednik: mr. sc. Elmir Čatrnja

Naslovna strana: Saša Šantić, *Menja guvernat, Egipat, akrilik na drvu*

Štampa: IC Štamparija d.o.o Mostar

Za štampariju: Ibro Rahimić

Tiraži: 200

Redakcijski odbor: Maida Đapo (glavna urednica), Majra Lalić, Elmir Čatrnja (zamjenik glavne urednice), Jasmin Peco, Belma Duvnjak, Adi Palić, Amila Puzić, Esved Kaftaz

Redovni recenzentski odbor: dr. sc. Ekrem Čolakhodžić, mr. Selma Loose, dr. sc. Husejn Musić, dr. sc. Milla Ilić, dr. sc. Emina Ademović, dr. sc. Merima Jašarević, dr. sc. Murir Mehović, dr. sc. Dijana Hadžizukić, dr. sc. Elvira Dilberović, dr. sc. Vesna Čortuka Čerkez, dr. sc. Spasenija Čeranić, dr. sc. Milenko Kundačina - Republika Srbija, dr. sc. Rifat Redžović - Republika Srbija, dr. sc. Velibor Spalević - Crna Gora, dr. sc. Maja Ljubetić - Republika Hrvatska, dr. sc. Zelina Selamöglu Talas - Turska, dr. sc. Vibeke Bertelsen – Norveška, dr. sc. Eldi Grubišić Pulišelić – Republika Hrvatska

Vanredni recenzentski odbor: dr. sc. Ivana Grbavac, dr. sc. Adi Maslo, dr. sc. Fehim Rošić, dr. sc. Farzet Bikić, dr. sc. Edin Šator, dr. sc. Jasna Bogdanović Čurić

Danica Veselnov, Lijljana Kelemen Milojević	
Podsticanje intelektualne autonomije dece predškolskog i mlađeg školskog uzrasta putem heurističkih didaktičkih strategija	267
Enisa Gološ, Amela Medar	
Stručnim usavršavanjem nastavnika ka kvalitetnijem obrazovanju.....	273
Nermin Mulaosmanović, Hazim Selimović	
Atribucije i motiv postignuća srednjoškolaca	279
Marijana Škutor	
Igra u nastavi kao kreativna i motivacijska tehnika.....	285
Hazim Selimović, Nermin Mulaosmanović, Zehrina Selimović	
Samoprocjena učenika o razvijenosti emocionalnih kompetencija	291
Fuada Cerić, Elvira Ogrješević	
Alternativne škole kao savremeni pravac odgojno-obrazovnog rada i poboljšanja položaja i aktivnosti učenika u nastavnom procesu	297
Safet Mušić	
Uloga obrazovanja u prevenciji nasilnog ekstremizma i radikalizma	301
Mirela Karadža	
Moderni pristupi u podučavanju engleskog jezika	311
Jasmina Ribić	
Stručno usavršavanje nastavnika i njihove profesionalne kompetencije.....	317
Seada Kuštrić, Husejin Musić	
Učeničko percipiranje sadržaja televizijskog programa	323
Edlita Kevro	
Savremeni metodološko-metodički pristup nastavi historije jezika u osnovnoj školi.....	329
Lana Mesmar Žegarac, Ivana Grabar	
Engleski jezik na visokoškolskim ustanovama u odnosu na stvarni svijet - što poučavamo?	337
Anesa Agović, Almira Mušić	
Obrazovanje kao prevencija nasilja na internetu	341
Marina Zubac, Dragica Milinković, Milenko Pikuća	
Suradničko učenje kao motivacija učenika za učenje matematike.....	349
Snježana Dubovicki, Tanja Đurić	
Stavovi studenata sestrinstva o važnosti primjene kreativnih tehnika u nastavi	355
Denisa Žujo Zekić, Emina Ademović, Aldin Boškalo, Mahr Gajević	
Savremeni pristupi praktičnom radu u nastavi biologije.....	361
Vendi Franc, Božica Vučić	
Učejaj vježbi za poticanje razvoja fonološke svjesnosti na početno čitanje kod djece predškolske dobi iz Montessori vrtića	367
Armin Osmanović, Husejin Musić	
Teorijski pogledi o projektnoj nastavi.....	375
Nurullah Ulutas	
Moderna orijentacija poučavanja turskog, kao stranog jezika - Primjer iz Mostara	381

B) 8

Magistarstvo studenata

2/0

B8

MIŠLENJE MENTORA/MENTORICE O OGLEDNOM SATU STUDENTA/STUDENTICE

Ime i prezime studenta/studentice: <i>Alimena Bećirović</i>	Ime i prezime mentora/mentorice: <i>Zehra Belmerić</i>
Datum polaganja: <i>8.3.2019. god.</i>	Naziv škole, općina i mjesto: <i>ČS "TRAVNIK" u TRAVNIKU</i>
Nastavni predmet: <i>Algebra i geometrija</i>	
Tema oglednog sata: <i>Subtrakcija, vrste množenja i množenje sredstava</i>	
KRITERIJI	OCIJENA
Pojavnost	1 2 3 4 5
Izražavanje	1 2 3 4 5
Motiviranost	1 2 3 4 5
Metodička organizacija sata	1 2 3 4 5
Izgled školske ploče	1 2 3 4 5
Nastavna priprema za ogledni sat	1 2 3 4 5
Usklađenost sata u odnosu na nastavnu pripremu	1 2 3 4 5
Metodički rad sa učenicima	1 2 3 4 5
Korištenje novih nastavnih metoda i tehnologija	1 2 3 4 5
Realizacija nastavnog sata	1 2 3 4 5
KONAČNA OCIJENA	1 2 3 4 5

ZAPAZANJA MENTORA/MENTORICE

<p>Prilagodbe nastavnog sata</p>	<p>U ovom smjehu dijela kolegijca (stavice) je koristila metode pripreme i nastave sredstva koja su u skladu s nastavnom pripremom. Također je koristila i dodatne metode i sredstva. Također je koristila i dodatne metode i sredstva. Također je koristila i dodatne metode i sredstva.</p>
<p>Uvodni dio sata</p>	<p>Ja učenicima nagovještava materiju i izaziva im interes. Također je koristila i dodatne metode i sredstva. Također je koristila i dodatne metode i sredstva.</p>

Pristupni list metodičkoj praksi nastave u razrednoj nastavi

Ime i prezime: Dženana Bećirević
Broj indeksa: 1811/15

Predmetni nastavnik: prof. dr. Rožina Selimović
Saradnik/asistent: mr. Amela Bašić

Osnovna škola: "TRAVNIK"
Mentor: Zehra Selimović
Datum pristupanja metodičkoj praksi: 18.2.2019 god.

Raspored časova mentora:

Prva radna sedmica

Čas po rasporedu	Početak časa	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak
1.	12:05		17:00	Matematika	Matematika	Pisani i knjiž.
2.	12:55		Olova okolina	Pisani i knjiž.	Pisani i knjiž.	Olova okolina
3.	14:00		Matematika	Olova okolina		Školska kulturna
4.	14:50	Pisani i knjiž.	Pisani i knjiž.	Matična kulturna	17:00	ČOŠ
5.	15:40	Matematika				

Druga radna sedmica

Čas po rasporedu	Početak časa	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak
1.	12:05		17:00	Matematika	Pisani i knjiž.	Pisani i knjiž.
2.	12:55		Olova okolina	Pisani i knjiž.	Matematika	Olova okolina
3.	14:00		Matematika	Olova okolina		Školska kulturna
4.	14:50	Pisani i knjiž.	Pisani i knjiž.	Matična kulturna	17:00	ČOŠ
5.	15:40	Matematika				

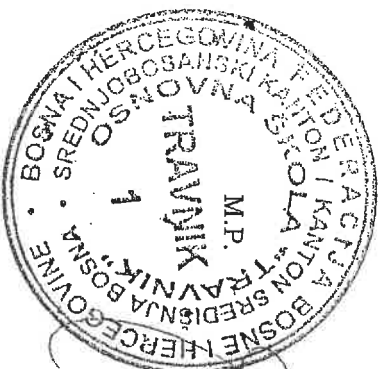
Treća radna sedmica

Čas po rasporedu	Početak časa	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak
1.			Bos. jezik i knj.	Matematika	Matematika	Bos. jezik i knj.
2.			Matematika	Matematika	Bos. jezik i knj.	Matematika
3.			TIKO	Bos. jezik i knj.	Matematika	Matematika
4.			Matematika	Matematika	Matematika	Matematika
5.			Bos. jezik i knj.	Matematika	Matematika	Matematika

Četvrta radna sedmica

Čas po rasporedu	Početak časa	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak

Student/ica Memara Beliverić obavio/la je metodičku praksu u nastavi razredne nastave u O.Š. "TRAVNIK" u TRAVNIKU, u periodu od 18.2. do 8.3. 2019 godine, a kod mentora/ice Zehira Selimović, prisustvujući na pokaznih časova, te izvodeći probna/ih i 1 ispitni sat.

Mentor: [Signature]
Direktor škole: [Signature]

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
JU OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK" TRAVNIK

Broj: 221-1/2018
Datum: 27.06.2018

Osnovna škola "Travnik" u Travniku, u cilju primjene člana 12. Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju odgajatelja i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, te učitelja, nastavnika/profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama SBK (Sl.novine SBK 9/13) izdaje

P O T V R D U

kojom se službeno potvrđuje da je **SELIMOVIĆ ZEHRINA**,
bakalareat/bachelor razredne nastave, zaposlena u OŠ "Travnik", u
školskoj 2017/2018.godini bila mentor Babović Džani, studentu
Edukacijskog fakulteta Travnik za izvođenje metodičke prakse.

Potvrda se izdaje na zahtjev imenovane a služi u svrhu regulisanja
bodovanja prema članu 12. Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju
odgajatelja i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, te učitelja,
nastavnika/profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama
SBK (Sl.novine SBK 9/13) te se u druge svrhe ne može koristiti.

Direktor škole:

Dženan Aganović

C4

POTVRDA

da je

Lehina Felimovič ✓

uspješno završio/la četverodnevnu obuku iz
"Metodologija programa - Priprema za školu"
Vitez, 04-08. decembra 2017.g.

Andrija Žeravčić
Save the Children

ostravnik@bih.net.ba

From: Odjel obrazovanja <odjelobrazovanja@gmail.com>
Sent: 27. novembar 2017 10:13
To: posbugjino@yahoo.com; os.13.rujan@tel.net.ba; os.divicani@gmail.com; os.uskoplje@tel.net.ba; os.novi.travnik@tel.net.ba; osstojkovic@net.hr; osnovabija@yahoo.com; ksctr@bih.net.ba; os.igk-gojevici@tel.net.ba; osnovnaskola.vitez@gmail.com; skolabija@gmail.com; skoladubravica@gmail.com; o.s.busovaca@gmail.com; oskaonik@gmail.com; os.kiseljak@tel.net.ba; os.gromiljak@gmail.com; os.brestovsko1@tel.net.ba; os.lepenica@tel.net.ba; o.s.kresevo@gmail.com
Cc: prvaosbu@bih.net.ba; drosskola@bih.net.ba; trojsakic@hotmail.com; skola.bristovi@bih.net.ba; gracanca@bih.net.ba; drvetine@hotmail.com; bertajajce@gmail.com; emirsin@yahoo.com; osvolfjvac@bih.net.ba; ppolje@bih.net.ba; prvaosdonjivaku@hotmai.com; drugaosprusac@gmail.com; osoborci@bih.net.ba; os.torlakovac@bih.net.ba; oskolasafetn.tr@bih.net.ba; skola-opara@hotmail.com; os.mak@bih.net.ba; skolatrelica@bih.net.ba; ostravnik@bih.net.ba; oskola_kalibunar@bih.net.ba; osskola.turbe@bih.net.ba; os.karaula@hotmail.com; os.skoladolac@bih.net.ba; osvitolje01@hotmail.com; os.gucagora@bih.net.ba; skola-hb@bih.net.ba; osmehurici@bih.net.ba; osmuhsinrizvic@bih.net.ba; os-vitez@tel.net.ba; os_dubravica@yahoo.com; deno.1111@hotmail.com; oskiseljak1blilovac@hotmail.com; oskis2zabrdje@bih.net.ba; osjajcekrusica@gmail.com
Subject: FW: Obuka
Attachments: Formular za podatke za ugovore o djelu FIN.doc

Subject: Obuka

Poštovani ravnateljice/direktori-ice

Ovim putem želimo se prvenstveno zahvaliti na dostavljenim imenovanjima ispred vaših odgovorno-obrazovnih ustanova za ECCD obuku, te zatražiti od Vas dodatne informacije....

Tražimo od vas informaciju (*danas - najkasnije do 14:00 sati dostaviti na e-mail: odjelobrazovanja@gmail.com*) hoće li nominirana osoba ispred Vaše odgovorno-obrazovne ustanove svakodnevno putovati na obuku ili joj više odgovara da bude smještena u hotelu tijekom obuke.

Save the Children će pokriti troškove prijevoza za dolazak na obuku.

Pravila za pravdanje troškova:

- osobe koje dolaze iz istog grada pokušati da se uvežu
- ukoliko jedna osoba dolazi automobilom da se njoj pridruži bar 1-2 osobe ako je moguće. Putni troškovi se u ovom slučaju refundiraju samo osobi koja vozi automobil.
- autobus - sve osobe koje dolaze na obuku autobusom naznačiti cijenu povratne karte.

Dokumenti koje je potrebno dostaviti (**imenovane osobe tražene dokumente donose na prvi dan obuke**):

- Formular za prijavu (**nalazi se u privitku poruke**)
- kopiju lične karte
- potvrdu iz banke o računima

Handwritten signatures and initials:
Miro
Olgica
HP NR

(C4)

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA / SREDNJOBOSANSKI KANTON
TRAVNIK

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
NAUKE, KULTURE I ŠPORTA

CENTRAL BOSNIA CANTON
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, CULTURE AND SPORTS

Travnik, Staniciņa 43., Tel./fax.: 030/511-214, 518-675, E-mail: rainobshk@bih.net.ba

Broj: 01-34-sl/17

Travnik, 16.11.2017. godine

SVIM OSNOVNIM ŠKOLAMA SBK
n/r direktora

PREDMET: Imenovanje nastavnika razredne nastave za ECCD obuku

Poštovani,

Skupština Srednjobosanskog kantona, u mjesecu julu 2017. godine, donijela je Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (Sl. novine SBK, broj: 10/17) u cilju podizanja kvalitete prvog i specifičnog stepena jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja na području SBK. Zakonom se definiira, kao jedan od osnovnih zadataka predškolskog odgoja i obrazovanja, priprema djece za daljnji odgoj i obrazovanje, te samim tim isti propisuje (član 18.) i obavezno uključivanja djece u predškolsko obrazovanje u godini pred polazak u osnovnu školu.

Sistem predškolstva na području Kantona u pogledu materijalnih i kadrovskih uslova nije kvalitetno razvijeno, pa tako osim nedostatka prostora imamo i izražen nedostatak odgojitelja koji bi realizirali obavezni program predškolskog odgoja i obrazovanja u godini pred polazak u osnovnu školu (OPOB-program). Pravovremenom i kvalitetnom edukacijom nastavnika razredne nastave za realizaciju OPOB-programa omogućili bi svakom djetetu, a koje nije već obuhvaćeno nekim vidom predškolskog odgoja i obrazovanja, na području SBK da pohađa navedeni program u sredini u kojoj će upisati prvi razred osnovne škole.

Iz toga razloga, a zahvaljujući *organizaciji Save the Children*, imamo mogućnost osnažiti vaše institucije educiranjem po jednog nastavnika razredne nastave iz svih odgojno-obrazovnih ustanova SBK, a za kojeg vi smatrate da posjeduje hitjenje i želju za rad s djecom u godini pred polazak u školu.

Temeljem navedenog, ovim putem tražimo da imenujete po jednu osobu iz vaše odgojno-obrazovne ustanove iz reda nastavnika razredne nastave, **najkasnije do 24.11.2017. godine**, koji bi prošao obuku za unapređenje profesionalnih kapaciteta i kvaliteta predškolskog obrazovanja u razdoblju od 4. do 8 decembra 2017. godine (o mjestu i satnici održavanja obuke na naknadno ćemo Vas obavijestiti).

Traženo imenovanje (ime i prezime nominirane osobe, kontakt telefon i e-mail adresa) možete dostaviti na e-mail Ministarstva ili putem fax. 030 518-451

Za sve dodatne informacije možete se obratiti Odboru za školstvo na tel. 030 509-281

S poštovanjem.

MINISTRICA

Katrica Čerkez

Save the Children

UGOVOR O DJELU

UGOVORNE STRANE:

Naručilac: Save the Children International, neprofitna organizacija iz Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (br. Registracije 3732267) i registrirana dobrotvorna organizacija na teritoriju Engleske i Walesa (broj registracije dobrotvornog društva 1076822), registrirana u Bosni i Hercegovini kao Predstavništvo strane nevladine organizacije sa sjedištem na adresi Ljubljanska 16, Sarajevo, BiH (u daljem tekstu: „Naručilac“)

Izvršilac: **Zehrina (Smajo) Selimović**, nastanjena u Travniku, ulica Konatur bb, grad Travnik, Bosna i Hercegovina, lična karta br. 11DF6160, izdana u TRAVNIKU od strane MUP-a SBK, JMB 1210978188921 (u daljem tekstu: "Izvršilac")

Član 1.

Predmet ovog ugovora:
Troškovi učešća/prijevoza za učešće na ECCD obuci u Vitezu održanoj u periodu od 04.12.2017.- 08.12.2017.godine

Član 2.

Na osnovu člana 1 isplaćuje se neto naknada u iznosu od 45.00 KM (slovima: četrdesetpet konvertibilne marke) bruto iznos 52.31 KM (slovima: pedesetdvije i 31/100 konvertibilne marke).

Kalkulacija putnih troškova je urađena na osnovu predene udaljenosti na relaciji Travnik-Vitez- Travnik 10 puta, odnosno, 150 km X 0.30 KM = 45.00 KM.

Naknada će se isplatiti na bankovni račun izvršioca 13229002050400550 kod NLB BANKE roku od 15 dana nakon odobravanja troškova.

Član 3.

U troškove prijevoza uključeni su porezi koji se odnose na ugovor o djelu, a u skladu sa zakonom, snosi ih naručilac posla.

Član 4.

Naručilac apsolutno zahtijeva da niti jedna osoba koja obavlja određeni posao u ime Save the Childrena ni na koji način nije uključena ili dovedena u vezu sa zlostavljanjem ili eksploatacijom djece na način kako je opisano u Politici očuvanja sigurnosti djeteta. Ako se ispostavi da je potpisnik uključen u ovakva zlostavljanja, to bi predstavljalo kršenje uslova ovog ugovora i rezultiralo prekidom ugovora i poduzimanjem mogućih daljih akcija, kao što je opisano u Politici očuvanja sigurnosti djeteta.

Član 5.

U slučaju spora po ovom ugovoru, ugovorne strane će ga pokušati riješiti mirnim putem, a ukoliko u tome ne uspiju nadležan je Sud u Sarajevu.

Član 6.

Ovaj ugovor stupa na snagu na dan potpisivanja i sačinjen je u 2 (dva) primjerka na B/H/S jeziku, od kojih svaka strana zadržava po jednu kopiju.

Zehrina Selimović

Andrea Žeravčić, direktorica

Sarajevo, 04.12.2017.godine

PRILOZI:

1. Politika očuvanja sigurnosti djeteta.

ostravnik@bih.net.ba

From: Jajetovic, Kanita <kanita.jajetovic@savethechildren.org>
Sent: 30. novembar 2017 9:33
To: ostravnik@bih.net.ba
Subject: RE: ECCD obuka

Poštovani,

Hvala vam, ali potrebne su mi pored ovog dokumenta slijedeće informacije I molim vas ovo je hitno!

NADOKNADA ZA PREVOZ

Save the Children će pokriti troškove prevoza za dolazak na obuku. Pravila za pravljenje troškova:

Osobe koje dolaze iz istog grada pokušati da se uvežu. Ukoliko jedna osoba dolazi automobilom da se njoj pridruži bar 1-2 osobe ako je moguće. Putni troškovi se u ovom slučaju refundiraju samo osobi koja vozi automobil.

Sve osobe koje dolaze na obuku automobilom jasno naglasiti da li će vozariti svaki dan. Od toga nam zavisi visina nadoknade.

Autobus - sve osobe koje dolaze na obuku autobusom naznačiti cijenu povratne karte. Ako će vozariti svaki dan to mi je veoma važno da se naglasi.

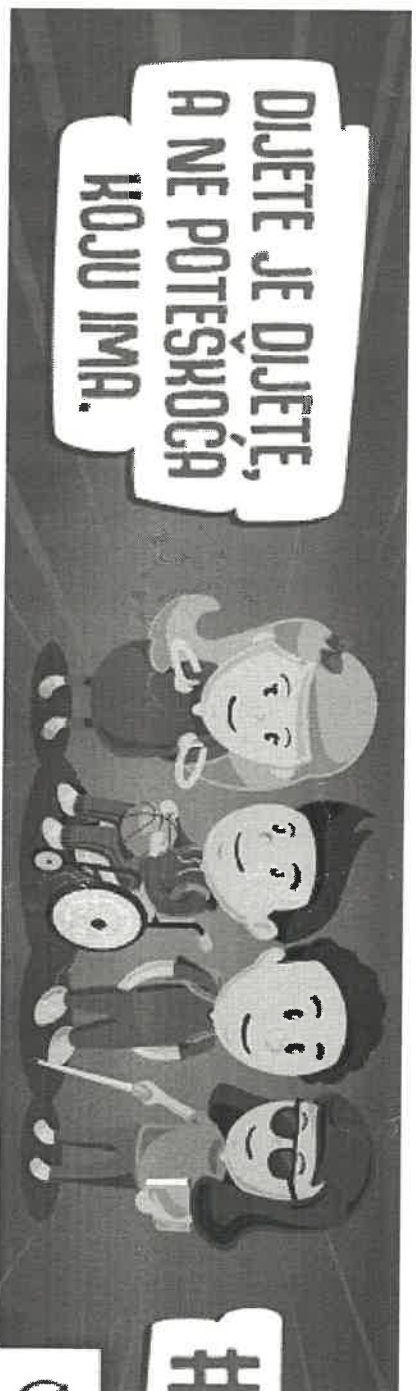
Dokumenti koje je potrebno dostaviti:

Popunjen obrazac u prilogu
kopiju lične karte
potvrdu iz banke o računuu

Lp,

Kanita

Kanita Jajetović | Save the Children | Education Programme Coordinator
Ljubljanska 16, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina
<http://rmb.savethechildren.net/>
Telephone number: +387 (33) 290 683; Mobile: +387 (61) 813 055
Switchboard: +387 (33) 290 671; Fax: +387 (33) 290 675
E-mail: kanita.jajetovic@savethechildren.org

Save the Children

FORMULAR ZA DOSTAVU PODATAKA ZA UGOVOR O DJELU

Molimo da popunite sva polja, u slučaju nepotpunih ili netačnih podataka, nećemo biti u mogućnosti pripremiti ugovor i/ili isplatiti sredstva iz ugovora.

IME (IME OCA – obavezno dodati) I PREZIME	Zehina (Smajko) Selimović
INSTITUCIJA/ORGANIZACIJA IZ KOJE DOLAZITE	Osmanova Stola "TARANAK"
KONTAKT TELEFON, MOBILNI	06213000337
E-MAIL (adresa koju aktivno koristite)	zehina.selimovic@osmanovastola.com
ADRESA STANOVANJA, MJESTO I OPŠTINA	Korator bb, Taranak, Taranak
DATUM I MJESTO ROĐENJA	23.10.1994, Kraljevićev Brod
BROJ LICNE KARTE I NAZIV INSTITUCIJE KOJA JE IZDALA LIČNU KARTU (ukoliko ste strani državljanin, broj pasoša i naziv institucija koja ga je izdala)	410761666 UOP SBK-2, Taranak
JMBG	4240972188921
BANKOVNI DETALJI:	NLB 4322900205040550
- NAZIV BANKE I MJESTO - VAŠ TRANSAKCIJSKI BROJ RAČUNA	
Napomena:	
OBAVEZNO TRAŽITI OD BANKE DA VAM ODŠTAMPA INSTRUKCIJE ZA PLAĆANJE SA VAŠIM TRANSAKCIJSKIM BROJEM RAČUNA. BROJ VAŠE DEBITNE KARTICE NIJE POTREBNO NAVODITI JER TREBA DA JE POZNAT SAMO VAMA DA NE BI DOŠLO DO BILO KAKVE ZLOUPOTREBE. DOKUMENTI KOJE OBAVEZNO TREBATE PRILOŽITI:	<ul style="list-style-type: none">- Skenirana lična karta (BiH državljanin)- Odstampana Instrukcija za plaćanje izdata od strane banke (nikako prepisana)- Oba dokumenta (kopiju licne karte i instrukciju za plaćanje izdatu od banke) možete poslati (jasno skenirano) skenirano u pdf. formi uz elektronsku verziju ovog dokumenta i svakako jasne kopije priložiti kad budete potpisivali Ugovor kao najcisiju verziju dokumenata

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA / SREDNJOBOSANSKI KANTON
TRAVNIK

C4

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
ZNAOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
NAUKE, KULTURE I ŠPORTA

CENTRAL BOSNIA CANTON
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, CULTURE AND SPORTS

Travnik, Stanićna 43., Tel./faks.: 030/511-214, 518-675, E-mail: minobstik@bih.net.ba
Broj:03-38-sl./19

Travnik, 8. travnja 2019. godine

Na temelju stavka 1. članka 169. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 2/98 i 48/99) te članka 63. Zakona o osnovnom školstvu („Službene novine Županije Središnja Bosna“, broj 11/01; „Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 17/04) i članka 88. Zakona o srednjem školstvu („Službene novine Županije Središnja Bosna“, broj 11/01; „Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj: 17/04 i 15/12), izdaje se

P O T V R D A

o sudjelovanju na stručnom usavršavanju

Zehrina Selimović

Osnovna škola "Travnik"

(*naziv odgojno-obrazovne ustanove*)

Tema:

„Sigurnost djece u digitalnom okruženju i školska nastava“

26.03.2019. godine, Osnovna škola "Travnik"

(*datum i mjesto održavanja seminara*)

M. P.

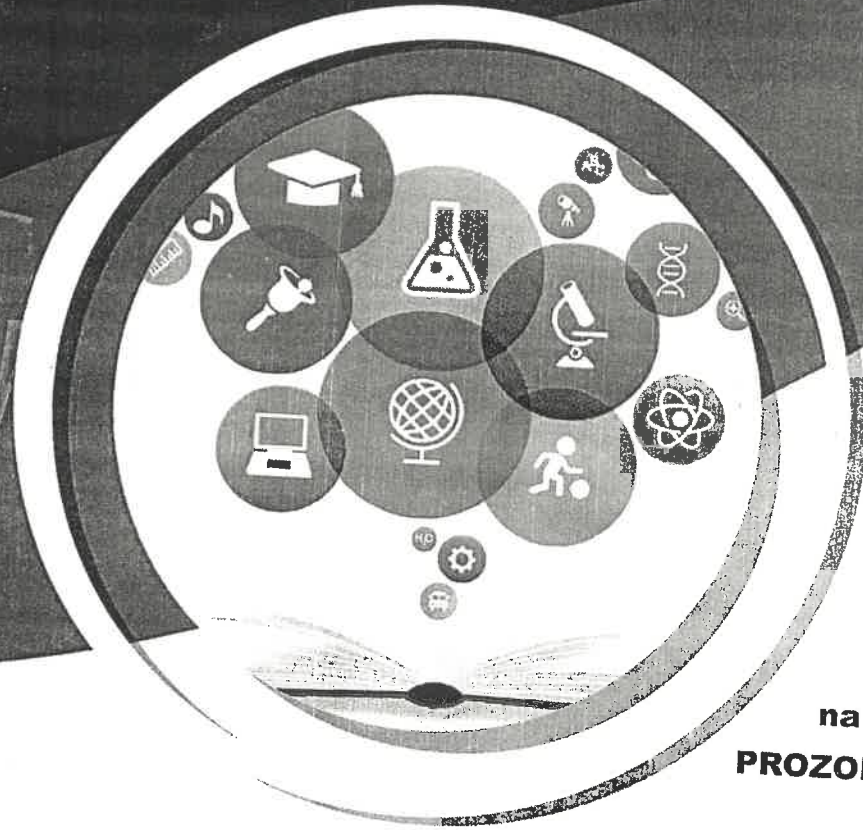
MINISTAR

Bojan Đomić

UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO

UNIVERSITY OF SARAJEVO
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES SARAJEVO

CERTIFIKAT

Zehrina SELIMOVIĆ

za sudjelovanje i izlaganje
na II naučno-stručnoj međunarodnoj konferenciji
PROZOR U SVIJET OBRAZOVANJA, NAUKE I MLADIH - 2021

sa radom pod nazivom:

Stavovi učenika o online nastavi u srednjoj školi

Predsjednica Organizacionog odbora
doc. dr. Sanela Nesimović

Nesimović

Dekan
prof. dr. Daniel Maleč

Daniel Maleč

DS

CS

**UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET**

PROZOR U SVIJET OBRAZOVANJA, NAUKE I MLADIH
Zbornik radova sa Druge međunarodne
naučno-stručne konferencije održane u
Sarajevu 21-22. maja 2021.

Sarajevo, 2021.

ORGANIZATOR / ORGANIZER

Pedagoški fakultet Sarajevo / Faculty of Educational Sciences Sarajevo

Univerzitet u Sarajevu / University of Sarajevo

Skenderija 72, 71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina

tel. 00 387 33 214 607

mail: dekanatpf@pf.unsa.ba

2konferencija.pfs@gmail.com

Amela MEDAR, Enisa GOLOŠ	
<i>Profesionalna digitalna kompetencija kao posebna kompetencija nastavnika</i>	491
Nemrin MULAOSMANOVIĆ, Hazim SELIMOVIĆ, Zehrina SELIMOVIĆ	
<i>Stavovi učenika o online nastavi u srednjoj školi</i>	506
Elma SELMANAGIĆ-LIZDE	
<i>Odnos mladih Bosne i Hercegovine prema društvenim mrežama i strah od propuštanja informacija na internetu</i>	52

VI

Ajla HALILOVIĆ	
<i>Uzbudljivo programiranje u osnovnoj školi kroz upotrebu mikrorračunara</i>	546
Safet VELIĆ, Amel HINDIJA	
<i>Utjecaj praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja učenika u nastavi tehničke kulture na ishode učenja</i>	558
Safet VELIĆ, Sejfo PAPIĆ, Edib LEPIĆ	
<i>Uloga nastavnika u poticanju kreativnosti kod učenika u nastavi tehničke kulture</i>	577

VII

Anida KAPO, Faris RAŠIDAGIĆ, Amira BAŽDAREVIĆ – RAŠIDAGIĆ, Nemrin NURKović	
<i>Preporuke o minimalnom trajanju strukturirane kretno aktivnosti neopходne za očuvanje i unaprijeđenje zdravlja</i>	598
Elvira NIKŠIĆ	
<i>Implementation of online teaching in sports activities during the covid-19 pandemic</i>	607
Faris RAŠIDAGIĆ, Amira BAŽDAREVIĆ-RAŠIDAGIĆ	
<i>Fiziološka reakcija organizma na kretno aktivnosti tokom realizacije sadržaja nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja</i>	627

STAVOVI UČENIKA O ONLINE NASTAVI U SREDNJOJ ŠKOLI

Nermin Mulaosmanović

Edukacijski fakultet Univerziteta u Travniku
nerminmulaosmanovic81@gmail.com

Hazim Selimović

Edukacijski fakultet Univerziteta u Travniku
hazim.selimovic@gmail.com

Zehrina Selimović

Edukacijski fakultet Univerziteta u Travniku
zehrina.selimovic@gmail.com

Lektor: Admir Mehić

Sažetak

Odgovorno-obrazovni proces zbog pandemije uzrokavane virusom COVID-19 je pretrpio promjene koje su rezultirale: zatvaranjem škola, zabrinutosti učenika i nastavnika, nemogućnosti kontroliranja situacije, te prelaskom na online nastavu. Mnogi su se prvi put susreli sa online oblicima nastave, što je bio veliki izazov za učenike, nastavnike i roditelje. Prelazak na online nastavu je zahtijevao određenu adaptaciju. Imajući sve to u vidu, mnoštvo je prepreka i poteškoća, ali i mogućnosti. Stoga se osnovni problem odnosio na ispitivanje stavova srednjoškolaraca o online nastavi, dok je cilj bio utvrditi da li su učenici zadovoljni brojnim aspektima online nastave koja se izvodila u školama kao što su: pripremljenost za online nastavu -korištenje savremenih IKT alata, usvajanje znanja u online okruženju, načini ocjenjivanja, aktivnost u online nastavi, sve to u funkciji ukazivanja na prednosti i nedostatake online nastave. Rezultati pokazuju da učenici nemaju ekstremno niti pozitivne niti negativne stavove o online nastavi, odnosno da na skali stavova o online nastavi izražavaju prosječan nivo zadovoljstva online nastavom. Izrazili su pozitivne stavove o ocjenjivanju u online nastavi, ističu da su zadovoljni aktivnostima u online okruženju, da su bili pripremljeni za online nastavu, te da su dobili dovoljno znanja. Nisu pronađene značajne razlike u stavovima o online nastavi s obzirom na razrede. Oni koji su zadovoljniji pronađene u zadovoljstvu online nastavom s obzirom na razrede. Oni koji su zadovoljniji dobijenim znanjem su učenici sa boljim školskim uspjehom. Istraživanje je urađeno na uzorku od 102 adolescenata od 16 do 19 godina na području Tuzlanskog kantona. Korištena je skala koja je pripremljena za ovo istraživanje, zadovoljavajuće pouzdanosti, tesociodemografski upitnik. Sve navedeno ukazuje da su se učenici brzo adaptirali na nove promjene zahvaljujući korištenju IKT alata prije pandemije i njihovoj želji za novim izazovima. Oni učenici koji positižu dobre rezultate

u školi, nastavili su tu praksu i u otežavajućim prilikama. Pored određenih negativnosti, uočeno je da postoje i prednosti ovog online modela nastave.

Ključne riječi: stavovi, online nastava, srednjoškolski

STUDENTS' ATTITUDES ABOUT ONLINE CLASSES IN HIGH SCHOOL

Summary

Due to the pandemic caused by the COVID-19 virus, the educational process has suffered changes that have resulted in school closures, students and teachers were concerned, inability to control the situation, and the transition to online classes. This was the first encounter with online forms of teaching for many, which was a major challenge for students, teachers and parents. Switching to online classes required a certain adaptation. With all this in mind, there are many obstacles and difficulties but also possibilities. Therefore, the primary problem was to test high school students' attitudes about online teaching while the aim was to determine whether students were satisfied with a number of aspects of online teaching performed in schools such as: readiness for online teaching - using contemporary IKT tools, adoption of knowledge in an online environment, assessment modes, online teaching activity, all in the function of pointing out the benefits and shortcomings of online teaching. The results show that students do not have extremely positive or negative attitudes about online classes, with reference to the scale of attitudes about online classes, students express an average level of satisfaction with online classes, they expressed positive attitudes about evaluation in online classes, and pointed out the satisfaction with activities in the online environment, students said they were prepared for online classes, and that they have received enough knowledge. Considering gender, no significant differences were found in attitudes about online classes, while significant differences were found in the satisfaction for online classes when considering grades. Those who are more satisfied with the knowledge gained are students with better school success. The survey was conducted among 102 adolescents ages 16 to 19 in Tuzla canton area. The scale used was prepared for this research, with satisfactory reliability, and sociodemographic questionnaire. All of this indicates that students quickly adapted to the new changes thanks to the use of IKT tools before the pandemic and their desire for new challenges, those students who achieve good results at school have continued this practice in difficult occasions. In addition to certain negativity, there are also the benefits of this online teaching model.

Key words: attitudes, online classes, high school students

Uvod

Učenici, kao i nastavnici su se prvi put susrela onlineoblicima nastave u vanrednim okolnostima, što je bio veliki izazov, ali i prilika za nove metode rada. Online nastava je organizirana veoma brzo. Krećući se iz učioničkog okruženja u online okruženje, gdje se prema mnogim mišljenjima obrazovanje na daljinu i virtualno učenje ne bi moglo dogoditi preko noći. Međutim, desila se brza transformacija povezana s raznim preprekama i izazovima (Crawford, Butler-Henderson, Rudolph and Glowatz, 2020). Uočljiva je bila neophodnapotreba za adaptivnim i prenosivim vještinama

koje su važne u životu, a naročito u vanrednim prilikama. Mnogobrojna nova pitanja u vezi sa ekonomskom situacijom, odnosi sa drugima, sigurnost, motivacija i slično, se pojavila u prvom planu. Uniformnost koja teži da učenike natjera da rade po istom principu, često u praksi nije dala dobre rezultate pa se sumnjalo u ishod online nastave.

U glavnom globalna pandemija našu je svakodnevicu iz temelja promijenila, a obzirom da su škole zatvorene, po prvi puta se i učenici susreću s novim načinom nastave koja se održava putem interneta ili na televizijskim programima. Covid-19 je imao veliki utjecaj na učenike i nastavnike širom svijeta, u mnogim aspektima svakodnevnog života (Mailizar, Almanthari, Maulina and Bruce, 2020). Novi izazovi koje je donijela online nastava se djelimično odnose na pitanja: kako kvalitetnije organizirati nastavni proces u datim prilikama u kojem sudjeluju učenici i nastavnici, kao i pitanja o ishodima, a sve bi to moglo ostaviti traga na cjelokupno društvo, ali i inicirati nove promjene.

Postalo nam je jasno da učenike moramo pripremati za ovakve prilike sa izmijenjenim planovima i programima čiji ishodi će biti vještine sa kojima ćemo moći odgovoriti zadacima u budućnosti. Covid-19 prisililo je nastavnike da preispitaju tradicionalni načinučenja i razmatraju učenje na daljinu kao izvedivu mogućnost, čime se vodi računa o sigurnosti, smanjuje rizik od infekcije za učenike. S druge strane javljaju se dileme o učinkovitosti online nastave. Prvo, s makro stajališta, vrlo je malo utvrđeno u pogledu učinkovitosti interneta u obrazovanju (McPherson & Bacow, 2015). Drugo, sposobnost uspješnog digitalnog podučavanja vjerojatno će se razlikovati na temelju širokog raspona ciljeva učenja koji vode naše nastavne i obrazovne prioritete (Liguori & Winkler, 2020). Jedan dio stručnjaka ističe da mrežno učenje može biti učinkovito u digitalno naprednim zemljama (Basilala & Kavadze, 2020), dok u onim zemljama koje nisu razvijene postoje određene prepreke. Pristup brzim, pristupačnim i pouzdanim internetskim vezama, posebno ometa proces internetskog učenja.

Pored navedenih faktora koji utječu na nove oblike učenja, potrebno je znati da današnji učenici tj. učenici 21. stoljeća, brzo i lako prihvataju informacijsku i komunikacijsku tehnologiju-IKT, koju svakodnevno koriste za pristup najrazličitijim informacijama i za socijalne interakcije. Za današnje učenike kažemo da su pripadnici "always online" generacije, koja želi i očekuje uključivanje IKT-e u odgojno-obrazovni proces (Bulić i Novoselić, 2016). Upravo stoga, smatra se važnim IKT uključiti u odgojno-obrazovni process, jer može biti odličnomotivacijsko sredstvo koje će pomoći učenicima u ostvarivanju potrebnih odgojno-obrazovnih ishoda. Za takvu

implementaciju IKT u školama nužno je imati infrastrukturu i materijalne uslove, te informatički i informacijski kompetentne nastavnike koji će imati dovoljnu razinu digitalne kompetencije (Bulić, 2018).

U stručnoj literaturi koriste se različiti termini za nastavu na daljinu koji se ponekad čak koriste kao sinonimi: obrazovanje na daljinu, učenje na daljinu, e-obrazovanje, ili pak e-učenje. Postoji mišljenje da se pod obrazovanjem na daljinu podrazumijevaju nastava i učenje, pri čemu se ovi procesi odvijaju na različitim lokacijama. Ovako shvaćeno obrazovanje na daljinu predstavlja širi pojam od učenja na daljinu, jerpored učenja podrazumijeva i izvođenje nastave. Međutim, mnogi ova dva pojma koriste kao sinonime. Ovisno od vida interakcije, postoje dvije kategorije obrazovanja na daljinu: sinhrono i asinhrono. Sinhrono obrazovanje na daljinu podrazumijeva da se interakcija između profesora i studenta odvija u realnom vremenu, što znači da u ovom slučaju postoji samo njihova prostorna, a ne i vremenska razdvojenost. Iako ovakav vid komunikacije nije uvijek moguć, u nekim slučajevima je neophodan. Sinhrona komunikacija je od presudnog značaja za motivaciju učenika, omogućava im da dobiju dodatna objašnjenja od profesora, ali i da sa svojim vršnjacima razvijudiskusiju i razmijene mišljenja i neposredno dobiju povratne informacije. Pojam učenja na daljinu, američka asocijacija za učenje na daljinu definiira kao: „Postizanje znanja i vještina kroz dostavljene informacije i upute, primjenom različitih tehnologija i ostalih oblika učenja na daljinu“. Allen i Seaman (2013) obzirom na implementacijuIKT-a i isporuku nastavnih sadržaja putem interneta, nastavu dijele na: tradicionalnu nastavu, nastavu potpomognutu webom, hibridnu nastavu i online nastavu. Tradicionalna nastava je nastava u učionici, usmjerena na nastavnika i nastavne sadržaje. Pomak od tradicionalne nastave predstavlja nastava potpomognuta webom. Nastavnikna raspolaganju ima bezbroj internetskih izvora, alata i tehnologija kojima se može koristiti izravno na nastavi, ali i poslije nastave u svrhu komunikacije, saradnje, aktiviranja i uključivanja učenika u nastavni proces. U hibridnoj se nastavi spajaju tradicionalna nastava i onlinenastava uz pomoć IKT-a. U online nastavi proces učenja i poučavanja se uglavnom odvija u potpunosti online. Nastavni sadržaji se uglavnom isporučuju online (najčešće pomoću LMS-a). Iz navedenog se možeistaci da je nastava na daljinu moderni način podučavanja i učenja, odnosno usvajanja znanja, temeljen na materijalima, instrukcijama i uputstvima koje nastavnik pruža učenicima primjenom različitih informacijskih tehnologija. U ovome obliku nastave često sekoriste sistemi za upravljanje učenjem

preko kojih se odvija komunikacija, isporuka nastavnihsadržaja, saradnja, vrijednovanje i slično. Uspješnosti ovakvoga oblika nastave najviše ovisi oučeniku, njegovoj motivaciji, odgovornosti i aktivnosti.

Smatra se da obrazovanje potpomognuto informacionim tehnologijama podrazumijeva najmanje tri osnovne komponente: kompjuterski podržano učenje (Computer Assisted Learning – CAL), kompjuterski podržano istraživanje i učenje na daljinu (Mandić, 2003). Uspješni programi obrazovanja na daljinu, počinju sa pažljivim planiranjem i potpunim razumijevanjem predmetnih zahtjeva i potreba učenika. Potrebno je da se materijali ne stvaraju spontano, oni nastaju teškim radom i svjesnim naporom mnogih pojedinaca i organizacija. U stvari, uspješni programi obrazovanja na daljinu zasniavaju se na sistematskom i udruženom radu učenika, nastavnika, asistenata, pomoćnog osoblja i administratora. Vidljivo je da obrazovanje na daljinu nije novina. Prema tome, obrazovanje, odnosno učenje na daljinu, postoji više od 100 godina, ali je sa pojavom interneta dobilo novu dimenziju, pa ga mnogi od tada smatraju novim fenomenom. Postalo je primjenjivo na svim nivoima obrazovanja, od osnovnog, preko srednjeg i visokog do različitih oblika obrazovanja i usavršavanja.

Kao prednosti učenja na daljinu se ističu: osobni tempo napredovanja, samostalan odabir termina za učenje, odabir svog načina učenja, aktivno korištenje savremenih tehnologija, lokacija polaznika, finansijski aspekt. Nedostaci su što svi polaznici moraju na raspolaganju imati odgovarajuću tehnologiju: računalo s najnovijom verzijom web Browsersa, programe za multimediju, priključak na internet. Potrebno je ulagati dodatno vrijeme da bi se, uz sadržaj koji se uči, savladala i tehnologija, pomoću koje se sadržaji prenoseučenicima. Pored toga, kod e-obrazovanja kao nedostatak se navodi kako učenici moraju imati određeni nivo kompjuterske pismenosti. Učenici mogu osjetiti nedostatak interakcije licem u lice sa nastavnikom. Ocjenjivanje učenickograda može biti problematično, zbog toga što nastavnici ne mogu znati ko je zaista riješio zadatke, tj. odgovorio na pitanja.

Imali smo prilike da učimo velike, možda najveće, lekcije za opstanak - da su granice zapravo umjetne i ne štite nas, da smo svi jako umreženi i da nije svejedno šta se događa nekom negdje tamo daleko na drugom kraju svijeta, jer se to vrlo brzo može dogoditi i nama; da je jako bitno da se ponašamo odgovorno i brižno prema sebi, jedni prema drugima i prirodi; da je najvažnije da investiramo u nauku i razvoj ljudske svijesti, učenje o saradnji i suživotu.Nove navike zahtijevaju vrijeme i brojne uspješne i one manje uspješne pokušaje u njihovom formiranju.Stavljanje

naglaska na kontinuitet izvršavanja školskih obaveza i učenja je važan, ali ne i jedini imperativ u ovim teškim vremenima. Djeca školske dobi su naviknuta na strukturu, gotovo po satima. To je njihov način funkcioniranja. Povratak i osmišljavanje nove strukture je imperativ u stresnim danima. Prelazak na online nastavu je zahtijevao, kao što je navedeno, određenu adaptaciju, a samim tim i emocionalne reakcije u tom online okruženju. Kao posljedicu svega toga mogla su se javiti negativna emocionalna stanja: nemir, anksioznost, depresivnost, stres i dr. Učenici su zasigurno u nekom trenutku bili frustrirani i nemotivirani, ali ako se to pretvori u šansu, onda je to bila prilika da se pokaže kako se može nositi s neugodnim emocijama u vanrednim okolnostima.

Metodološki dio rada

Problem i cilj

U ovom radu se nastojalo saznati kakve stavove o online nastavi imaju srednjoškolci. Stoga, osnovni problem se odnosio na ispitivanje stavova srednjoškolaca o online nastavi u vrijeme pandemije, dok je cilj bio utvrditi da li su učenici zadovoljniji brojnim aspektima online nastave koja se izvodila u školama kao što su: pripremljenost za online nastavu i mogućnost učenika da koriste savremene IKT alate, usvajanje znanja u online okruženju, ocjenjivanje, aktivnost u online nastavi, sve u funkciji ukazivanja na prednosti i nedostatake online nastave, te njenog unapređivanja.

Zadaci i hipoteze

U ovom radu su postavljeni sljedeći zadaci:

1. Utvrditi nivo zadovoljstva online nastavom kroz različite aspekte:
 - a) Istražiti stavove učenika o pripremljenosti za online nastavu;
 - b) Ispitati stavove učenika o stečenom znanju učenika u online nastavi;
 - c) Istražiti stavove učenika o ocjenjivanju u online nastavi;
 - d) Istražiti stavove učenika o njihovoj aktivnosti u online nastavi;
2. Utvrditi spolne razlike u stavovima učenika prema online nastavi u vrijeme pandemije;
3. Istražiti razlike u stavovima učenika o online nastavi s obzirom na završni/nezavršni razred;
4. Ispitati povezanost stavova o online nastavi i školskog uspjeha učenika.

Hipoteze:

1. Pretpostavlja se da učenici nisu zadovoljniji online nastavom:

- a) Očekuje se da učenici smatraju da su nedovoljno bili spremni za online nastavu;
 - b) Učenici smatraju da nisu usvojili potreban nivo znanja u online nastavi;
 - c) Očekuje se da učenici nisu zadovoljni ocjenjivanjem u online nastavi;
 - d) Pretpostavlja se da učenici nisu bili dovoljno aktivni u online okruženju;
2. Postoje značajne spolne razlike u stavovima učenika o online nastavi;
 3. Očekuje se da su manje zadovoljni online nastavom stariji učenici, odnosno učenici koji pohađaju završne razrede srednje škole;
 4. Pretpostavlja se da postoji značajna pozitivna povezanost zadovoljstva online nastavom i školskog uspjeha učenika.

Uzorak

U istraživanjesubitnikučeniadolescentprvih, drugih, trećih i četvrtih razreda iz pet srednjih škola sa prostora Tuzlanskog kantona. Uzorak je formiran po principu prirodnog odabira. Ovo istraživanje je obuhvatilo 102 ispitanika. Kalendarski uzrast istraživanjem obuhvaćenih ispitanika kretao se između 16 i 19 godina. Dakle, istraživanje ciljano usmjereno na adolescente, odnosno sudionici u ovom istraživanju su bili učenici srednjih škola. Spolnu strukturu uzorka činilo je 54 muških i 48 ženskih ispitanika.

Instrumentarij

U istraživanju je korišten upitnik o sociodemografskim podacima ispitanika prilagođen za ovo istraživanje, na osnovu kojeg su dobijeni podaci o spolu, dobi i školskom uspjehu. U istraživanju je za zadovoljstvo online nastavom korištena skala pripremljena za ovo istraživanje zadovoljavajuće pouzdanosti ($\alpha=0,719$). Ova skala sastoji se od 22 čestice. Kao mjera školskog postignuća bio je korišten opći uspjeh učenika (prosječna ocjena) na kraju godine.

Postupak

Istraživanje je provedeno u srednjim školama Tuzlanskog kantona na populaciji adolescenata, koju su činili učenici prvih, drugih, trećih i četvrtih razreda. Na početku je pribavljena saglasnost od škola, roditelja i obavljen razgovor sa razrednicima tih odjeljenja, također, naglašen je značaj istraživanja. Tolom prikupljanja podataka zadovoljeni su etički principi i standardi. Prosječno trajanje popunjavanja upitnika bilo je 20 minuta. Istraživanje je provedeno početkom septembra

Znanje	<u>Ženski</u>	48	<u>21.00</u>	4.920	<u>.710</u>
--------	---------------	----	--------------	-------	-------------

U trećem zadatku bilo je potrebno ispitati razlike u stavovima o online nastavi u odnosu na razred koji pohađaju učenici. Na skali zadovoljstva online nastavom najveći skor su postigli stariji učenici završnih razreda ($M=68.05$; $SD=8.94$). Manji stepen zadovoljstva online nastavom na osnovu samoprocjene su izrazili adolescenti nižih razreda u srednjoj školi ($M=63.76$; $SD=10.49$), (tabela 3). O postojanju statistički značajne razlike upućuje t-test čija je vrijednost $t(100)=-1.957$; ($p=.005$). Nisu pronađene značajne razlike ni u ostalim aspektima procjene online nastave u ovom zadatku ($p>.005$).

Tabela 3: Razlike u stavovima o online nastavi s obzirom na razred

	Razred	N	M	SD	SEM	t	p
Zadovoljstvo							
Nezavršni		59	63.76	10.499	1.45		
online nastavom							
Završni		43	68.05	8.941			
Pripremljenost	Nezavršni	59	19.26	4.132	.637		
	Završni	43	19.92	2.971	.482	-.811	.412
Stavovi o	Nezavršni	59	15.16	13.928	2.14	1.087	.281
Ocjenjivanju	Završni	43	12.44	6.962	1.12		
Stavovi o	Nezavršni	59	9.23	1.393	.215	2.573	.012
aktivnosti	Završni	43	8.44	1.349	.218		
Usvojeno	Nezavršni	59	20.80	4.722	.728	.937	.352
znanje	Završni	43	19.84	4.487	.727		

Slijedeći zadatak se odnosio na ispitivanje međusobne povezanosti varijabli uključenih u ovom istraživanju (zadovoljstvo online nastavom, pripremljenost za online nastavu, usvajanje znanja u online okruženju, ocjenjivanje, aktivnost u online nastavi). Značajna povezanost između generalnog zadovoljstva online nastavom i školskog uspjeha nije pronađena, ali je uočena povezanost nekih aspekata zadovoljstva nastavom (tabela 4). Postoji niska, ali značajna pozitivna korelacija pripremljenosti za nastavu i stavova o ocjenjivanju ($r=.217$, $p=.028$), pripremljenosti i

zadovoljstvom online nastavom ($r=-.325$, $p=.00$), aktivnosti u online okruženju i stećenim znanjem ($r=-.472$, $p=.000$), zadovoljstvu nastavom i stećenim znanjem ($r=-.605$, $p=.000$), a također je pronađena značajna korelacija između stavova o pripremljenosti i stećenog znanja ($r=-.549$, $p=.000$), te stećenim znanjem i školsim uspjehom ($r=-.215$, $p=.30$).

Tabela 4: Interkorelacija zavisnih varijabli u istraživanju

	ocjenjiva nje	aktivn ost	znan je	zadovoljs tvo	pripremljen ost	uspje h
Stavovi o ocjenjivanju	R Sig.	.020 .844	.139 .164	.154 .123	.217* .028	.016 .872
	N	102	102	102	102	102
Stavovi o aktivnosti	r Sig.		.472 .000	.200* .044	.187 .061	-.028 .780
	N		102	102	102	102
Stavovi o stećenom znanju	R Sig.			.605** .000	.549** .000	.215* .030
	N			102	102	102
Zadovoljstv o online nastavom	R Sig.				.325** .001	.142 .154
	N				102	102
Stavovi o pripremljeno sti za online nastavu	R Sig.					.071 .479
	N					102

Diskusija

Mного je faktora koji su utjecali na online nastavu u vrijeme pandemije i teško ih je obuhvatiti u jednom istraživanju. Prelaz sa standardnog učenja učenika u razredu na online program učenja prema ovom istraživanju rezultirao je dijelom pozitivnim stavovima učenika o online nastavi. Mogući razlozi bi se mogli tražiti u interesima i motiviranju učenika za nešto drugačiji vid nastave od one koju su imali godinama. Kao što je navedeno, veliki dio aspekata koje treba uzeti u obzir

prilikom ispitivanja zadovoljstva online nastavom, što je moguće, uticao je na ovo istraživanje. Različita struktura učenika kada je u pitanju socioekonomski status, posjedovanje potrebnih uslova, znanje o online alatima učenika i nastavnika su samo neki od njih. U našem istraživanju učenici su pokazali prosječan nivo zadovoljstva online nastavom, što je u skladu sa istraživanjima u regiji. Mladi ljudi koji kodkuće i van škole žive u tehnološki bogatom okruženju, očekuju promjene uobrazovanju u skladu sa imperativima obrazovanja za 21. stoljeće. U tom smislu već sepolako u obrazovanje uvode multimedijalni sistemi, učenje na daljinu, virtualneškole i druge tehnologije koje dovode do povećanja aktivnosti učenika, kvalitetnijeg vrijednovanja znanja i napredovanja učenika u skladu sa individualnim sposobnostima i predznanjima. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu (2020) proveo je istraživanje o online nastavi u kojem je učestvovalo 923 učenika u Zagrebu. Prosječna ocjena zadovoljstva online nastavom je bila 3,14 na ljestvici od 1 do 5. Njih 52,4% u potpunosti se slaže s time da rado koriste digitalne uređaje. Istraživanje koje su sproveli “COI Step by Step” i “proMENTE” (2020) nauzorku od 1.710 učenika ukazuje također da učenici daju visoke ocjene za online nastavu. U prilog tome govore i podaci da je generalna ocjena online nastave, koja se kretala između 3,40 i 3,90 (na skali od 1 – 5). 77,5% učenika smatra da su tokom ovakvog načina rada bili opušteniji, a 52,9% njih da su se osjećali slobodnije. 53,5% učenika smatraju da su tokom online nastave dobro napredovali u usvajanju znanja i vještina. Također, u ovom istraživanju tokom online nastave 64,8% ispitanih učenika ističe da su od nastavnika redovno dobijali povratnu informaciju o napretku, dok je 55,9% učenika smatraloda su ocjene koje dobijaju mjerilo znanja. Navedeni rezultati su u velikom dijelu konzistentni sa rezultatima dobijenim u našem istraživanju kada su u pitanju ocjene, znanje, zadovoljstvo nastavom, interakcija.

Kada uporedimo rezultate sa istraživanjem koje je provelo Društvo pedagoga i psihologa Tuzlanskog kantona (2020), onda je većina naših rezultata također saglasna sa rezultatima navedenog istraživanja. Učenici su u spomenutom istraživanju dali prosječne ocjene za ocjenjivanje u online nastavi, stavovi učenika o stečenim znanjima subili vrlo blizu sredini skale. Stavovi učenika ukazuju da su bili pripremljeni, tj. stav učenika o aktivnosti je bio pozitivan i ukazuje da su učenici bili aktivni tokom trajanja online nastave u navedenom istraživanju. Svi navedeni rezultati su bliski rezultatima u našem radu. Rezultati istraživanja provedenog među 4200 učenika, 2985 roditelja i 778 djelatnikaškola Varaždinske županije nakon uvođenja online nastave u prvom valu epidemije je pokazao da su učenici online nastavi ocijenili sa 3,7.

Jedno istraživanje u Srbiji (Milak, 2020) u Tehničkoj školi na uzorku od 111 učenika ukazuje da 64,42 % učenika smatra da ocjene nisu realne u online nastavi, 77,98% smatra da kvalitet znanja nije isti kao na nastavi u školi. Također se u ovom istraživanju ističe da neke nastale promjene odgovaraju učenicima u nastavnom radu, ali ističu i nedostatke zbog skraćivanja časova kada se radi o popravljaju ocjena i vremenu za odgovore.

Neka istraživanja navode da internetsko učenje omogućava učenicima da učinkovitije koriste svoje vrijeme (Fidalgo i sar., 2020; OECD., 2020.). Nekoliko je studija koje su naglasile potrebu davanja prioriteta sigurnosti i dobrobiti učenika i nastavnika tokom pandemije (Bozkurt i Sharma, 2020; Sahu, 2020; Selwyn, 2020). Pogodnost se često smatra važnom prednošću internetskog učenja (OECD., 2020.), jer ima potencijal pružiti ,obrazovanje svjetske klase svima, bilo gdje i bilo kad, dok god se ima pristup internetu“ (Nguyen, 2015: 310).

Za negativne aspekte internetskog učenja se u navedenim istraživanjima smatraju: ometanje i smanjeni fokus, opterećenje, tehnologija i internetska povezanost i neadekvatna podrška nastavnika. Sloboda pohađanja nastave bilo kad i bilo gdje često se navodi kao važna zasluga internetskog učenja (Nguyen, 2015). Ova se perspektiva ne odnosi nužno na internetsko učenje u krizi. Ističe se da teret kućanskih poslova i brige, nedostatak odgovarajućeg prostora za učenje, nedostatak discipline i rituala kod kuće, može negativno utjecati (Fidalgo i sur., 2020, Zhang i sar., 2020). Prema Aristovnik i saradnici (2020), veća razina samodiscipline i motivacije za praćenjem internetske nastave posebno je važna. Hodges i saradnici (2020) sugerira da bi zamjena barem nekih sinhronih razreda asinhronima mogla djelimično riješiti problem, jer to učenicima nudi veću slobodu da pohađaju nastavu ne samo bilo gdje već i bilo kada.

Prema Aristovnik i saradnici (2020) u studiji koja je ispitala percepciju 30.383 učenika u 62 zemlje navodi se da: manje od jedne trećine (30,8%) učenika koji su sudjelovali u istraživanju izvijestilo je da su manje opterećeni, (26,6%) da je radno opterećenje ostalo gotovo nepromijenjeno, dok je ostatak (42,6%) učenika izvijestio da se njihov radni opseg povećao ili značajno povećao. Komentirajući neke potencijalne probleme s internetskim učenjem u nuždi, Selwyn (2020) upozorava da bi sinhronizirani video satovi i sastanci koji nisu pravilno pripremljeni mogli mentalno iscrpiti učenike koji će se, također, vjerojatno osjećati preopterećenima višestrukim zadacima i aktivnostima.

Lawanto i saradnici (2014) utvrdili su da studenti s boljim rezultatima značajno pristupaju sadržaju predmeta više od manje uspješnih, što ilustrira da je angažman i postavljanje ciljeva presudno za

internetsko učenje. Ovo istraživanje bi se moglo uporediti sa našim, gdje su učenici koji su bili pripremljeniji i zadovoljniji znanjem imali veći školski uspjeh.

Mogući razlozi nepostojanja značajnih spolnih razlika u stavovima o online nastavi, mogli bi biti u tome, što su se učenici oba spola našli u istim neprilikama za vrijeme pandemije sa određenim emocionalnim reakcijama. Bitno je navesti da je njihova komunikacija nastavljena online putem, što je omogućilo formiranje sličnih stavova. Stariji učenici koji pohađaju završne razrede pokazali su veće zadovoljstvo od mlađih, što bi se moglo objasniti zrelosti i svjesnosti situacije u kojoj su se našli. Obzirom da učenici nisu imali mogućnosti da biraju u vanrednim prilikama, učenici različitog uspjeha koji su bili pripremljeni bili su i zadovoljniji znanjem. Zadovoljniji su nastavom oni koji smataju da su stekli dovoljno znanja, gdje je također pronađena pozitivna veza onih koji su zadovoljni znanjem i školskog uspjeha. Ograničenja rada se odnose na to da je teško bilo uporediti spolne razlike, te razlike s obzirom na razred sa drugim istraživanjima zbog toga što istraživanja, koliko je nama poznatodo vremena pisanja rada, nisu uključivala ovu vrstu podataka, odnosno nisu nam bila dostupna. Još jedno ograničenje se odnosi na mali uzorak ovog istraživanja koji ne daje mogućnost generalizacije rezultata, ali daje indikacije, tj. ukazuje na potrebe daljeg bavljenja ovom temom.

Zaključak

Pandemija COVID-19 iznenadila je cijeli svijet i utjecala na sve društvene slojeve. Ova nagla promjena izvršila je znatan pritisak na sve one koji su uključeni u obrazovni proces. Pandemija nas je naučila kako je važno biti dobro pripremljen kako bismo osigurali da se kvalitetno obrazovanje nastavi kada se dogode preokreti i hitne situacije. Rezultati su pokazali dijelom zadovoljstvo nastavom, učenici ističu da su bili spremni za online nastavu, da je ocjenjivanje realno, da su bili aktivni i stekli dovoljno znanja. Iako su rezultati donekle neočekivani po pitanju zadovoljstva online nastavom, svakodnevni pristup mlađih tehnologiji i promjena oblika nastave su svakako neki od razloga rezultatima.

Sve u svemu, učenici su se očito brzo prilagodili situaciji i okruženju za učenje na daljinu. Jedan od osnovnih ciljeva savremenog odgoja i obrazovanja je osposobljavanje djece za cjeloživotno učenje, što između ostalog podrazumijeva primjenu različitih strategija učenja, sposobnost za samostalno učenje, rješavanje problema, istraživanje, uz ili bez korištenja IKT-a.

U situacijama vanrednih okolnosti bilo je vidljivo da se nastava na daljnu pokazala iznimno važnom. Iako su učenici prepoznali prednosti nastave na daljnu, svjesni smo i brojnih nedostataka. Izostanak socijalnog kontakta, slabija komunikacija s nastavnicima, teža motivacija i kontrola učenika, te posljedice na socijalne i emocionalne aspekte ličnosti učenika. Prednosti online nastave se mogu sagledati kroz povećanje informatičke pismenosti, više istraživačkog rada i primjenu inovativnih modela učenja. Prema istraživanjima razvijenih zemalja u kojima se obrazovanje na daljnu koristi u posljednjoj deceniji dvadesetog stoljeća, uočene su prednosti u odnosu na tradicionalnu nastavu koje se ogledaju u sljedećem: nastava se individualizira, obezbeđuje se istraživanje najaktuelnijih sadržaja u skladu sa sopstvenim interesovanjima, stalnom ili povremenom interakcijom sa izvorima informacija povećava se aktivnost učenika i razvija kritičko mišljenje, te sposobnosti analiziranja i zaključivanja, interakcija se uspostavlja ne samo sa nastavnicima nego i sa učenicima iz drugih škola. Nastavnici se trebaju više usmjeravati na bino u gradivui educirati se o korištenju IK alata. U glavnom se kaoprilediozi za poboljšanje nastave na daljinu navodi smanjenje količine zadataka i gradiva, traže davanje jasnijih uputa, te više videooprijenosa predavanja. Potrebne su nam smjernice da se poboljša online nastava u slučaju novog vala pandemije i to u smjeru da se učenici ravnomjerno i smisljeno opterete radnim obavezama.

U vremenu u kojem se sve više stavlja naglasak na implementaciju digitalnih tehnologija i zahtjeva od pojedinca razvijene digitalne vještine, ključno je imati digitalno kompetentne nastavnike koji će znati djelovati u digitalnom okruženju i razviti potrebne kompetencije učenika koje uključuju i razvoj digitalne kompetencije. Obrazovanje na daljinu, svakako, predstavlja značajnu inovaciju koja u kombinaciji sa tradicionalnom nastavom doprinosi poboljšanju kvaliteta nastave. Na kraju, pitanje efektivnosti i svrsishodnosti ovakvog izmjenjenog načina nastavnog rada ostaje i dalje otvoreno i zahtijeva temeljnije bavljenje i pažnju kako struke, tako i nadležnih institucija. Praćenje iskustava učenika i nastavnika o online nastavi, njenim prednostima i manama, načinima poboljšanja i unapređenja, jeste korak koji se nalazi pred nama i sa čijim ćemo se rezultatima svakako ubudućnosti više baviti.

Literatura

Allen, E.I., & Seaman, J. (2013). *Changing Course: Ten Years of Tracking Online Education in the United States*. Babson Survey Research Group and Quahog ResearchGroup, LLC.

Aristovnik, A. et al. (2020). *Impacts of the COVID-19 pandemic on life of higher*

- education students. *A global perspective Sustainability*, 12 (20), p. 8438, doi: 10.3390/su12208438
- Basilaia, G., & Kavadze, D. (2020). Transition to online education in schools during a SARS-CoV-2 coronavirus (Covid-19) pandemic in Georgia. *Pedagogical Research*, 5(4), 1-9.
- Bozkurt, A. & Sharma, R.C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15 (1), pp. 1 vi, [10.5281/zenodo.3778083](https://doi.org/10.5281/zenodo.3778083)
- Bulić, M. (2018). *Sustavi e-učenja u promicanju obrazovanja za zdrav i održiv život*. Doktorska disertacija, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Splitu.
- Bulić, M. i Novoselić, D. (2016). Kompetencije učitelja biologije za izradu računalnih sadržaja i uporabu informacijsko-komunikacijskih tehnologija. *Magistra laderina*, 11(1.), 89-104, Zadar.
- Crawford, J., Butler-Henderson, K., Rudolph, J., & Glowatz, M. (2020). COVID-19: 20 countries' higher education intraperiod digital pedagogy responses. *Journal of Applied Teaching and Learning (JALT)*, 3(1), 9-28.
- Društvo pedagoga i psihologa Tuzlanskog kantona (2020). Mogućnosti, efekti, prednosti i pozicija nastave u odgojno-obrazovnom procesu na Tuzlanskom kantonu.
- Fidalgo, P., Thormann, J., Kulyk, O., & Lencastre J.A. (2020) Students' perceptions on distance education: A multinational study. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 17, pp. 1-18, [10.1186/s41239-020-00194-2](https://doi.org/10.1186/s41239-020-00194-2)
- Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., & Bond, A. (2020). *The difference between emergency remote teaching and online learning*. Educause Review.
- Institut za društvena istraživanja (2020). Zadovoljstvo učenika nastavom na daljinu, Zagreb
- Liguori, E., & Winkler, C. (2020). From offline to online: Challenges and opportunities for entrepreneurship education following the COVID-19 pandemic, *Entrepreneurship Education and Pedagogy*, 4(3), 346-351.
- Mandić, D. (2003). Obrazovanje na daljinu. https://www.academia.edu/7132774/dr_Danimir_Mandi%C4%87_OBRAZOVANJE_NA_DALJINU?auto=download. Pristupljeno: 15. 6. 2020.
- McPherson, M. S., & Bacow, L. S. (2015). Online higher education: Beyond the hype cycle. *The Journal of Economic Perspectives*, 29(4), 135–153
- Mailizar, Almantari, A., Maulina, S., & Bruce, S. (2020). Secondary school mathematics teachers' views on e-learning implementation barriers during the Covid-19 pandemic: The case of Indonesia. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 16(7), 1860.
- Milak, S. (2020). Iskustva učenika prilikom savladavanja nastavnog sadržaja i praćenja nastave od uvođenja kombinovanog načina rada u školi. *Tehnička škola, Beograd*
- Nguyen, T. (2015). The effectiveness of online learning: Beyond no significant difference and future horizons. *Journal of Online Learning and Teaching*, 11(2), 309-319

**UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET**

3 brojeva - pratećije istraživačkog rada
015

PROZOR U SVIJET OBRAZOVANJA, NAUKE I MLADIH
Zbornik radova sa Druge međunarodne
naučno-stručne konferencije održane u
Sarajevu 21-22. maja 2021.

Sarajevo, 2021.

Amela MEDAR, Enisa GOLOŠ	
<i>Profesionalna digitalna kompetencija kao posebna kompetencija nastavnika</i>	491
Nermin MULAOSMANOVIĆ, Hazim SELIMOVIĆ, Zehrina SELIMOVIĆ	
<i>Stanovi učenika o online nastavi u srednjoj školi</i>	506
Elma SELMANAGIĆ-LIZDE	
<i>Odnos mladih Bosne i Hercegovine prema društvenim mrežama i strah od propuštanja informacija na internetu</i>	52

VI

Ajla HALILOVIĆ	
<i>Uzbudljivo programiranje u osnovnoj školi kroz upotrebu mikroročunara</i>	546
Safet VELIĆ, Amel HINDIJA	
<i>Uticaoj praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja učenika u nastavi tehničke kulture na ishode učenja</i>	558
Safet VELIĆ, Sejfo PAPIĆ, Edib LEPIĆ	
<i>Uloga nastavnika u poticanju kreativnosti kod učenika u nastavi tehničke kulture</i>	577

VII

Anida KAPO, Faris RAŠIDAGIĆ, Amira BAŽDAREVIĆ – RAŠIDAGIĆ, Nermin NURKOVIC	
<i>Preporuke o minimalnom trajanju strukturirane kretne aktivnosti neophodne za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja</i>	598
Elvira NIKŠIĆ	
<i>Implementation of online teaching in sports activities during the covid-19 pandemic</i>	607
Faris RAŠIDAGIĆ, Amira BAŽDAREVIĆ-RAŠIDAGIĆ	
<i>Fiziološka reakcija organizma na kretne aktivnosti tokom realizacije sadržaja nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja</i>	627

Dekan
prof. dr. Daniel Malec

Predsjednica Organizacionog odbora
doc. dr. Sanela Nesimovic

sa radom pod nazivom:
Stavovi učenika o online nastavi u srednjoj školi

PROZOR U SVIJET OBRAZOVANJA, NAUKE I MLADIH - 2021
na II naučno-stručnoj međunarodnoj konferenciji
za sudjelovanje i izlaganje

Zehrina SELIMOVIC

CERTIFIKAT

UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO
UNIVERSITY OF SARAJEVO
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES SARAJEVO

HAZIM SELIMOVIC
ZEHINA SELIMOVIC

HAZIM SELIMOVIC

ZA KASISANJE

KA VISOKOSKOLSKE

USLANJE

4 lista

OPĆA PEDAGOG

Dr. Hazim Selimović, Mr. Zehina Selimović
OPĆA PEDAGOGIJA
Prvo izdanje

Izdavač
Univerzitet u Travniku, Edukacijski fakultet
Aleja konzula br. 5, 72270 Travnik, BiH
www.eft.ba

Za izdavača
Mr. sci. Dr. Nihad Selimović

Biblioteka
Univerzitetski udžbenik

Urednik
Dr. Ruža Tomić

Recenzenti
Dr. Nenad Suzić, red. prof. Filozofskog fakulteta u Banjoj Luci
Dr. Ruža Tomić, van. prof. Edukacijskog fakulteta u Travniku

Lektura
Mr. sci. Dženan Kos

Tehnička obrada
Mr. Maid Omerović

Dizajn korica
Aljo Delić

Štampa
Štamparija-S d.o.o, Tešanj

Tiraz
300

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

37(075.8)

SELIMOVIC, Hazim

Opća pedagogija / Hazim Selimović, Zehina
Selimović. - 1. izd. - Travnik : Univerzitet,
2015. - 280 str. : ilustr. : 24 cm. - (Biblioteka
Univerzitetski udžbenik)

Bibliografija: str. 273-280.

ISBN 978-9958-640-54-4
I. Selimović, Zehina
COBISS.BH-ID 22454022

gd / (M)

BIBLIOTEKA
Osnovne škole "Travnik"
inv. B: 3115
Signatura 371075,8
SEL - op.

PREDGOVOR

Knjiga „Opća pedagogija“ pisana je sa željom da Edukacijskog fakulteta u Travniku i drugih fakulteta u izučavanja pedagogije kao naučne discipline u širem sr im olakšali i izučavanje drugih nastavničkih predmeta r pojmovima *odgoj* i *odgojni rad* na svim nivoima razvoj tim podstakli razvoj pedagoških i drugih kompetenci odgajatelja.

Odgoj je proces koji traje cijeli čovjekov život. M skladu sa društvenim promjenama, te napretkom i razvo odgoj na svim nivoima razvoja čovjeka treba u ekonomskim, tehničkim, naučnim i drugim promjeni uspjeti neophodno je ponuditi širok izbor stručne i nau dopunjena, usklađena i prilagođena vremenu u kojemu

Aktuelni udžbenici opće pedagogije, slično udžb disciplina, uslijed ekspanzije znanstevnih činjenica nuž inovacije i transformacije u skladu sa savremenim razvo znanosti, tehnologije, umjetnosti i drugih polja čovjeko

Stoga smo ovu knjigu nastojali osavremeniti i sagle vremenu informacionih tehnologija i stalnih promjena će knjiga dobro doći i profesorima koji se u svome s odgojem i odgojnim radom, te roditeljima odgajateljim odgojnu funkciju koju im je povjerilo društvo.

Knjigu smo pisali jednostavnim i razumljivim iskoristiti naša dosadašnja iskustva stečena odgojnim rad sa predškolskom djecom i u porodici, bogata teorijsk studiranja i stalnog obrazovanja, smisao za pisanje i želju u obogaćivanju i širenju pedagoških znanja, te ponuditi

Pa ipak, valja imati na umu da ova knjiga, baš kao ponuđeno, neće ponuditi trajna znanja iz ove oblasti, te nje valja gledati u širem kontekstu pokušaja autora da s

1
d) 2

4 besede

časice na
Međunarodnoj konferenciji

Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih

Association for support and creative development of children and youth Tuzla

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Tuzli

Faculty for Special Education and Rehabilitation, University of Tuzla

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA DJECE I MLADIH

IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF CHILDREN AND YOUTH

Tematski zbornik/Conference proceedings

**XI Međunarodna naučno-stručna konferencija
„Unapređenje kvalitete života djece i mladih“
26. - 28. 06. 2020. godine, Sunčev brijeg, Bugarska**

**XI International scientific conference
„Improving the quality of life of children and youth“
26th - 28th June 2020, Sunny Beach, Bulgaria**

ISSN 1986-9886

Tuzla, 2020.

Elvir IBELJIĆ, Medina VANTIĆ-TANJIĆ, Milena NIKOLIĆ Uticaj roditelja na profesionalne namjere učenika	145
Jasminka ZLOKOVIĆ, Ena BEGOVIĆ Odgovorno roditeljstvo iz perspektive roditelja	153
Aid BULIĆ Povezanost roditeljskih stilova rješavanja konflikata sa prosocijalnim i agresivnim ponašanjem djece predškolske dobi	165
Slavica VASILJEVIĆ, Mile VUKOVIĆ Neki aspekti stečene afazije kod dece	179
Ivana BOGAVAC, Marija TEŠOVIĆ, Ljiljana JELIČIĆ Association of screen time and speech-language development in children	185
Sunčica DIMITRIJOSKA, Sonja TEVDOVSKA, Srbojub DIMITRIJEVIĆ Juvenile justice	191
Ivan LEŠNIK The importance of motivation for music teaching in primary school	197
Mario VASILJ, Ivana JOVANOVIĆ, Leo KLAPAN Vrijednosti sporta	211
Diana STOLAC, Dunja STOLAC Napomene o tvorbi riječi u jeziku predškolske djece	221
Sanja DŽELALAGIĆ, Nermin TOROMANOVIĆ Neurofeedback kao budućnost za kvalitetniji život djece i mladih	231
Zehrina SELIMOVIĆ, Nermin MULAOSMANOVIĆ, Hazim SELIMOVIĆ Povezanost pedagoške klime u školi i socijalnih kompetencija učenika osnovnoškolske dobi	239
Miloš NIKOLIĆ Motorički razvoj dece predškolskog uzrasta	251
Barbara KOPAČIN Povezivanje muzičkog obrazovanja i dječjeg školskog uspjeha	261

Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih
Association for support and creative development of children and youth Tuzla

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Tuzli
Faculty for Special Education and Rehabilitation, University of Tuzla

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA DJECE I MLADIH

IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF CHILDREN AND YOUTH

Tematski zbornik/Conference proceedings

**XI Međunarodna naučno-stručna konferencija
„Unapređenje kvalitete života djece i mladih”
26. - 28. 06. 2020. godine, Sunčev brijeg, Bugarska**

**XI International scientific conference
„Improving the quality of life of children and youth”
26th - 28th June 2020, Sunny Beach, Bulgaria**

ISSN 1986-9886

Tuzla, 2020.

Elvir IBELJIĆ, Medina VANTIĆ-TANJIĆ, Milena NIKOLIĆ Učicaj roditelja na profesionalne namjere učenika	145
Jasminka ZLOKOVIĆ, Ena BEGOVIĆ Odgovorno roditeljstvo iz perspektive roditelja	153
Aid BULIĆ Povezanost roditeljskih stilova rješavanja konflikata sa prosocijalnim i agresivnim ponašanjem djece predškolske dobi	165
Slavica VASILJEVIĆ, Mile VUKOVIĆ Neki aspekti stečene afazije kod dece	179
Ivana BOGAVAC, Marija TEŠOVIĆ, Ljiljana JELIČIĆ Association of screen time and speech-language development in children	185
Suncica DIMITRIJOSKA, Sonja TEVDOVSKA, Srbojub DIMITRIJEVIĆ Juvenile justice	191
Ivan LEŠNIK The importance of motivation for music teaching in primary school	197
Mario VASILJ, Ivana JOVANOVIĆ, Leo KLAPAN Vrijednosti sporta	211
Diana STOLAC, Dunja STOLAC Napomene o tvorbi riječi u jeziku predškolske djece	221
Sanja DŽELALAGIĆ, Nermin TOROMANOVIĆ Neurofeedback kao budućnost za kvalitetniji život djece i mladih	231
Zehrina SELIMović, Nermin MULAOSMANOVIĆ, Hazim SELIMović Povezanost pedagoške klime u školi i socijalnih kompetencija učenika osnovnoškolske dobi	239
Miloš NIKOLIĆ Motorički razvoj dece predškolskog uzrasta	251
Barbara KOPAČIN Povezivanje muzičkog obrazovanja i dječjeg školskog uspjeha	261

POVEZANOST PEDAGOŠKE KLIME U ŠKOLI I SOCIJALNIH KOMPETENCIJA UČENIKA OSNOVNOŠKOLSKE DOBI

RELATIONSHIP BETWEEN PEDAGOGICAL CLIMATE AT SCHOOL AND SOCIAL COMPETENCES OF STUDENTS

Zehrina SELIMović, Nermin MUIJAOSMANović,

Hazim SELIMović

Edukacijski fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, Bosna i Hercegovina

APSTRAKT

Originalni naučni rad

Rad se bavi ispitivanjem povezanosti pedagoške klime i socijalnih kompetencija učenika osnovne škole. Cilj istraživanja je ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta pedagoške klime i razvoja socijalnih kompetencija djece osnovnoškolskog uzrasta u školama Srednjobosanskog kantona. Nadalje istraživanje ima za cilj utvrditi postojanje razlika među ispitanicima s obzirom na spol; utvrđivanje povezanosti pedagoške klime i socijalnih kompetencija sa uspjehom učenika i utvrđivanje povezanosti između pedagoške klime i socijalnih kompetencija. Istraživanje je provedeno na uzorku od 1639 učenika osnovnih škola sa područja Srednjobosanskog kantona. Dobiveni nalazi su dali značajne odgovore. Utvrđena je visoka samoprocjena učenika o kvalitetu pedagoške klime, kao i o nivou razvijenosti socijalnih kompetencija. Regresionom analizom utvrđeno je da pedagoška klima predstavlja značajan prediktor razvoju socijalnih kompetencija. Nalazi do kojih se došlo imajuće svoju praktičnu primjenu u nastavnom radu te će pomoći nastavnicima i učenicima u pravcu razvoja socijalnih kompetencija i pozitivne pedagoške klime kroz nastavni rad.

Ključne riječi: učenik, pedagoška klima, socijalne kompetencije.

ABSTRACT

This paper deals with the connection of the pedagogical climate and social competences of elementary school children. The aim of the research is to examine and determine the quality of the pedagogical climate and the development of social competences among children of elementary school age in the Central Bosna Canton. Furthermore, the study aims to determine the presence of differences among students based on gender; determining the connection of the pedagogical climate and social competences and its further connection to children's academic progress. The survey was conducted on a sample of 1639 elementary school students from the Central Bosnia Canton. The findings provided significant answers. The students' high self-assessment of the quality of the pedagogical climate as well as the level of development of social competences was determined. Regression analysis found that the pedagogical climate is a significant predictor of the development of social competences. The findings will have practical application in teaching and will help teachers and students to develop social competences and a positive pedagogical climate through teaching.

Key words: student, pedagogical climate, social competence

UVOD

Positivan odnos prema svakom radu i sposobnost za izvođenje određenog konkretnog djelovanja i poslovanja, primjena teorijskih znanja i zamisli u praksi, prosudba stvarnih dimenzija naše svakidašnjice, izvediv je zadatak moderne škole. Kako bi škola uspješno obavljala svoju djelatnost potrebno je stvoriti određene predustroke za njeno nesmetano funkcionisanje. Pokazatelj uspješnog funkcionisanja škole su odnosi koji se stvaraju između faktora odgojno-obrazovnog rada. Odnosi koji postoje u odgojno-obrazovnom radu zajednički se mogu nazvati pedagoška klima. Međutim ovaj pojam u literaturi se veže i za druge pojmove kao što su školska klima, razredna klima, ugodaj, ozračje itd. Ono što je bitno je da se ovom problemu daje značaj i da se istražuje kao bitan element odgoja i obrazovanja. Pedagoška klima se u zadnje vrijeme sve češće naglašava i o njoj se raspravlja i potencira. U Enciklopedijskom rječniku pedagogije (1963) poistovjećuje se razredna atmosfera sa pojmom razredne klime; Brajša (1994) i Osmić (2001) govore o komunikacijskoj klimi; Bratanić (1993) o socioemocionalnoj klimi; Suzić (1995) govori o emocionalnoj klimi u odjeljenju; Ajanović i Stevanović (1998) o radnoj klimi; Hibert (2005) o ozračju za učenje. Ono što zajedničko svim ovim pojmovima je shvatanje da ono predstavljaju skup i utjecaj svih okolnosti (fizičkih, fizioloških, socijalnih i psihičkih) pod kojima se razvija i odvija proces odgajanja i obrazovanja. Pedagoška klima kao unutrašnji relativno konstantni kvalitet skupa obilježja škole, razreda, odjeljenja učenika koje oni mogu doživjeti i koji potencijalno utječu na njihovo zadovoljstvo školom i nastavom, možemo sagledati kroz: „utjecaje i međeutjecaje u organizaciji i realizaciji nastavnog procesa kao implikacije formalnih organizacija i poželjnih uvjeta rada, ukupno stanje odnosa u razrednoj zajednici u vrijeme nastavnih aktivnosti, emocionalni ton u interpersonalnoj komunikaciji, te proces koji se interakcijom uspostavlja između učitelja i učenika“ (Hadžibuhić-Nurković, 2011, str.14). Gledano sociološki školsku i razredno-nastavnu pedagošku klimu možemo razumjeti ukoliko sagledamo ostvarivanje složene interakcije na nivou organizacije rukovođenja, kao i na nivou međusobnih učenika odgojno-obrazovnog procesa. Prema Joksimović (2004) najšire gledano pedagoška klima predstavlja skup svih okolnosti u kojima se odvija proces odgoja i obrazovanja, kao i mrežu odnosa koji postoje među sudionicima odgojno-obrazovnog procesa. Jagić i Jurčić (2006) upotrebljavaju termin razredno-nastavno ozračje i čini ga unutarnju relativno konstantnu kvalitetu skupa obilježja razrednog odjela kojeg učenici mogu doživjeti i koji potencijalno utiču na njihovo zadovoljstvo nastavom. Drugačije rečeno razredno ozračje može se razumjeti sagleda li se ostvarenje složene interakcije na nivou organizacije i rukovođenja, te na nivou međudnosa između sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji uključuje emocionalni ton u interpersonalnoj komunikaciji i proces koji nastaje kao produkt interakcije između nastavnika i učenika. Puzić, Baranović i Dolan (2011) ističu da je pedagoška klima na iskustvu zasnovan, multidimenzionalan, relativno trajan perceptivski fenomen koji je zajednički članovima određene škole. Prema Ajanović, Stevanović (1998) razredno-nastavna klima ima multifaktorsku određenost. Određuju je školska sredina (prirodna i društvena), arhitektonska obilježja, uređenost i karakteristike unutrašnjeg prostora, organizacijske karakteristike i karakteristike nastavnika i učenika. Odnosi koji se uspostavljaju između učenika i nastavnika utiču na postignuća učenika koje se ogleda prije svega u

sticanju znanja i razvoju kompetencija koje su djeci neophodna u vremenu u kojem će živjeti. Kompetentna djeca nesmetano se upuštaju u različite odnose i interakcije s vršnjacima, sa drugom djecom i sa odraslim osobama, te putem tih odnosa razvijaju i usavršavaju vlastite socijalne sposobnosti i ličnu kompetenciju. Kompetentan pojedinac može koristiti podsticaje iz okruženja i postići dobre razvojne rezultate koji omogućavaju zadovoljavajuće i kompetentno učešće u grupama, zajednicama i široj društvenoj sredini kojoj osoba pripada. S obzirom na značaj uspostavljanja odnosa sa drugim pojedncima i skupinama bitan je socijalni razvoj djeteta i njegove socijalne kompetencije. Howes i Matheson socijalnu kompetenciju određuju kao „skup ponašanja i spoznaja koje se reflektiraju kroz uspješnu socijalnu interakciju s vršnjacima“ (Howe & Matheson, 1992, str. 963). Ona je izuzetno važan aspekt kratkoročnog i dugoročnog adaptacijskog procesa u psihosocijalnoj, odgojnoj i profesionalnoj sferi. Zauvača razvoj i održavanje zadovoljavajućih interpersonalnih odnosa (prema vršnjacima i odraslim osobama), izgrađivanje prijateljstva, rješavanje sukoba itd. Socijalna kompetencija obuhvaća djelotvorno funkcioniranje u socijalnom kontekstu i sastoji se od sposobnosti *ili* grupe sposobnosti koje olakšavaju početak, razvijanje i održavanje odnosa među ljudima (Brdar, 1993). Prema Božinu i saradnicima (2011) ona podrazumijeva socijalnu odgovornost, komunikaciju, saradnju, sposobnost rješavanja konflikata, te vođenje i nastup primjeren situaciji. „Bez obzira na razlike među autorima i konceptualnim okvirima, možemo zaključiti da je socijalna kompetentnost složeni konstrukt koji se sastoji od više specifičnih elemenata, odnosno kompetencija. Tako se u literaturi navodi različiti broj i različite definicije tih specifičnih vještina, važan zaključak je da se one mogu naučiti, odnosno da je socijalnu kompetentnost moguće i nužno razvijati u okviru obrazovanja“ (Markuš, 2010, str. 432). Već odavno je zapažen značaj kvalitetne pedagoške klime za cjelokupni odgojno-obrazovni proces. Pedagoška literatura upućuje na različita stajališta autora u podsticanju kvalitetne pedagoške klime u školama. Za kvalitetnu i podsticajnu pedagošku klimu prvenstveno je važno kreirati kvalitetne međuljudske odnose među učesnicima odgojnog procesa. Poznato nam je da uspješnog međuljudskog odnosa nema bez interakcije i da će njegova uspješnost zavisiti od stepena i kvalitete interakcije. Kako bi se pojedinac uspješnije nosio sa problemima i teškoćama današnjeg društva od njega se očekuje usvajanje i razvijanje velikog broja različitih kompetencija koje mu omogućava brzo i uspješno prilagođavanje novim društvenim i profesionalnim zahtjevima. S obzirom na kompleksnost situacija sa kojima se pojedinci susreću nije lahko definirati sve kompetencije koje pojedinac treba posjedovati. Škole trebaju osigurati pedagošku klimu u kojoj će djeca razvijati pozitivan odnos s učiteljem, s drugim odraslim osobama u školi, sa vršnjacima, ali i socijalnu klimu koja će doprinosti razvoju socijalnih vještina. Socijalne se kompetencije razvijaju u interakciji s drugim osobama i stjecanjem socijalnih vještina. U školi se to može postići putem dovođenja učenika u komunikaciju s drugima, sudjelovanjem u raznovrsnim aktivnostima, putem igara dramatizacije, zamišljanja, putem saradničkog učenja, učešća rada u projektima, interaktivnog učenja, učenja rješavanjem problema i dr.

Prvi cilj rada je istraživanje i utvrđivanje kvaliteta pedagoške klime i nivoa razvijenosti socijalnih kompetencija u školama Srednjobosanskog kantona. Drugi cilj je ispitivanje postojanja razika između učenika s obzirom na spol. Treći cilj je utvrđivanje

povezanosti između pedagoške klime i socijalnih kompetencija sa jedne strane i uspjeha učenika sa druge strane. Četvrti cilj je ispitivanje pedagoške klime kao prediktora na razvoju socijalnih kompetencija. Na osnovu ciljeva postavljene su i hipoteze istraživanja:

- Postoji kvaliteta pedagoška klima i visok nivo razvijenosti socijalnih kompetencija u školama Srednjobosanskog kantona.
- Postoji statistički značajna razlika između ispitanika s obzirom na spol o kvalitetu pedagoške klime i razvijenosti socijalnih kompetencija u školi.
- Postoji statistički značajna povezanost između uspjeha učenika i kvaliteta pedagoške klime kao i uspjeha učenika i nivoa razvijenosti socijalnih kompetencija
- Socijalne kompetencije učenika, mogu se predvidjeti na osnovu pedagoške klime u školi i njihova povezanost je statistički značajna.

METODE RADA

Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika obuhvata je učenike/ce 5. i 8. razreda osnovnih škola Srednjobosanskog kantona njih 1639. Od ukupnog broja ispitivanih učenika/ca, njih 802 (49%) su djevojčice, a 837 (51%) su dječaci. Učenika/ca petih razreda je 846 (52%), a 793 (48 %) učenika osmih razreda.

Mjerni instrumenti

U istraživanju smo koristili dva instrumenta. Prvi instrument pedagoške klime u izvornom obliku je ISC-S: Inventory of School Climate. U Bosni i Hercegovini njegov prevod je izvršio i predstavio (Suzić, 2005, str. 859). Prevedenu verziju smo uz saglasnost autora preuzeli i ona je korištena u našem istraživanju.

Instrument ISC-S INVENTAR koristi skalu procjene Likertovog tipa, koja se sastoji od petostepene liste mogućih odgovora kojom učenici procjenjuju kvalitet pedagoške klime, odnosno svoj stepen slaganja, i neslaganja sa datim tvrdnjama. Instrumenti se primjenjuju na nivou subskala, a na pitanja se odgovara biranjem jedne od ponuđenih opcija (1 – nikad, 2 – vrlo rijetko, 3 – ponekad, 4 – pretežno, 5 – uvijek).

Upitnik Socijalne kompetencije učenika sastoji se od 24 tvrdnje. Prva dio instrumenta čine sociodemografske podatka o učenicima koji su uključeni u istraživanje. Zatim slijedi kratko obrazloženje svrhe instrumenta, sadržaj problema koji se istražuje i način odgovaranja na postavljene tvrdnje. Drugi dio upitnika se odnosi na tvrdnje u obliku skale. Na pitanja se odgovara petostepenom skalom Likertovog tipa i to: (1 – *nikad*, 2 – *vrlo rijetko*, 3 – *ponekad*, 4 – *pretežno*, 5 – *uvijek*).

Način provođenja istraživanja

Istraživanje o povezanosti pedagoške klime i socijalnih kompetencija kod učenika je sprovedeno u maju 2019 u školama Srednjobosanskog kantona. Za sprovođenje istraživanja dobijena je saglasnost od resornog ministarstva obrazovanja i od svih direktora osnovnih škola u kojima je provedeno istraživanje. Prije samog anketiranja ispitanici su upoznati sa značajem samog istraživanja i načinom popunjavanja pitanja u upitniku. Takođe ispitanicima je objašnjeno da je anketiranje anonimno i da služi za naučne svrhe. Svaki učenik je dobrovoljno odgovarao na postavljena pitanja tako što je

na listu za odgovore zaokruživao svoje procjene u odnosu na tvrdnje koje je čitao testator. Ritam postavljanja pitanja omogućio je da se odgovori daju brzo i iskreno, a ispitanik kome nešto ne bi bilo jasno mogao je dobiti dodatna objašnjenja. Ovim načinom željeo se postići da istraživanje teče odgovarajućim tempom i da se uklone sve nejasnoće ukoliko se pojave. Ispitivanje je trajalo jedan školski sat.

Metode obrade podataka

Nakon prikupljenih podataka izvršena je njihova statistička analiza, koja je urađena u okviru statističkog paketa SPSS 23.0 (Statistical Package for the Social Sciences for Windows), a uključivala je deskriptivnu statistiku, t-test i regresijsku analizu.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Prvi cilj rada je istraživanje i utvrđivanje kvaliteta pedagoške klime i nivoa razvijenosti socijalnih kompetencija kod učenika u školama Srednjobosanskog kantona. U Tabeli 1 prikazani su rezultati deskriptivne statistike i t- testa jednog uzorka za pedagošku klimu i socijalne kompetencije.

Tabela 1. Deskriptivna statistika i t- testa jednog uzorka za pedagošku klimu i socijalne kompetencije

Table 1. Descriptive statistics and one-sample t-tests for pedagogical climate and social competencies

Tvrđnje	N	M	SD	SEM	df	t	p
Pedagoška klima	1639	3,54	0,61	0,02	1638	35,54	0.00
Socijalne kompetencije	1639	3,81	0,51	0,013	1638	63,74	0.00

Vrijednost aritmetičke sredine ($M=3,54$) za pedagošku klimu (Tabela 1.), pokazuje da je ocjena učenika o kvalitetu pedagoške klime iznad prosječna. To potvrđuje i vrijednost ($t=35,54$; $df=1638$; $p=0,000$; $mean_{diff}=0,54$, test $value=3$), koja pokazuje da su rezultati statistički značajno razlikuju od prosječne vrijednosti 3. Vrijednost standardne devijacije ($SD=0,61$) ukazuje da je rasipanje oko aritmetičke sredine malo što potvrđuje i koeficijent varijabilnosti $CV=17,23\%$, a time i izuzetno dobru homogenost dobijenih rezultata. „Kada je koeficijent varijabilnosti od 15 do 30 % riječ je o homogenom skupu, a kada je veći od 30%, riječ je o heterogenom skupu“ (Matijević, Biljić, & Opić, 2016, str. 396). Aritmetičke sredina za socijalne kompetencije od ($M=3,81$) pokazuje da je procjena učenika o razvijenosti njihovih socijalnih kompetencija, iznad prosječna. To potvrđuju rezultati One Sample t testa koji ukazuju da ispitanici pozitivno procjenjuju svoje socijalne kompetencije ($t=63,74$; $df=1638$; $p=0,000$; $mean_{diff}=0,81$, test $value=3$). Dakle postoji statistički značajna razlika dobijene aritmetičke sredine od prosječne vrijednosti 3. Standardne devijacije ($SD=0,51$) ukazuje da je rasipanje oko aritmetičke sredine mala što potvrđuje i koeficijent varijabilnosti 13,39%, a time i homogenost dobijenih rezultata.

U Tabeli 2. su prikazane razlike između ispitanika s obzirom na spol.

Tabela 2. Razlike između ispitanika s obzirom na spol

Table 2. Gender differences between respondents

Subskale	Spol	N	M	SD	Razl.M	t	p
Procjena pedagoške klime u školi	M	837	3,50	0,61	-0,08	-2,731	0,01
	Ž	802	0,58	0,61			
Socijalne kompetencije	M	837	3,73	0,55	-0,16	-6,744	0,00
	Ž	802	3,89	0,46			

Drugi cilj našeg istraživanja je utvrđivanje razlika aritmetičkih sredina u procjeni učenika o pedagoškoj klimi i socijalnih kompetencija u školi, u odnosu na spol učenika. Nalazi su pokazali (Tabela 2.) da postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina (M) na nivou ($p < 0,05$), u procjeni učenika ženskog i muškog spola ($t = -2,731$; $p = 0,01$). Nalazi pokazuju da djevojčice pozitivnije procjenjuju pedagošku klimu u odnosu na dječake. Utvrđivanje značajnosti razlika aritmetičkih sredina t-testom u procjeni razvijenosti socijalnih kompetencija, u odnosu na spol učenika, pokazalo je (Tabela 2.) da postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina (M) na nivou ($p < 0,05$), u procjeni učenika ženskog i muškog spola ($t = -6,744$; $p = 0,00$). Ovaj rezultat pokazuje da se procjene djevojčica statistički značajno razlikuju od procjena dječaka tj. da djevojčice pozitivnije procjenjuju razvijenost socijalnih kompetencija, a sukladno smjenu skale.

Treći cilj našeg istraživanja je ispitivanje razlika između pedagoške klime i socijalnih kompetencija i uspjeha učenika. Nalazi istraživanja (Tabela 3.) pokazuju da uspjeh učenika bitno određuje učeničku procjenu kvaliteta pedagoške klime ali i socijalnih kompetencija. Postoji statistički značajna razlika između ispitanika s obzirom na uspjeh u procjeni pedagoške klime ($t = 13,131$; $p = 0,00$). Dakle, što učenici imaju veći školski uspjeh pozitivnija je i njihova procjena pedagoške klime. Kod socijalnih kompetencija učenici takođe imaju statistički značajnu razliku u procjeni s obzirom na školski uspjeh ($t = 27,102$; $p = 0,00$). Nalazi u (Tabeli 3.), pokazuju da je ta procjena najveća kod odličnih učenika (M=3,92); zatim vrlo dobrih (M=3,78); dobrih (M=3,67) i dovoljnih (M=3,55).

Tabela 3. Razlike između ispitanika s obzirom na školski uspjeh

Table 3. Differences between respondents with regard to school success

Subskale	Spol	N	M	SD	t	p
Pedagoške klime	Dovoljan	64	3,45	0,62	13,131	0,00
	Dobar	367	3,43	0,57		
	Vrlo dobar	517	3,49	0,62		
Socijalne kompetencije	Odličan	691	3,65	0,61	27,102	0,00
	Dovoljan	64	3,55	0,62		
	Dobar	367	3,67	0,54		
Socijalne kompetencije	Vrlo dobar	517	3,78	0,49	27,102	0,00
	Odličan	691	3,92	0,47		

Ispitivanja odnosa između pedagoške klime prediktorske varijable i razvijenost socijalne kompetencije provjerili smo regresionom analizom. Nalazi rezultata u Tabeli 4. pokazuju da je vrijednost Koeficijenta determinacije ($R^2 = 0,206$) i multiple korelacije ($R = 0,454$) i pokazuju da je varijansu socijalnih kompetencija moguće sa 21% pojasniti pedagoškom klimom u školi, jer njihova korelacija iznosi 0,45.

Tabela 4. Koeficijent korelacije i determinacije pedagoške klime i socijalnih kompetencija

Table 4. Coefficient of correlation and determination of pedagogical climate and social competences

Prediktor	Koeficijent korelacije R	Koeficijent determinacije R ²	Prilagođeni R kvadrat	Standardna greška procjene	Durbin Watson test
Pedagoška klima	0,454	0,206	0,205	0,45705	1,602

Rezultati Durbin Watson testa ukazuju da nije utvrđena autokorelacija. Autokorelacija predstavlja pojavu koreliranja pogrešaka prognoze (reziduala, devijacije), što utječe na rezultate metode najmanjih kvadrata, odnosno na prikladnost prognostičkog modela. Zapravo, autokorelacija djeluje na veličinu pogreške regresijskih koeficijenta. Ako je autokorelacija pozitivna tada za posljedicu imamo precjenjivanje vrijednosti standardnih pogrešaka regresijskih koeficijenata. To posljedično može navesti na zaključak da su regresijski koeficijenti statistički značajni, iako zapravo oni to nisu. Suprotno, ako je autokorelacija negativna tada će se podcijeniti standardne pogreške regresijskih koeficijenta (Opić, 2012). Prema tome, sa sigurnošću se može tvrditi da se *socijalne kompetencije* učenika, može predvidjeti na osnovu pedagoške klime u školi, odnosno da je njihova povezanost statistički značajna u manifestnom prostoru varijabli. Vrijednost ($F=423,937$, $p<0,01$), ukazuje da je cjelokupna regresija statistički značajna (Tabela 5), tj. da pedagoška klima značajno utiče na socijalne kompetencije.

Tabela 5. Regresiona analiza statistička značajnost

Table 5. Regression analysis statistical significance

Indikatori	Suma kvadrata	df	MS	F	p
Regresija	88,557		88,557	423,937	0,00
Ostatak	341,955	1637	0,209		
Ukupno	430,512	1638			

Vrijednost koeficijenta determinacije Beta (Tabela 6.), ukazuje koliko prediktorska varijabla pedagoška klima u školi determiniše kriterijusku varijablu socijalne kompetencije. Vrijednost Beta =0,454 ukazuje da pedagoška klima determiniše socijalne kompetencije što govori da naš model objašnjava 38 procenata varijanse socijalnih kompetencija.

Tabela 6. Standardizovani i nestandardizovani koeficijent

Table 6. Standardized and nonstandardized coefficient

Prediktor	Nestandardizovani koeficijent		Standardizovano koeficijent	t	p
	B	Standardna greška	Beta		
Pedagoška klima	0.381	0,018	0,454	20,590	0.000

Ovi nalazi su statistički značajni jer je vrijednost ($t=20,590$; $p<0,01$) i oni znače da nezavisna varijabla pedagoška klima daje statistički značajan jedinstven doprinos predikciji socijalnih kompetencija.

Pedagoška klima je vrlo važna za razvoj socijalnih kompetencija. U našem radu smo upravo napravili vezu među ovim pojmovima ispitujući njihov kvalitet i nivo razvijenosti. Osnovni cilj koji smo postavili je ispitivanje kvalitata pedagoške klime i socijalnih kompetencija. Nalaz aritmetičke sredina $M=3,54$ pokazuje da je ocjena učenika o kvalitetu pedagoškoj klimi, iznad prosječna. Pregledom brojnih istraživanja Cohen, McCabe, Michelli, & Pickeral (2009) su ustanovili da postoje četiri bitna aspekta školske klime koji učenici pozitivno procjenjuju: sigurnost (npr. pravila i norme ponašanja, fizička i emocionalna sigurnost itd.), odnosi (npr. poštovanje različitosti, osjećaj pripadnosti/povezanosti sa školom, socijalna podrška, vođenje itd.), učenje i poučavanje (npr. socijalno, emocionalno, etičko i građansko obrazovanje; podrška za učenje, profesionalni odnos itd.) i okolina institucije (npr. fizičko okruženje i sl.). Razvijenost socijalnih kompetencija takođe je iznad prosječana $M=3,82$; $p=0,000$; što govori da su učenike samprocjene visoke. Socijalnih kompetencije smo ispitivali kod učenika školske dobi, dakle dobiveni rezultati su posljedica uticaja nastavnog rada koji možemo okarakterisati kao uspješan. Rezultati istraživanja se poklapaju sa nalazima i nekih drugih istraživanja. Fabra-Brell i Romero-Naranjo (2017), su u eksperimentalnom istraživanju na uzorku učenika drugog razreda srednje škole dokazali da se socijalne kompetencije kroz BAPNE metode mogu poboljšati. Ispitivali smo i razlike između učenika s obzirom na spol. Rezultati istraživanja pokazuju da postoje statistički značajne razlike aritmetičkih sredina u procjeni učenika o pedagoškoj klimi u školi, u odnosu na spol učenika. Nalazi Velki, Kuterovac-Jagodić i Antunović (2014) ispitivali su povezanost samprocjene školske klime s obzirom na spol i utvrdili da ne postoje statistički značajne razlike u povezanostima samprocjene školske klime s vanjskim kriterijima između dječaka i djevojčica.

Nalazi istraživanja o razlikama između ispitanika u procjeni socijalnih kompetencija u odnosu na spol pokazuju postojanje statistički značajne razlike među ispitanicima. Učenici ženskog spola pozitivnije procjenjuju nivo razvijenosti socijalnih kompetencija. Nalazi našeg istraživanja se podudaraju sa rezultatima nekih drugih istraživanja. Dražić (2016), Magelinskaite, Keparaitė, & Legkauskas (2014), navode da djevojčice iskazuju veću razinu razvijenosti socijalno-emocionalnih kompetencija. Istraživanje Jašarević, Jašarević & Hadžić (2016) su utvrdili da djevojčice imaju izraženije razvijene socijalne kompetencije. Rezultati istraživanja o razlici između ispitanika s obzirom na uspjeh su pokazali da postoji statistički značajna razlika između ispitanika. Ispitanici se razlikuju u procjeni pedagoške klime ali i socijalnih kompetencija u zavisnosti kojom ocjenom su završili predhodni razred. Veće i pozitivnije procjene su iznijeli učenice sa boljim uspjehom. Postojanje povezanosti između školske klime i uspjeha učenika utvrdio je i Knox (2011) koji ističe da školska klima utiče na uspjeh učenika. Navodi McEvoy & Welra (2000) također naglašavaju da pozitivna školska klima rezultira boljim školskim uspjehom. Povezanost pozitivne školske klime i školskog uspjeha ispitivali su i neki drugi autori i utvrdili da je pozitivna školska klima povezana s boljim školskim uspjehom i osjećajem sigurnosti i pripadnosti školi (Freiberg, 1999; Lee, & Smith, 1999; Sherblom, Marshall, & Sherblom, 2006; Whitlock, Heynen, Shuler, & Bear, 2006). Razvijenost socijalnih kompetencija i njihova povezanost sa školskim uspjehom je bila predmet i mnogih drugih istraživanja. Tako se navodi da socijalne kompetencije povećavaju vjerovatnost boljega školskog uspjeha i smanjenje rizika razvoja poremećaja u ponašanju (Ladd, 2006; Valiente et al., 2007; prema Trends, 2014).

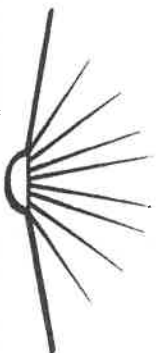
Istraživanja (Elias & Haynes, 2008; Magelinskaite 2011) su, također, potvrdila pozitivan odnos između socijalnih kompetencija i školskog uspjeha. Rezultati istraživanja Buljubašić-Kuzmanović & Botić (2012) potvrđuju rezultate našeg istraživanja. Naime, one su na uzorku učenika petih i sedmih razreda dokazale da učenici koji imaju bolji školski uspjeh imaju bolje razvijene socijalne vještine. Utjecaj školskog uspjeha na razvijenost socijalnih vještina ispitivala je i Vinaj (2014) i došla do zaključka da se učinak školskog uspjeha na socijalne vještine kao i na odgovornost i pristojnost pokazao značajnim, a post hoc analiza pokazala je da se statistički značajna razlika javila između skupine odličnih i vrlo dobrih učenika. Rezultati upućuju na to da učenici odličnog uspjeha imaju razvijenije socijalne vještine od učenika vrlo dobrog uspjeha. Razlike u razvijenosti socijalnih vještina s obzirom na školski uspjeh pokazala se i u istraživanju Pečjak i saradnici (2009). Nalazi istraživanja o povezanosti između pedagoške klime i socijalnih kompetencija pokazuju da postoji povezanost između ova dva fenomena. Rezultat do kojeg smo došli da pedagoška klima utječe na nivo razvijenosti socijalnih kompetencija; što je pedagoška klima povoljnija učenici su socijalno kompetentniji. Nalazi pokazuje da je vrijednost koeficijenta determinacije ($R^2=0,206$) i multiple korelacije ($R=0,454$) što govori da je varijansu socijalnih kompetencija moguće sa 21% pojasniti pedagoškom klimom u školi, jer njihova korelacija iznosi 0,45. Vrijednost ($F=423,937$, $p<0,01$) ukazuje da je cjelokupna regresija statistički značajna i da pedagoška klima značajno utječe na socijalne kompetencije. Vrijednost koeficijenta determinacije Beta ukazuje koliko prediktorska varijabla pedagoška klima u školi determiniše kriterijsku varijablu socijalne kompetencije. Vrijednost Beta= $0,454$ ukazuje da pedagoška klima determiniše socijalne kompetencije što govori da naš model objašnjava 38% varijanse socijalnih kompetencija. Ovi nalazi su statistički značajni jer je vrijednost ($t=20,590$; $p<0,01$) i oni znače da nezavisna varijabla pedagoška klima daje statistički značajan jedinstven doprinos predikciji socijalnih kompetencija. Rezultati našeg istraživanja podudaraju se sa nalazima Magelinskaite (2011) u kojem je otkriveno da su socijalne kompetencije povezane sa kvalitetom odnosa učenika i nastavnika kao elementom pedagoške klime. Jasno je, što su potvrdili i rezultati našeg istraživanja, da postoji povezanost između procjene pedagoške klime učenika i razvijenosti njihovih socijalnih kompetencija. Socijalne kompetencije su važan preduvjet pozitivne pedagoške klime, a isto tako pozitivna pedagoška klima podstiče razvoj socijalnih kompetencija učenika. Pozitivna pedagoška klima preduvjet je maksimalnog razvoja svakog pojedinca obuhvaćenog odgojno-obrazovnim radom i visokih odgojno-obrazovnih ishoda. Preduvjet je ljudske sreće i radosti i stjecanja znanja u opuštenoj i relaksirajućoj atmosferi. Znajući da djeca školske dobi provode veliki dio svoga života u školi i školskom učenju, nije svejedno da li je on lagodan, relaksirajući, ili napet i ispunjen traumama i stresnim situacijama. Učenici koji imaju razvijenije socijalne kompetencije sposobniji su učestvovati u kreiranju pozitivne pedagoške klime u školi i razredu. Između socijalnih kompetencija učenika i pedagoške klime u uvjetima nastavnog rada postoji uzročno-posljedična veza. Zalažanje odgojnih faktora za pravilnu i kvalitetnu organizaciju nastavnog rada uz osiguranje svih neophodnih preduvjeta za pozitivnu pedagošku klimu rezultira visokim odgojnim i obrazovnim ishodima. Ovo potvrđuju teorijski stavovi o razmatranom problemu, ali i rezultati do kojih smo došli našim istraživanjem.

ZAKLJUČCI

Zaključujemo da je prava i studiozna briga svih agensa socijalizacije o pravilnoj organizaciji odgojno-obrazovnog rada učenika uz osiguranje svih neophodnih preduvjeta za njegovu organizaciju i realizaciju u uvjetima pozitivne pedagoške klime, važan argument da se organizaciji odgojno-obrazovnog rada ne smije prilaziti stihijski, jer pozitivna pedagoška klima podstiče razvoj socijalnih kompetencija učenika neophodnih za njihovo nesmetano uključivanje i funkcioniranje u društvenoj zajednici u kojoj budu živjeli i radili. Socijalne kompetencije su važan društveni fenomen, značajan u životu svakoga pojedinca. Nije svejedno koliko su razvijene i koliko ih iskoristiti za lični napredak i razvoj i samopotvrđivanje. Zadatak škole i nadležnih stručnih službi je da podignu edukaciju na veći nivo, stručno usavršavanje nastavnika, kako bi ih sve jednako osposobili za rad sa učenicima u edukaciji za podsticanje i razvoj socijalno-emocionalnih kompetencija učenika, odnosno da učenike osposobljavaju za kvalitetnu i kreativnu komunikaciju i interakciju u socijalnoj sredini, što mogu na različite načine, putem interaktivnog učenja, kooperativnog učenja, putem vannastavnih aktivnosti, različitih ekoloških aktivnosti itd.

LITERATURA

1. Ajanović, Dž., & Stevanović, M. (1998). *Školska pedagogija*. Sarajevo: Prosvjetni list.
2. Božin, S., Milović, S., Pašalić, A., & Schroder, B. (2011). *Svako uči na svoj način*. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje.
3. Brajša, P. (1994). *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine.
4. Bratanić, M. (1993). *Međuljudski odnosi nastavnika i učenika*. Priručnik za ravnatelje. Zagreb: Znamen.
5. Brdar, I. (1993). Što je socijalna kompetencija? *Godišnjak Zavoda za psihologiju*, 13-22.
6. Buljubašić - Kuzmanović, V., & Botić, T. (2012): Odnos školskoga uspjeha i socijalnih vještina kod učenika osnovne škole. *Život i škola, časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja* 27(1), 38-54.
7. Cohen, J., McCabe, E. M., Michelli, N. M., & Pickeral, T. (2009). School Climate: Research, Policy, Practice. *Teachers College Record*, 111(1), 180-213.
8. Dražić, L. (2016). *Procjena socijalno-emocionalnih kompetencija djece rane osnovnoškolske dobi*. Zagreb: Educa.
9. Elias, M., & Haynes, N. (2008). Social competence, social support, and academic achievement in minority, low-income urban elementary school children. *School Psychology Quarterly*, 23(4), 474-495.
10. Enciklopedijski riječnik pedagogije (1963). Zagreb: Matica Hrvatske.
11. Fabra-Brell, E., & Romero-Naranjo, F. (2017). Body percussion: social competence between equals using the method BAPNE in Secondary Education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 237, 1138-1142.
12. Freiberg, H. J. (1999). *School climate: Measuring, improving and sustaining healthy learning environments*. Philadelphia, PA: Falmer Press.
13. Hadžibulić-Nurković, H. (2011). *Interakcijsko-komunikacijski aspekt pedagoške klime u srednjoj školi*. (Doktorska disertacija). Tuzla: Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet.
14. Howe, C., & Matheson, C. C. (1992). Sequences in the development of competent play with peers: Social and social-pretend play. *Developmental Psychology*, 28, 961-974.

NASTAVNIČKI FAKULTET MOSTAR

FACULTY OF EDUCATION MOSTAR

FACULTY OF SCIENCE
UNIVERSITY OF SARAJEVO

FACULTY OF SPORT AND PHYSICAL
EDUCATION UNIVERSITY OF SARAJEVO

FACULTY OF EDUCATION
UNIVERSITY OF TUZLA

FACULTY OF PEDAGOGY
UNIVERSITY OF BIHAĆ

FACULTY OF PHILOSOPHY
UNIVERSITY OF SARAJEVO

AWARD

Zehrina Selimović

FOR PARTICIPATION AT 1ST INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION MICE2017
MOSTAR, MAY 2017

PRESIDENT OF THE SCIENTIFIC COMMITTEE

Dr. sc. Denisa Žujo Zekić, assoc. prof.

Denisa Žujo Zekić

PRESIDENT OF THE ORGANISING COMMITTEE

Prof. dr. Asim Pećo

Asim Pećo

Samoprocjena učenika o razvijenosti emocionalnih kompetencija

Hazim Selimović, Nermin Mujaosmanović, Zehrina Selimović

SAŽETAK: Problem razvijenosti emocionalnih kompetencija, posebno kod učenika osnovne škole, je kompleksno i nedovoljno istraženo područje na našim prostorima, pa je upravo navedena problematika tema ovog rada.

Osnovni cilj našeg istraživanja je ispitati i utvrditi nivo razvijenosti emocionalne kompetencije kod učenika osnovne škole, utjecaj spola i razreda koji učenici pohađaju na samoprocjenu emocionalnih kompetencija i vezu školskog uspjeha i samoprocjene emocionalnih kompetencija.

Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 358 ispitanika učenika osnovnih škola na području Srednjobosanskog kantona. Rezultati istraživanja pokazuju da je visok nivo samoprocjene učenika o razvijenosti emocionalnih kompetencija, zatim da postoji utjecaj spola i škole koju učenici pohađaju na samoprocjenu emocionalnih kompetencija, te da postoji povezanost školskog uspjeha i nivoa razvijenosti emocionalnih kompetencija

Ključne riječi: *emocija, kompetencija, učenici, utjecaj škole, utjecaj roditelja*

Self-assessment of Students on Development of Emotional Competences

ABSTRACT: The problem of development of emotional competencies, especially in elementary school is a complex and insufficiently explored area in our region, therefore the above mentioned issue is the subject of this paper.

The main goal of our research is to examine and determine the level of development of emotional competences in elementary school, the impact of gender and school grade on self-assessment of emotional competences and correlation of school success and self-assessment of emotional competences.

The survey was conducted on a sample of 358 examinees - primary school students, in the area of Middle Bosnia Canton.

Research results show that there is a high level of self-assessment of students on development of emotional competences. In addition, there is the impact of gender and school they attend on the self-assessment of emotional competences, and there is a connection of school success and the level of development of emotional competences.

Keywords: *emotion, competence, students, the impact of school, the impact of parents*

UVOD

Emocionalne kompetencije su najbolji pokazatelji emocionalne zrelosti koja posebnu važnost ima u periodu formiranja ličnosti, prvenstveno za osnovnoškolski uzrast na koji se i odnosi ovo istraživanje.

„Emocija je obično izazvana svjesnim ili nesvjesnim vrednovanjem nekog događaja bitnog za neki važan cilj, emocija se osjeća kao pozitivna kad se cilj ostvaruje, a kao negativna kad je ostvarivanje cilja spriječeno“ (Oatley i Jenkins, 2003, str. 93).

Dok emocionalne poteškoće predstavljaju preduvjet za razvoj psihosocijalnih poremećaja, može se reći da je zdrav emocionalni život preduvjet za postizanje sreće i blagostanja.

Kada se govori o emocijama, posebno treba naglasiti važnost kompetencija.

Prema Chistoln (2005) kompetencija podrazumijeva sposobnost primjene znanja, sposobnosti znati - kako reagirati u stabilnim ili ponovljenim situacijama, a dva elementa su ključna i to: primjena onoga što neko zna i što može učiniti na specifičnom zadatku ili problemu, te biti spreman za transfer ove sposobnosti u različitim situacijama.

Poznate su brojne vrste kompetencija a u ovom radu, poseban osvrt je na emocionalnim kompetencijama. Emocionalne kompetencije su sposobnost ispoljavanja, prepoznavanja, razumijevanja, usmjerenja, kao i kontroliranja emocija.

„Emocionalna inteligencija se smatra skupom kompetencija koje omogućuju prepoznavanje vlastitih i tuđih emocija, tačno izražavanje vlastitih emocija i pomaganje drugima da izraze svoje, razumijevanje vlastite i tuđe emocije, upravljanje vlastitim prilagodavanjem tuđim emocijama, te upotrebljavanje vlastite emocije i vještine svojstvene emocionalnoj inteligenciji u različitim životnim područjima, kako bi